

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΕ'

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308

15 ΑΥΓ. - 1 ΣΕΠΤ. 1998

ΑΡΙΘ. 15

Ρόλοι «διακριτοί», ἀλλ' ἀλληλοπεριχωρούμενοι

Στὸν καθημερινὸ Τύπο καὶ στὰ ραδιοτηλεοπτικὰ Μέσα συνεχίζεται ἡ προβολὴ τῆς ἀπαιτήσεως μερικῶν γιὰ περιθωριοποίησι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ γιὰ φίμωσι τῶν μελῶν καὶ ἡγετῶν Τῆς, τῶν ὁποίων ὁ λόγος θὰ ἔπρεπε δῆθεν νὰ μὴ ἀναφέρεται εἰς ἔθνικά, κοινωνικά, πολιτειακά, πολιτικά καὶ πολιτιστικά ζητήματα, ἀλλὰ νὰ εἶναι συρρικνωμένοι μόνον στὸν καθαρῶς τελετουργικὸ - ἁγιαστικὸ καὶ «σωτηριολογι-

μετάθετη ἀπόφασι τόσο τῆς κυβέρνησης, ὅσο καὶ τῆς ἀντιπολίτευσης νὰ μὴ θέσουν κἂν θέμα ἀναθεώρησης τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Συντάγματος»¹.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ «ἀμετάθετη» αὐτὴ «ἀπόφασι» καταπολεμεῖται καὶ ὑπονομεύεται ἀπὸ «προοδευτικούς» ὄλων τῶν πολιτικῶν παρατάξεων. πρέπει νὰ γίνῃ σαφές, ὅτι ὁ ρόλοι Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας εἶναι μὲν ἀναμφιβόλως «διακριτοί» ὅσον ἀφορᾷ στὴν εἰδοποίησίν των ἀποστολή, ἐφ' ὅσον λ.χ. δὲν ἠμπορεῖ ἓνας ὑπουργὸς νὰ τελέσῃ τὴν Θ. Λειτουργία, οὔτε ἡ Ἱ. Σύνοδος νὰ ψηφίσῃ ἓνα νόμον, ἀλλ' εἶναι ρόλοι ἀλληλοπεριχωρούμενοι, ἀλληλεπίκουροι, ἀλληλόχρονοι, ἀλληλέγγυοι καὶ ἀλληλένδετοι. Τὸ σὲ πολλὰς πτυχῆς ἀλληλοπαθὲς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὶς κατὰ σύστοιχον τρόπον ἀλληλοπεριχωρούμενες σχετικῆς ὄντολογικῆς καὶ δεοντολογικῆς ἐπισημάνσεις τόσον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιολογίας, ὅσον καὶ τῆς Πολιτειολογίας ἢ τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Κράτους.

* * *

Κατὰ τὴν Ὁρθόδοξην Ἐκκλησιολογία, τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι «γένος ἐκλεκτόν... ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν» (Α' Πέτρο. β' 9-10), «λαὸς περιούσιος» (Τίτ. β' 14), «Χριστῶνυμος λαός»², μυστικὸν σῶμα, ποὺ ἐμψυχώνεται ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, κυβερνᾶται ἀπὸ τὴν θεία Κεφαλὴ Του, τὸν Χριστό, καὶ ἔχει ἱεραρχικὴν δομὴν, μέσα στὴν ὁποία οἱ κληρικοί, ποὺ ἐπίσης ἀνήκουν στὸν «εὐλογημένον τοῦ Θεοῦ λαόν»³, ὑπερέχουν κατὰ

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

κὸ» τομέα. Εἶναι ἀληθῶς φανερόν ὅτι «ὄρατοι καὶ ἀόρατοι» ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν ἐπιστρατευθῆ καὶ ἐν συμφωνίᾳ καὶ χορῶ - ἄλλοτε μὲ ἐκδηλὸν τρόπο καὶ ἄλλοτε χαμηλοφώνως καὶ συγκεκριμένως - συνεχίζουν νὰ κατακρίνουν τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο καὶ ἄλλους ἐκπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὶς -σὲ πολλὰ σημεῖα πρωτοποριακῆς- παρεμβάσεις τους στὰ δημοσίως δρώμενα, ἐπιδιώκοντας νὰ τοὺς κλείσουν γι' αὐτὰ τὸ στόμα καὶ νὰ τοὺς ἐπιβάλουν σιγή.

Ἡ ἀντιεκκλησιαστικὴ αὐτὴ ἀξίωσις εἶναι ἀπαράδεκτη ὄχι μόνον ἀπὸ ἀνθρωπολογικὴ καὶ ὑπαρξιακὴ ἄποψι, ὅπως τονίσαμε στὸ προηγουμένον ἀρθρο μας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτειακῶν αἰτημάτων γιὰ τὴ ρύθμισι τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, οἱ ὁποῖες, ὅπως ἐπεσήμανεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος στὸν ἐνθρονιστήριον λόγο Του, εἶναι «σχέσεις συνεργασίας, συν-αλληλίας, σὲ βάση ἰσοτιμίας μὲ τὴν ἑλληνικὴν Πολιτεία... Αὐτὸ ἀποδεικνύει ἄλλωστε καὶ ἡ ἀ-

1. Περιοδ. «Ἐκκλησία», 1 Ἰουνίου 1998, σ. 386.

2. Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Λόγος πρὸς τοὺς διαβάλλοντας τὰς ἁγίας εἰκόνας, Migne Ἐ.Π. 94, 1252, 1268, 1232. Ἰωάννου Ν. Καριώση, Δογματικῆς Τμήμα Ε': Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, Ἀθήναι, 1973, σ. 109 ἔξ.

3. Ἰουστίνου, Διάλογος πρὸς Τρύφωνα, Migne Ἐ.Π. 6, 761.

τὴν ἀγιαστικὴν διακονία ἔνεκα τῆς μυστηριακῆς ἱερωσύνης.

Τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, κληρικοί καὶ λαϊκοί, ἔχουν καὶ μέσα στὸν χῶρο τῆς πολιτειακῆς ζωῆς δικαιώματα καὶ καθήκοντα, πού ἀπορρέουν ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι, μέσα στὴν «ἀντικατοπτρίζουσαν τὸν θεανθρώπινον χαρακτήρα τοῦ Χριστοῦ»⁴ θεανθρώπινον δομὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἢ «καινὴ κτίσις» ἐν Χριστῷ «δὲν ἔχει μόνον κατακόρυφη κατεύθυνσι πρὸς τὸν οὐρανό, μὰ καὶ ὀριζοντία κίνησι πρὸς τοὺς συνανθρώπους. Μάλιστα ὅσον περισσότερο ἢ ἀνακαινισμένη ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀνυψώνεται ἀληθινὰ πρὸς τὸν οὐρανό, τόσον τὸ ὀπτικό του πεδίο πρὸς τὴν ὀριζοντία κατεύθυνσι τῶν ἐπιγείων συναρτήσεων καὶ προβλημάτων γίνεται εὐρύτερο»⁵. Αὐτὸ σημαίνει ἀνακαινιστικὴν συνάρτησι τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ὅλες τὶς πτυχῆς τῆς χωροχρονικῆς, ἐνδοκοσμικῆς, ἱστορικῆς, κοινωνικῆς, πολιτικῆς, πολιτειακῆς καὶ πολιτιστικῆς ἢ πολιτισμικῆς πραγματικότητος. Ὅπως ἔχομε σημειώσει πρὸ 16 ἐτῶν, ὁ «*δημος τῶν Ὁρθοδόξων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν... δεόν παραπλευρῶς πρὸς τὸ συναίσθημα τιμῆς νὰ ἀναπτύξουν ἐν ταπεινοφροσύνῃ τὸ ὑγιὲς αὐτοσυναίσθημά των. Πρέπει νὰ μὴ φέρονται, ἀλλὰ νὰ πορεύωνται καὶ μάλιστα νὰ προπορεύωνται ὡς σημαιοφόροι καὶ ρηξικέλευθοι σκαπανεῖς. Διὰ συνεχοῦς μετανοίας, αὐτοκριτικῆς, αὐτοκαθάρσεως, ἀνανεώσεως, συνενώσεως τῶν δυνάμεών των, ἐντατικῆς μελέτης τῶν ζητημάτων καὶ συνεργασίας πρέπει νὰ ἀποδεικνύουν τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων τῆς πρὸς Διόγνητον ἐπιστολῆς: “Ὅπερ ἐστὶν ἐν σώματι ψυχῇ, τοῦτ’ ἐστὶν ἐν κόσμῳ Χριστιανοί”*»⁶.

Οἱ ἐπιδιώκοντες τὴ φίμωσι τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας ἐν ὀνόματι τῆς «Σωτηριολογίας» ἀγνοοῦν ὅτι κορύφωσις ἐφαρμογῆς τῶν ὑποδείξεων αὐτῆς εἶναι ἡ ἐνεργοποίησις τοῦ «νέου αἰῶνος» μέσα στὰ τοπικὰ καὶ χρονικὰ πλαίσια τοῦ «παλαιοῦ», εἶναι ἡ παρουσία καὶ διακήρυξις τοῦ ἐρχομένου αἰῶνος μέσα στὸν «νῦν» αἰῶνα. Στὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας δὲν περιφρονοῦνται οὔτε ἐξοβελίζονται τὰ κτιστὰ καὶ ἐπίγεια, ἀλλ’ ἐπιδιώκεται τὸ «ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα

ἐν Χριστῷ τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἐφ. α’, 10). Τὸ ὀρθόδοξο ἐκκλησιαστικὸ μορφωτικὸ ἰδεῶδες δὲν ὀδηγεῖ σὲ νοσηρὸ φυγόκοσμο ἀτομιστικὸ μυστικισμό, ἀλλὰ —μὲ τὴν ἐπιδιώξι δημιουργίας ζωντανῆς ἐπαφῆς μὲ τὸν Θεό, ὁ Ὅποιος, ὅπως πολλὰς φορὰς ἔχομε τονήσει, εἶναι τὸ ἔσχατο ὄντικὸ θεμέλιο τοῦ βασιλείου τῶν ἀξιών—, ὑποβοηθεῖ τὴν ἀρμονικὴ ἱκανοποίησι ὄλων τῶν ἐμφύτων ἀξιολογικῶν αἰτημάτων τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως. Ἡ «μέθεξις» καὶ κοινωνία τῆς συνεχιζομένης μέσα στὴν Ἐκκλησία μυστικῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναμοχλεύει τὰ ἔσχατα ὄντικὰ βάθη τοῦ ἀνθρώπου, προκαλεῖ ἀναζωπύρησι καὶ ἀνάφλεξι ὄλων τῶν ἐμφύτων καὶ μυχιῶν πόθων αὐτοῦ καὶ συνενώνει αὐτοὺς ὄχι σ’ ἓνα μηχανικὸ ἄθροισμα, ἀλλὰ σὲ δυναμικὴ ἱεραρχικὴ τάξι καὶ ἀδιάσπαστη ὁλότητα, μέσα στὴν ὁποία οἱ μερικώτεροι ἀξιολογικοὶ καὶ πολιτιστικοὶ σκοποὶ (θηρησκευτικοί, θεωρητικοὶ ἢ ἐπιστημονικοὶ, αἰσθητικοὶ ἢ καλλιτεχνικοὶ, κοινωνικοὶ, ἠθικοὶ, πολιτικοί, ἀκόμη καὶ ὑλικοὶ ἢ οἰκονομοτεχνικοὶ) ὑποτάσσονται σὲ μιὰ θεμελιώδη καὶ ἐνοποιῶ ἐπιδιώξι καὶ σὲ ἓνα σύνθημα: «*Τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός*» (Κολ. γ’, 11). Ἔτσι δημιουργοῦνται στὴν ζωὴ τὸ μέτρο, ἡ πειθαρχία, ἡ τάξις, ἡ ἐνότης, ὁ ρυθμός⁷. Ἡ ποιότης τῆς γνησίας ἐν Χριστῷ ζωῆς δὲν ἔχει μανιχαΐζουσες ἀποκλίσεις.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται φανερόν, ὅτι, ἐὰν τυχὸν ἐπιβαλόταν, ὡς μὴ ὄφελεν, ὁποιοσδήποτε τυχὸν «χωρισμός» τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τοῦ Κράτους, —μέσα σὲ πλαίσια δημοκρατίας καὶ ὄχι ὀλοκληρωτισμοῦ—, αὐτὸς θὰ ἦταν πλασματικὸς καὶ θὰ περιοριζόταν μόνον σὲ μερικὲς διοικητικὲς ἀρμοδιότητες. Οὐδέποτε θὰ ἐπρόκειτο γιὰ οὐσιαστικὸν χωρισμὸ καὶ πλήρη ἀποξένωσι. Τὸ 1982, ἐποχὴ πού ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις φαινόταν πανίσχυρη καὶ ἀκατάλυτη, εἶχαμε ἐπισημάνει τὰ ἑξῆς: «*Ἀκόμη καὶ ἐν ὀλοκληρωτικὸν καθεστῶς, ὅπερ θὰ ἐστραγγάλιζε καὶ θὰ ἐμηδένιζε τὴν ἐλευθερίαν κινήσεως τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ θὰ ἐπεδίωκε τὸν ἀποκλεισμὸν πάσης ἐπιρροῆς τῆς ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτιστικῆς ζωῆς, δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξοβελίσῃ πλήρως τὴν Ἐκκλησίαν ἐκ τῆς ζωῆς τοῦ Κράτους. Ἐν τῷ καθεστῶτι τούτῳ ἡ Ἐκκλησία θὰ ἐξήρχετο μὲν ἐκ μᾶς θύρας, ἀλλ’ ἐλαυνομένη ὑπὸ τῆς*

4. Ἰωάννου Ν. Καρμίρη, ἐνθ’ ἀνωτ., σ. 103.

5. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Χριστιανισμὸς καὶ Πολιτικὴ, Ἀθήναι, 1984, σ. 18.

6. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἡ Ἐκκλησία ὡς «λαὸς τοῦ Θεοῦ», Ἀθήναι, 1982, σσ. 6 καὶ 14.

7. Πρβλ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Τὸ ἰδεῶδες τῆς παιδείας, Ἀθήναι, 1985, σσ. 60-61.

ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΕΡΣΑΛΩΝ ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΤΟΥ*

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κλεόπας, ὡς Πρόεδρος τῆς «Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἱστορικοῦ Συνεδρίου γιὰ τὸ Μητροπολίτη Ἰεζεκιήλ

καὶ Φαναριοφερσάλων Ἰεζεκιήλ Βελανιδιώτην, ποιμάναντα θεοφιλῶς καὶ θεαρέστως τὴν Ἱερὰν ταύτην Μητρόπολιν ἐπὶ 30 περίπου συναπτὰ ἔτη (1924-1950).

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας
κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Τὸ Συνέδριον τὸ συνδιοργανώνει ἡ Ἑταιρεία Καρδιτσιωτικῶν Μελετῶν, μὲ τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων, τὴν Νομαρχιακὴν Αὐτοδιοίκησιν Καρδίτσας καὶ ἄλλους φορεῖς.

(1874-1953)», εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ μὲ προσκαλέσῃ εἰς τὸ Συνέδριον τὸ ἀφιερωμένον εἰς τὸν ἀοίδιμον Μητροπολίτην Θεσσαλιώτιδος

Ἄνταποκρινόμενος εἰς τὴν πρόφροναν ταύτην πρόσκλησιν, εὐχαρίστως καὶ μετὰ συγκινήσεως, διὰ ἱερῶν προσωπικῶν μου λόγων, συμμετέχω εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου, ἀφ' ἑνὸς μὲν, διότι ὁ ἀείμνηστος διαπρεπὴς Ἱεράρχης Ἰεζεκιήλ κατήγετο ἐκ τῆς Μεσσηνίας, γεννηθεὶς εἰς τὴν Καλαμάταν, ἀφ' ἑτέρου δέ, διότι μὲ ἐχειροτόνησε Διάκονον ἐν Ἀθήναις τῇ 3ῃ Ἰουνίου

* Εἰσήγησις γενομένη ἐν Καρδίτῃ, τῇ 23 Μαΐου 1998, εἰς τὸ ὑπὸ τῆς «Ἑταιρείας Καρδιτσιωτικῶν Μελετῶν» συγκληθὲν διήμερον Συνέδριον μὲ τὸν γενικὸν τίτλον «Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργον τοῦ Μητροπολίτου Ἰεζεκιήλ». Ἡ Εἰσήγησις δημοσιεύεται ἐπισημειωμένη ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον.

πνοῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος θὰ ἐπανήροχετο ἐξ ἀναριθμητῶν κρατικῶν παραθύρων, ἐκ τῶν ἱστορικῶν μνημείων, ἐκ τῶν μουσείων, ἐκ τῶν αἰθουσῶν ζωγραφικῆς καὶ εἰκονογραφίας τῶν πινακοθηκῶν, ἐκ τῆς λογοτεχνίας, ἐκ τῆς μουσικῆς, ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ θεάτρου καὶ τῆς ὄπερας, ἐκ τῶν ἐπιβλητικῶν λιτανειῶν, αἱ ὁποῖαι λ.χ. ἀναπαρίστανται ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν θεάτρων Μπολσόϊ (Μόσχα) καὶ Κύρωφ (Λένινγκραντ), ἐκ τοῦ παραδείγματος τῶν ἀθλητῶν, οἱ ὁποῖοι, ὡς εἶδομεν εἰς τοὺς προσφάτους Πανερωπαϊκοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας, ἐνισχύουν ἐαυτοὺς διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων»⁸.

ἐφ' ὅσον στὴν πραγματικότητα, —ἐὰν πραγματώνεται μὲ συνέπειαν τὸ ἰδεώδες τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς βουλήσεως τοῦ λαοῦ μέσα σὲ πλαίσια γνησίας δημοκρατικῆς δομῆς—, τὰ μέλη τῆς ἐπικρατοῦσης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θὰ ἦσαν καὶ δυναμικὰ μέλη τοῦ δημοκρατικοῦ Κράτους καὶ δὲν θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ φιμωθοῦν.

Ἄλλ' ἐὰν μέσα στὰ ὀλοκληρωτικὰ κράτη εἶναι ἀδύνατος ὁ πλήρης καὶ οὐσιαστικὸς χωρισμὸς Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, πολὺ περισσότερον αὐτὸς εἶναι τελείως ἀνέφικτος στὴν ἀτμόσφαιρα ἀλληλοπεριχωρήσεως τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς συντριπτικῆς πλειονότητος τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Ὁ «χωρισμὸς» αὐτὸς θὰ ἦταν ψευδαίσθησις καὶ χίμαιρα,

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου μας δημιουργεῖ τὰ σημεῖα ἐπαφῆς καὶ τὸ ἐφαλτήριο πρὸς ὑπόμνησιν σὲ ἐπόμενο ἄρθρο μας τῶν σχετικῶν δεδομένων τῆς Πολιτειολογίας ἢ Φιλοσοφίας τῆς Θρησκείας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπίσης ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ (ὀπωσδήποτε μόνον ἐν μέρει) «διακριτοὶ» ρόλοι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας, —οἱ ὁποῖοι δὲν σημαίνουν χωρισμὸν, ἀλλ' εἶναι, ὡς προείπομεν, ρόλοι ἀλληλοπεριχωρούμενοι, ἀλληλέγγυοι, ἀλληλόχρεοι, ἀλληλεπίκουροι, ἀλληλεξαρτώμενοι—, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιβάλουν στὴν Ἐκκλησίαν τὴν γιὰ τὰ δημοσίως ἐκτυλισσόμενα σιωπῆ, τὴν ὁποία ἐπιδιώκουν μερικοί. Ὅπως ὑπενθυμίζει καὶ ἡ Φιλοσοφικὴ Ὀντολογία, «τὸ ἄλλως εἶναι» δὲν σημαίνει (πάντοτε, κατὰ σχέσιν αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ) καὶ «κεχωρισμένως εἶναι»⁹.

8. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἀκροβολισμοὶ κρούσεως; Κριτικὴ ἀξιολόγησις ἀντιεκκλησιαστικῶν ἰσχυρισμῶν καὶ προτάσεων, Ἀθήνα, 1996, σσ. 86-87. Τοῦ ἰδίου. Ἡ Ἐκκλησία ὡς «λαὸς τοῦ Θεοῦ», σ. 6.

9. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἐγχειρίδιον Φιλοσοφίας, ἐν Θεσσαλονίκῃ 1967, σ. 93.

1944, εὐθὺς ὡς ἔλαβον τὸ πτυχίον μου μετὰ τὴν φοίτησίν μου εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ἐπέρασαν 50 χρόνια ἀφ' ὅτου ἦλθον, διὰ πρώτην φοράν, εἰς τὴν, εἰς τὸ μέσον τῆς Θεσσαλικῆς πεδιάδος, κτισμένην ὠραίαν πόλιν τῆς Καρδίτσας διὰ νὰ ὑποβάλλω τὰ βαθύτατα σέβη μου εἰς τὸν χειροτονητὴν μου καὶ πνευματικὸν πατέρα Ἰεζεκιήλ, ὅτε ἤμην Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας. Καὶ ἰδοῦ, διὰ δευτέραν φοράν, εὐρίσκομαι εἰς τὴν Καρδίτσαν διὰ νὰ ἀποτίσω εὐλαβὴ·φόρον τιμῆς ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀειμνήστου χειροτονητοῦ μου, καὶ διὰ νὰ λάβω μέρος εἰς τὸ ἀφιερωμένον εἰς αὐτὸν Συνέδριον, διὰ τὴν σύγκλησιν τοῦ ὁποίου συγχαίρω ἐγκαρδίως τὸν Σεβασμιώτατον Ἅγιον Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κλεόπαν καὶ τοὺς συνδιοργανωτὰς αὐτοῦ.

Ὁ διὰ τοῦ Ἱστορικοῦ τούτου Συνεδρίου τιμώμενος ἀείμνηστος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Ἰεζεκιήλ Βελανιδιώτης, κατὰ κόσμον Παναγιώτης Φιλοστράτου Στροῦμπος ἐγεννήθη εἰς τὴν Καλαμάταν τῆ 4ῃ Ὀκτωβρίου 1874. Μετὰ τὴν ἐγκύκλιον μόρφωσιν αὐτοῦ εἰς τὴν γενέτειράν του, ἐβοήθησε τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς τὴν ἐν Καλαμάτα ἐμπορικὴν ἐπιχείρησίν του, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβεν ὁ ἴδιος, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐμπόρου πατρός του. Μὲ τὸ ἐμπόριον ἀσχολούμενος, ἤρχισεν ἤδη νὰ ἀπασχολῆται καὶ μὲ τὰ γράμματα, δημοσιογραφῶν διὰ διάφορα τοπικὰ ζητήματα, ἐν οἷς τὸ σταφιδικόν, καὶ ἄλλα ἐνδιαφέροντα τὴν Καλαμάταν καὶ γενικώτερον τὴν Μεσσηνίαν. Μὲ τὸ ἐμπόριον ἀσχολούμενος ἐφοίτησε εἰς τὴν Θεολογικὴν καὶ εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, λαβὼν ἕξ ἐκάστης τῶν Σχολῶν τούτων τὸ δίπλωμα. Λαβὼν τὰ δύο πανεπιστημιακὰ πτυχία, ἐγκατέλειπε τὸν κερδῶν Ἑρμῆν καὶ συνεδέθη ἔκτοτε ἀρρήκτως μὲ τὸν λόγιον Ἑρμῆν.

Εὐσεβεῖς γονεῖς ἔχων, διεκρίνετο καὶ ὁ ἴδιος διὰ τὴν εὐσεβίαν αὐτοῦ. Καλλιεργητὴς τῆς εὐσεβείας αὐτοῦ ἦτο καὶ ὁ Καλαματιανὸς Μοναχὸς Κωνστάντιος (Κορνήλιος) Δουκάκης, «θεῖος ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πνευματικὸς πατήρ», ὅστις εἶναι καὶ ὁ ἐραμιστὴς καὶ ἐκδότης τοῦ δεκαετρατόμου «Μεγάλου Συναξαριστοῦ», ἡ ἐκδοσις τοῦ ὁποίου ἤρχισεν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ ἔτος 1888 καὶ ἐπερατώθη ἐν ἔτει 1897. Τὴν 19 Φεβρουαρίου 1907 ὁ Παναγιώτης Στροῦμπος ἐκά-

ρη Μοναχὸς ἐν τῇ παρὰ τὴν Καλαμάταν Μονῇ τῆς Βελανιδιάς (Ζωοδόχου Πηγῆς), διατελὼν ἤδη δόκιμος αὐτῆς καὶ «διδάκτωρ τοῦ Δικαίου καὶ Θεολόγος». «Τὴν δὲ ἐπομένην ἐχειροτονήθη ἱεροδιάκονος καὶ τὴν 21 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἱερεὺς, προαχθεὶς εἰς Ἀρχιμανδρίτην ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Μεσσηνίας κ. Μελετίου», ὡς ὁ ἴδιος γράφει εἰς τὸν «Λόγον» αὐτοῦ «Ἡ Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία ὡς πρόδρομος τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας», τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησε «ἐν τῷ πανσέπτῳ Ναῷ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βελανιδιάς» κατὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ, πρωτοτυπήσας ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦ Λόγου του κατὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ. Ἡ πλησμονὴ τῆς ἀγάπης του πρὸς τὴν Μονὴν τῆς κουρᾶς καὶ μετανοίας αὐτοῦ συνετέλεσε νὰ χρησιμοποιῆ τὸ ὄνομα «Βελανιδιώτης» ἢ «ὁ ἀπὸ Βελανιδιάς» ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κουρᾶς του μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, καὶ μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα εἶναι γνωστὸς εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν καὶ εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον. Διετέλεσε ἡγούμενος τῆς Μονῆς Βελανιδιάς, Ἱερατικῶς προϊστάμενος καὶ ἱεροκήρυξ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ναοῦ τῆς Χρυσοσηλαιωτίσσης. Ἠγούμενος τῆς Μονῆς Πετράκη. Ἐφημέριος τῆς ἐν Τεργέστη Ἑλληνικῆς Κοινότητος, ὅπου παρηκολούθησε ἀνωτέρας σπουδᾶς. Ὑπηρέτησε ὡς Ἱεροκήρυξ τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων καὶ ὡς στρατιωτικὸς ἱερεὺς, καὶ μετέσχε τῶν ἐκστρατειῶν Σερβίας καὶ Μ. Ἀσίας, τραυματισθεὶς εἰς τὴν μάχην Τουλοῦ - Μπονὰρ (28 Μαρτίου 1921) τιμηθεὶς διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν αὐτοῦ.

Τῆ 30 Ὀκτωβρίου 1924 ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων, χειροτονηθεὶς τῇ μεθεπομένη 1 Νοεμβρίου. Τὴν Μητρόπολιν ταύτην διεποίμανε μέχρι τῆς 9 Δεκεμβρίου 1950, ὅτε ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἔχουσαν οὕτω: «Εὐσεβάστως γνωρίζω ὅτι, διαπιστωθέντος ἰατρικῶς ὅτι τὸ κλίμα τῆς Καρδίτσας ἀντεδείκνυται εἰς τὴν πάθυσιν τῶν ποδῶν μου, ὑποβάλλω τὴν ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων παραίτησιν, οὐ μέντοι τῆς Ἀρχιερωσύνης, καὶ παρακαλῶ ἵνα μοῦ ὀρισθῆ τόπος διαμονῆς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Μετὰ σεβασμοῦ. Ὁ πρῶτον Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Ἰεζεκιήλ». Ἡ αἴτησις τῆς παραίτησεως ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 20 Δεκεμβρίου 1950.

Ὁ παραιτηθεὶς Ἱεράρχης δὲν ἐγκατεβίωσεν

εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος, ἀλλὰ παρέμεινε εἰς τὴν Καρδίτσαν μέχρι τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1953, ὅτε μετέστη πρὸς Κύριον, τῆς κηδεῖας του γενομένης τῆ 5 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ὁ τάφος αὐτοῦ εὐρίσκειται εὐπρεπισμένως νοτιοανατολικῶς τοῦ ἐν Καρδίτῃ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης. Ὁ Ἱεζεκιὴλ ὡς ποιμέναρχης ὑπῆρξε, κατὰ πάντα καὶ ἐν πάσι, ὑποδειγματικός, ἔχων βαθυτάτην ἐπίγνωσιν τῆς ὑψίστης ἀποστολῆς αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀναπτύξας ἀξιόλογον πνευματικὴν, θρησκευτικὴν, κοινωνικὴν καὶ φιланθρωπικὴν δραστηριότητα, καὶ ἀφήκεν ἀγαθωτάτην μνήμην καὶ φήμην, διότι, πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπαινετοῖς, ἦτο «ἀνιδιοτελής, ἐνάρετος, ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος».

Μετὰ τὰ ἐν συντομίᾳ ἐκτεθέντα βιογραφικὰ τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου, ἀναπτύσσω ἐνώπιον ὑμῶν, οἱ ὅποιοι συγκροτεῖτε τὸ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον, τὸ θέμα τῆς Εἰσηγήσεώς μου, ἡ ὁποία ἔχει τίτλον «**Τὸ συγγραφικὸν ἔργον τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Ἱεζεκιὴλ Βελανιδιώτου**». Ἡ Εἰσηγήσις περιλαμβάνει: Α' Τὰς αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις ἐπιστημονικῶν ἔργων καὶ μελετῶν αὐτοῦ. Β' Ἐκδόσεις Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν μετὰ ἀξιολόγων ἀγιολογικῶν Προλεγομένων αὐτοῦ. Γ' Πλήθος μελετημάτων καὶ ἄρθρων ἐγκατεσπασμένων εἰς τοὺς τέσσαρας τόμους τῶν «Ἔργων καὶ Ἡμερῶν» αὐτοῦ. Δ' Ἀξιολόγησιν καὶ κριτικὴν τοῦ συγγραφικοῦ ἔργου αὐτοῦ.

Τὸ θέμα εἶναι, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ, πολὺ ἐκτεταμένον, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ ἀειμνήστος Ἱεζεκιὴλ Βελανιδιώτης ἦτο λογιώτατος καὶ πολὺς καὶ λαμπρὸς εἰς τὴν σκέψιν καὶ τὴν δραστηριότητα. ἤρχισε τὸ συγγραφικὸν του ἔργον ἤδη ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1896, δημοσιογραφῶν κατ' ἀρχὰς μὲ τὸ ὠραῖον ψευδώνυμον «Δαφνῶν», ἔπαυσε δὲ συγγράφων καὶ δημοσιογραφῶν ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν ἔτει 1950 παραιτήσεώς του ἀπὸ τὴν διαποίμωσιν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων, διὰ λόγους ὑγείας. Ἐπομένως τὸ συγγραφικὸν του ἔργον διήρκασε ἐπὶ μίαν καὶ πλέον πεντηκονταετίαν ἀνευ διακοπῆς.

Α' Αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις ἐπιστημονικῶν ἔργων καὶ μελετῶν αὐτοῦ.

1. *Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον παρ' ἡμῖν.* Ἀθήναι 1906. Ἐν τῇ μελέτῃ ταύτῃ τοῦ Ἱεζεκιὴλ

ἀναγράφεται ἡ ἱστορία τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου ἐν τῷ ἰδρυθέντι Πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν. Ἐξιστορεῖται δὲ ἡ ἔναρξις τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος διὰ τῶν ἐξῆς: «Ἡ χρησιμότης τῆς διδασκαλίας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου κατενοήθη μόλις μετὰ εἰκοσαετίαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου. Ὑπουργοῦντος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τοῦ Π. Ἀργυροπούλου καθωρίσθη τὸ πρῶτον ἔδρα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου διορισθέντος ἐν αὐτῇ ὡς Καθηγητοῦ τοῦ Μιχαὴλ Ποτλῆ Μακεδόνας διὰ διατάγματος ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1855. Ἡ ἐκλογή ὑπῆρξεν ἀρίστη καὶ ἡ νέα τοῦ δικαίου ἔδρα ἀνεπλήρωσε σπουδαῖον κενὸν ἐν τε τῇ Νομικῇ καὶ τῇ Θεολογίᾳ». Καταλήγει δὲ ὁ συγγραφεὺς ὡς ἐξῆς: «Ἐν ἀμφοτέροις ταύταις ταῖς Θεολογικαῖς Σχολαῖς (Ἀθηνῶν καὶ τῆς Χάλκης) ἄριστα νῦν διευθυνομέναις ὑπ' ἀνδρῶν σοφῶν καὶ φιλογενῶν, ἀναλύονται ἤδη εὐμεθόδως καὶ κατ' ἐπιστήμην οἱ τῆς Ἐκκλησίας Κανόνες καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀναπτυχθέντα δίκαια, ἅτινα ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ τοσοῦτον παρημελήθησαν ὑπὸ τοῦ τεταγμένου εἰδικοῦ Καθηγητοῦ».

2. *Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία - Περιληπτικὸν Ἰστορῆμα - Τεῦχος Πρῶτον.* Ἀθήναι 1906. Ἀφιεροῦται «Βελανιδιᾷ τῇ Ζωοδόχῳ Πηγῇ Ἱερᾷ καὶ Σεβασμίᾳ Μονῇ ἐν τῷ Καλαθίῳ ὄρει, ἧς οἱ Μονασταὶ παλαιόθεν τὴν ἀλήθειαν ὀρθοτομοῦσιν τὴν ἀρετὴν προάγοντες ἐπιβραβεύουσιν».

Ἡ μελέτη τοῦ αὐτῆ περιλαμβάνει τὰ ἐξῆς κεφάλαια: Πρόλογος. Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία Δυτικῇ, Προτεσταντικῇ, Ὁρθόδοξος. Ἡ Ἐκκλησία ὑπὸ δουλείαν. Ἡ δρᾶσις τῆς Ἐκκλησίας. Τὰ συμβάντα κατὰ τὸν ἀγῶνα. Ὁ Κυβερνήτης Καποδίστριας. Ἐλευσις τοῦ Ὁθωνος. — Θεόκλητος Φαρμακίδης. Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς χωρισμός. — Ἡ Ἀντιβασιλεία. Πολιτικὴ ἐπέμβασις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία. Ὁ Λαὸς κατὰ τοῦ Αὐτοκεφάλου. — Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων. Διάλυσις Μονῶν. — Ἐνέργεια τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ἀθήναις Συνόδων. Ἐνθλικίωσις Ὁθωνος. Ὁ Θεοσεβισμός. — Θεόφιλος Καΐρης. Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1844. Σύγκρουσις τῶν Συνόδων Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀθηνῶν. — Ὁ Φαρμακίδης ὑπὸ δυσμένειαν. Ἀναγνώρισις τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Συνοδικὸς Τόμος. Ὁ Φαρμακίδης ἐπικρίνων τὸν Συνοδικὸν Τόμον. Ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος. Χειροτονία Ἀρχιερέων. Ἐπίλογος. — Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς ΝΓ' Περιόδου».

Εἰς τὸ ὄπισθεν ἐγχρωμον ἐξώφυλλον τῆς μελέτης τοῦ ταύτης ὁ Ἱεζεκιήλ ἀναγράφει κατάλογον «Μελετῶν» καὶ δημοσιευμάτων αὐτοῦ, ἀρχομένων ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1896, ὡς προαναφέρθη. Ὁ κατάλογος ἔχει ὡς ἑξῆς:

α) «Ἡ ἀρχαία λατρεία». Χριστιανικὴ ἀρχαιολογικὴ διατριβή. Περιοδικὸν Ὠρίων, ἀριθ. 4. β) «Ἐκ τοῦ Σημειωματαρίου μου». Ἐπίσκεψις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως». Ὠρίων, ἀριθ. 6. γ) «Ὁ ἀγωνιστὴς Ἰωάννης Λουκάς Ζήρας». Περιοδικὸν Ἀνατολή, ἀριθ. 12/1896. δ) «Ὁ ἐν Ρουμανίᾳ Ἑλληνισμός». Ἐθνολογικὴ μελέτη. Ἡμερολόγιον Σκόκου 1898. ε) «Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα παρ' ἡμῖν». Ἐθνολογικὴ μελέτη. Δελτίον Ἐταιρείας Ἑλληνισμοῦ. Μάϊος 1899. στ) «Ὁ ἐν Καυκάσῳ Ἑλληνισμός». Ἐθνολογικὴ μελέτη. Δελτίον Ἐταιρείας Ἑλληνισμοῦ. Ὀκτώβριος 1899. ζ) «Ἀπολογισμὸς Μητροπόλεως μετὰ Προλόγου καὶ παρατηρήσεων», εἰς τεύχος. Ὁ Ἀπολογισμὸς ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐν Καλάμαις Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς Ὑπαπαντῆς εἰς τὸν ὁποῖον, λαϊκὸς ὢν, διετέλεσεν Ἐπίτροπος. η) «Οἱ Ρουμῶνοι». Ἐθνολογικὴ μελέτη. Μεσσηνιακὴ Ἐπετηρὶς 1902. θ) «Ἡ Μητρόπολις Ὑπαπαντῆ». Μεσσηνιακὴ Ἐπετηρὶς 1902. ι) «Ἡ Τετράφωνος Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ». Ἐφημερὶς «Θάρος» 1902 (Καλαμών). ια) «Μελέτη ἐπὶ τῆς Συμβάσεως τοῦ μονοπωλίου τῆς Σταφίδος» εἰς τεύχος. Μάϊος 1903. ιβ) «Ἐπικήδειος Λόγος εἰς τὸν ἀοίδιμον Ν. Γ. Νικολόπουλον» εἰς τεύχος. Φεβρουάριος 1904. ιγ) «Ἐμποροὶ καὶ Βιομήχανοι Π. Λιναρδάκης, Ν. Π. Στροῦμπος, Ἀρ. Μελετόπουλος, Γ. Π. Σταμπολτζῆς». Μεσσηνιακὴ Ἐπετηρὶς 1902. ιδ) «Ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ἡ Κοινὴ Γνώμη». Δελτίον Ἐταιρείας Ἑλληνισμοῦ. Ἰανουάριος 1904. ιε) «Αἱ διαλέξεις τοῦ Καζάζη» 15 Νοεμβρίου 1905. ιστ) «Ἡ Γεωπονία ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς». Μελισσοκομικὴ Ἐφημερὶς, ἀριθ. 3 - Μάϊος 1906.

3. Ὁ κατὰ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἄδικος ἀναθεματισμὸς (1572-1637). Ἀθήναι 1906. Ἀφιερῶνται «Θεοκλήτῳ Μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν τῷ προσκυνητῷ μοι καὶ Θεοπροβλήτῳ Δεσπότη».

4. Ὁ ἐθνομάρτυς Πατριάρχης Κύριλλος ὁ Λούκαρις. Ἀθήναι 1906. Διὰ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κύριλλον Λούκαριν (1572-1637) ἔ-

γραψε καὶ ἄλλας μελέτας, ἐλθὼν εἰς σφοδρὰν ἐπιστημονικὴν ἀντιγνωμίαν μετὰ τὸν καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Δημήτριον Μπαλάνον. Ἡ γνώμη τοῦ Ἱεζεκιήλ ἦτο, ἐν προκειμένῳ, ὀρθὴ καὶ ἐπιστημονικῶς τεκμηριωμένη.

Ἡ μελέτη αὕτη εἶναι δευτέρα μονογραφία περὶ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, εἰς τὸν Πρόλογον τῆς ὁποίας ὁ Ἱεζεκιήλ γράφει ἐπὶ λέξει «σκοπὸν προεθέμεθα ἵνα προσβάλωμεν τὴν ἰδέαν, ἣν ἐν ἰδίᾳ συγγραφῇ ἀρτιφανεῖ ἐξήνεγκεν ὁ δεινὸς θεολόγος καὶ ὑψηλῆς τῆς Δογματικῆς κ. Δημ. Σίμου Μπαλάνος, προσπαθῆσας ν' ἀποδείξῃ τὸν Λούκαριν κακόδοξον καὶ ἀντεθνικόν». Καὶ προσθέτει: «Ἐνομίσαμεν ὅμως ἐπάναγκες ν' ἀνασκευάσωμεν τὴν γνώμην τοῦ κ. Μπαλάνου ἐν ζητήματι ἐνέχοντι πλὴν τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικὸν ἐνδιαφέρον. Διότι ὁ Λούκαρις ἦτο ὁ πρῶτος πολύαθλος ὑπὲρ θρησκείας καὶ πατρίδος, καὶ καθ' ἣν ἐποχὴν μάλιστα οἱ ἐν τῷ Αἴμῳ ἀντίζηλοι ἡμῶν δημιουργοῦσι φανταστικὸν ἥρωα πρὸ τῶν τειχῶν τῆς Βασιλευούσης, ὡς ἐσχάτως οἱ Βούλγαροι ἀπεικονίζουσι τὸν Βόγοριν, ἡμεῖς δὲν πρέπει τοὺς ὑπερόχως ἀποδεδειγμένους ἐθνομάρτυρας νὰ καταθεατριζώμεν ἐν ἰσοστασίῳ πρὸς ἀπαισίους προδότας, ἀκολουθοῦντες σφαλεραῖς εἰσηγήσεσιν ἀλλοδόξων φανατικῶν».

5. Ἰωσήφ ὁ Ἀνδρούσης ὁμηρὸς δέσμιος ἐν Τριπολιτῆς Μινίστρος τῆς Θρησκείας καὶ τοῦ Δικαίου κατὰ τὸν ἀγῶνα 1770-1844. Ἀθήναι 1906. «Ὑπαπαντῆ τοῦ Σωτήρος τῷ καθολικῷ καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Μεσσηνιαίας θεοπειθῶς ἀφιερῶνται».

Εἰς τὸ τέλος τῆς Μελέτης ταύτης ὁ συγγραφεὺς καταχωρίζει τὰ ἑξῆς: «Τοιοῦτος ὁ βίος καὶ ἡ ἐν γένει δρασις τοῦ ἐναρέτου καὶ μεγάλου πατριώτου Ἰωσήφ Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης, ὅστις ἦτο ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες διὰ τῆς παιδείας καὶ τῆς αὐτοθυσίας αὐτῶν, προωρίσθησαν ἵνα ἐπιτελέσωσιν τὸ μέγα ἔργον τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως... Πᾶσαι αἱ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν ἐκτενῶς Νεκρολογίας ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοιοῦτου ἀνδρός, οὗ τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν φιλοπατρίαν ὠμολόγουν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅστις καὶ ἑαυτὸν καὶ τὰ ἑαυτοῦ πάντα τῷ Θεῷ καὶ τῇ πατρίδι προθύμως προσήνεγκεν».

(Συνεχίζεται)

Η 8η ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΗ ΣΥΝΕΥΛΕΥΣΗ ΤΗΣ Ι. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ*

Δέν παραλείπουμε νά ὑπενθυμίσουμε ἐδῶ, ὅτι καί τὸ ἔργο τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως, τὸ ὁποῖο ἰδιαιτέρως ἐνισχύουν οἱ κατ' ἔτος μετακαλούμενοι Πατέρες ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος, συνεχίζεται σὺν Θεῷ ἄλλοτε μὲ δύο καὶ ἄλλοτε μὲ ἓνα ἐξομολόγο, ἀνάλογα μὲ τὶς ἐκεῖ ἀνάγκες των, οἱ ὁποῖες καὶ ἔχουν δυστυχῶς περιορίσει τὰ τελευταῖα χρόνια τὴν οὐσιαστικὴ αὐτὴ συμβολὴ σὲ ἔ-

Τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας
κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

να καὶ τὸν αὐτὸν πάντοτε ἱερομόναχο, τὸν πρῶτον Ἀρχιεπίσκοπο τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος Ἀρχιμ. π. Δαμασκηνό, τοῦ ὁποῖου ἡ προθυμία νά ἐπανερχεταὶ εὐχαρίστως εἰς τὸ ἰδιαιτέρως κοπιῶδες αὐτὸ γιὰ Ἀγιορείτη καθήκον, μᾶς ὑποχρεώνει ὄλους μεγάλως.

δ) Ὑπηρεσίες γιὰ γενικὲς θρησκευτικὲς καὶ πολιτικὲς ἀνάγκες.

Ἐδῶ περιοριζόμαστε νά ποῦμε ὅτι, τόσον τὸ Κεντρικὸ Βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς μὲ τὰ ὑποτυπώδη ἀκόμη κατὰ Πολιτεῖες ὑποκαταστήματά του, ὅσο καὶ ἡ τακτικὴ λειτουργία τῆς ἐπιστημονικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς, συνεχίζουν νά ἀποτελοῦν πολὺτιμα κεντρικὰ ὄργανα εἰς τὴν καλλιέργεια καὶ τὴν διάδοσιν τοῦ ἑλληνορθοδόξου ἤθους.

Τὸ αὐτὸ ἀσφαλῶς ἐπιτελεῖ, σὲ ἐποπτικὸ καὶ λειτουργικὸ κυρίως ἐπίπεδο, καὶ τὸ Κεντρικὸ κατάστημα Ἐκκλησιαστικῶν εἰδῶν Βυζαντινῆς τέχνης καὶ λατρείας.

ε) Κοινωνικὴ πρόνοια - Φιλανθρωπία

Τὸ ἔργο τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ φιλανθρωπίας —παράλληλα μὲ τὶς συνεχιζόμενες πολλαπλὲς δραστηριότητες τῶν εὐσεβῶν καὶ ἀκούραστων γυναικῶν τῶν ἐκασταχοῦ Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων— ἔχει ἀναπτυχθεῖ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μὲ ἀξιόπαινο ρυθμὸ καὶ μὲ πῆθος θεοφιλῶν πρωτοβουλιῶν. Καὶ δέν ἐννοοῦμε ἐδῶ μόνον τὶς συνεχῶς βελτιούμενες καὶ αὐξανό-

μενες ὑπηρεσίες ποὺ συστηματικὰ παρέχουν τὰ Ἑλληνικὰ Κέντρα Προνοίας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μας, κατὰ τὸν πιὸ σύγχρονο ἐπιστημονικὸ τρόπο. Ἐννοοῦμε κυρίως τὴ συντονισμένη δημιουργία νέων λαμπρῶν εὐαγῶν Ἰδρυμάτων, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νά χαρακτηρισθεῖ ἡ περασμένη πενταετία ὡς ἡ κατ' ἐξοχὴν περίοδος τῶν Εὐαγῶν Ἰδρυμάτων, τοῦ ἐδῶ Ἑλληνισμοῦ.

Γιατί, χωρὶς νά πάψουμε νά ἰδρῦουμε καὶ Ἱεροὺς Ναοὺς καὶ Ἐνοριακὰ Κέντρα μόνον ὅπου τοῦτο ἦταν τελείως ἀπαραίτητο, ἐρίξαμε τὸ βάρος τοῦ προγραμματισμοῦ καὶ τῆς δράσεως στὴν κάλυψη ἀναγκῶν τῆς πρῶτης καὶ τῆς τρίτης ἡλικίας, ποὺ εἶναι πάντα καὶ οἱ κρισιμώτερες καὶ πιὸ ἐπείγουσες. Ἐτσι προέκυψε —μετὰ ἡ παραλλήλως πρὸς τὰ Δίγλωσσα Ἡμερησία Κολλέγια μας— ἡ θεαματικὴ ὄντως δημιουργία παντοειδῶν Ἰδρυμάτων, ἀπὸ Παιδικοὺς Σταθμοὺς καὶ Κέντρο γιὰ παιδιὰ μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες, ὡς τὰ πιὸ σύγχρονα Γηροκομεῖα τῆς χώρας.

Στὸ Σύννεϋ, μὲ πρωτοποριακὸ ἐνθουσιασμὸ τῆς Ἐνορίας Ἀγ. Ἀνδρέου, ἰδρύθηκε ὁ πρῶτος πυρήνας τοῦ Ἰδρυματος «ESTIA FOUNDATION» γιὰ παιδιὰ μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες, μὲ τὴν εὐγενῆ δὲ φιλοδοξία νά ἐξαπλωθεῖ ὁ ἱερώτατος αὐτὸς θεσμὸς σταδιακὰ καὶ σὲ ἄλλες Πολιτεῖες, ὅπου ἤδη ὑπάρχουν κάποιες, προχείρου μᾶλλον καὶ πειραματικῆς χαρακτῆρος, ἰδιωτικὲς πρωτοβουλίες σχετικῶς.

Στὴν Ἐνορία Ἀγ. Στεφάνου Hurlstone Park, ἰδρύθηκε λαμπρὴ μονάδα Παιδικοῦ Σταθμοῦ, τὴν ὁποῖα ἀσφαλῶς θὰ μιμηθοῦν προσεχῶς καὶ ἄλλες περιοχές.

Στὰ Γηροκομεῖα-Γηριατρεία καὶ τὶς Ὑπηρεσίες Ἡμερησίας Μερίμνης Ἡλικιωμένων τῆς ἀλυσίδας τῶν ἀνὰ τὴν Αὐστραλία πλέον Ἰδρυμάτων μας «Η ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ», εἰς μὲν τὸ Σύννεϋ προστέθηκαν νέες πτέρυγες καὶ προγράμματα καὶ ἔγινε παραλλήλως ἡ καταστατικὴ, ὑπὸ τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπή, ὀργανικώτερη ἔνταξη, εἰς δὲ τὴν Ἀδελαΐδα καὶ Μελβούρνη ἰδρύθηκαν —μὲ τὸν ἀπαράμιλλο ζῆλο καὶ τὴν ἐθελοντικὴ συνεργασία τοῦ ἀκάματου κ. Βα. Ταλιαντζῆ— τεράστιες νέες μονάδες, γιὰ τὶς ὁποῖες μοροῦμε ὄλοι νά εἴμαστε εἰλικρινῶς εὐγνώμονες καὶ ὑπερήφανοι.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 581 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14 τεύχους.

Δὲν θὰ πρέπει νὰ ὑποτιμηθεῖ καὶ τὸ πρότυπο κοινωνικὸ ἔργο, ποὺ ἔχει ἀρχίσει καὶ ἀναπτύχθει θαυμαστὰ στὴν μόλις πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια ἰδρυθεῖσα Ἐνορία Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἰς τὴν ἀκριτικὴ περιοχὴ τοῦ Cairns, μὲ πρωτοπόρο ἐθελοντὴ ἐργάτη του τὸν ἐνθουσιώδη Θεόδωρο Μπακαλάκη.

Στὴ Βρισβάνη, τὸ Γηροκομεῖο τῆς Φιλοπτώχου «ὁ Ἅγιος Νικόλαος», παρουσίασε ἐπίσης λαμπρὴ ἀνάπτυξη μὲ τὴν προσθήκη νέας μεγάλης πτέρυγος.

Γιὰ ὅλες φυσικὰ τὶς πρὸ πάνω δραστηριότητες, καὶ τὴ σθεναρὴ οἰκονομικὴ ὑποστήριξή του ἀπὸ τὴν Κοινοπολιτειακὴ ἢ τὶς Πολιτειακὲς Κυβερνήσεις, θὰ ἔχουμε τὴν εὐκαιρία νὰ ἀκούσουμε εἰδικὲς σύντομες ἀνακοινώσεις ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους σὲ κάθε τομέα, γι' αὐτὸ καὶ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερο ἐδῶ. Περιορίζομαι ἀπλῶς νὰ ἐκφράσω τὸν εἰλικρινῆ θαυμασμό καὶ τὶς εὐχαριστίες μου πρὸς ὅλους τοὺς συνεργάτες τοῦ κοινωνικοῦ ἔργου, Κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν κουράζομαι νὰ ὑπογραμμίζω, εὐκαιρῶς ἀκαίρως, ὅτι τὸ νὰ διακονοῦμε τὶς κοινωνικὲς ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου, δὲν εἶναι ἔργο λιγότερο ἱερό ἀπὸ τὴν ἐν τῷ Ναῷ ἱερουργία, γιατί, ὡς γνωστόν, ὁ ἀνθρώπος εἶναι ὁ ζωντανὸς Ναὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἦρθε ὁμως ἡ ὥρα νὰ παρατηρήσω ἐδῶ μὲ δικαιολογημένη πικρία, ὅτι τὸ ἔργο τοῦ Ἀδελφάτου τοῦ Ἀποστ. Ἀνδρέου, ἐνῶ εἶχαμε ἐλπίζει ὅτι θὰ παρουσιάσει κάποια οὐσιαστικὴ πρόοδο μὲ τὴν ἀλλαγὴ προσώπων σὲ ἐπιτελικὲς θέσεις, δὲν ἀνταποκρίθηκε, δυστυχῶς, κατὰ τὴν περίοδο γιὰ τὴν ὁποία μιλοῦμε, σὲ ὅσο βαθμὸ θὰ περιμέναμε. Καὶ βεβαίως δὲν παραγνωρίζουμε τὸ γεγονός, ὅτι εἶναι πάντα τὰ ἴδια πρόσωπα ἐκεῖνοι στοὺς ὁποίους ἀναθέτομε τὶς ἐθελοντικὲς αὐτὲς καὶ ἰδιαίτερα κοπιώδεις εὐθύνες, γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ εἶναι πρόσωπα μὲ πολλὰ καθήκοντα ἐπιφορτισμένα. Ὅμως, καὶ οἱ ἀπὸ πολλοῦ γνωστοὶ ἱεροὶ σκοποὶ τοῦ Ἀδελφάτου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπηρετηθοῦν διαφορετικὰ, παρὰ μόνο ἀπὸ δραστήριους, φιλότιμους καὶ ἀνιδιοτελεῖς ἀνθρώπους. Ἄς εὐχηθοῦμε, λοιπόν, στὴν νέα 4ετία τὸ Ἀδελφάτο τοῦ Ἀποστ. Ἀνδρέου νὰ παρουσιάσει οὐσιαστικώτερο ἔργο, γιὰ τὸ ὁποῖο ἐπαναλαμβάνω τὴν ἰδιαίτερη εὐθύνη ποὺ ἔχουν οἱ Ἀδελφοὶ Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι καὶ Ἀρχιερατικοὶ Ἐπίτροποι στὶς διάφορες Πο-

λιτείες, μὰ εὐθύνη ποῦ, δυστυχῶς, δὲν τὴν ἄσκησαν ἀκόμη ἱκανοποιητικὰ.

στ) Ἑλληνορθόδοξη Νεολαία

Μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση ἐπισημαίνουμε, ὅτι ἡ συγκρότηση ὁμάδων Νεολαίας στὶς κατὰ τόπους Ἐνορίες καὶ Κοινότητες, εἶναι ἓνα πρόγραμμα ποῦ, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ τακτικῶς συγκαλούμενα εἰδικὰ Συνέδρια Νεολαίας, ἀποδίδει πολλοὺς καὶ πολύτιμους καρπούς.

Ἔτσι δὲν ἀναπτύσσεται μόνο κοινωνικοπνευματικὰ ἡ Νεολαία μας μὲ τὰ δοκιμασμένα καὶ ἱερά νάματα τῆς Παραδόσεώς μας, γιὰ νὰ εἶναι ἔτοιμη καὶ νὰ ἀντισταθεῖ σὲ κάθε τι τὸ ξένο καὶ ἐπιζήμιος, καθὼς καὶ γιὰ νὰ ἐπηρεάσει εὐεργετικὰ τὸ γύρω της ἀβέβαιο περιβάλλον, ἀλλὰ καὶ γνωριζόμενοι μεταξὺ των οἱ νέοι μας τῶν δύο φύλων, μᾶς δίνουν ἐν καιρῷ λαμπρὲς ἑλληνορθόδοξες οἰκογένειες, ὅπως ἀκριβῶς τὶς χρειαζόμαστε καὶ ὅπως τὶς ἐπιθυμοῦμε.

Γιατί, ὅπως τὸ ἔχομε πρὶν κατ' ἐπανάληψη, ἂν κάτι ἔχουν νὰ ζηλέψουν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ὁμογένεια οἱ ὑπόλοιποι Αὐστραλοὶ, εἶναι ἡ ἑλληνορθόδοξη οἰκογένεια, ἡ ἱερότητά της καὶ ἡ συνεκτικότητά της. Ὅχι δὲ μόνο στὸν πρωτοβάθμιο πυρῆνα της, ἀλλὰ καὶ τὶς εὐρύτερες διακλαδώσεις, ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγχιστείας.

Ἐδῶ ὁμως πρέπει νὰ παρατηρήσω, ὅτι παρὰ τὴ συγκρότηση Σώματος Κεντρικῆς Νεολαίας στὶς διάφορες Ἀρχιεπισκοπικὲς περιφέρειες, ἀτυχῶς τὴ ζωτικότητα καὶ τὴν προθυμία ποὺ διαπιστώνουμε στὸν χῶρο τῆς Μελβούρνης, δὲν τὸ ἔχομε ἀκόμη ἀποκτήσει μήτε στὸ Σύνδνεϋ μήτε στὴν Ἀδελαΐδα, ὅπου οἱ Ὁμογενειακοὶ πληθυσμοὶ θὰ ἔπρεπε νὰ παρουσιάζουν ἀνάλογες ἐκδηλώσεις ἐνδιαφέροντος καὶ συνεργασίας. Ἐπισημαίνω καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ τὴν ἰδιαίτερη εὐθύνη τῶν Κληρικῶν μας, γιὰ νὰ ἐντείνουν τὶς σχετικὲς προσπάθειες.

Ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὴν παρελθούσα Κληροκολαϊκὴ ἐκτενέστερα περιγραφεῖσα κατάσταση τῶν σχέσεων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς μας πρὸς τρίτους, καὶ δὴ τὶς ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν Αὐστραλίᾳ Κυβερνητικὲς Ἀρχές, τὶς Διορθόδοξες καὶ Διαχριστιανικὲς συνεργασίες μας, τὰ Μέσα Γενικῆς Ἐνημερώσεως κ.ἄ., δὲν θὰ θέλαμε τούτη τὴ φορά νὰ κουράσωμε τὴν ὀλομέλεια τῆς Κληροκολαϊκῆς. Ἄλλωστε, τὰ κυριώτερα σχετικὰ θέματα καὶ γεγονότα εἶναι ἤδη εὐρύτερα γνωστά, ἀπὸ τὴν τρέχουσα ὑπεύθυνη ἐνημέρωση, ἐκτίθενται

δὲ μὲ τὴν ἀνάλογη τεκμηρίωσή τους καὶ στὶς ἐδῶ σύντομες ἐπὶ μέρους εἰσηγήσεις ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν.

Προχωροῦμε, ἐπομένως, σὲ σύντομη ἀναφορὰ καὶ ἀξιωματικὴ ἐκτίμηση τῶν δυσχερειῶν καὶ προβλημάτων ποὺ ἀντιμετωπίσαμε στὴν περασμένη πενταετία.

Β' ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

(Κακόβουλη παραπληροφόρηση - σχισματικὲς ἐστίες - ἀτυχεῖς ἔξωθεν παρεμβατισμοί)

Μετὰ ἀπὸ τὴν περιγραφεῖσα εὐλογημένη ἀνθηφορία τοῦ ἐν γένει ἔργου, ποὺ ὁ ἀφοσιωμένος κόσμος τῆς ἐδῶ Ἐκκλησίας μας παρουσίασε πάλι, ἰδιαίτερος σὲ προγράμματα κοινωνικῆς εὐποίας καὶ πολιτισμοῦ, εὐλογα θὰ περιέμενε κανεὶς ὅτι οἱ τυχὸν ἀνασταλτικοὶ παράγοντες θὰ περιοριζόταν βασικά, ἀφ' ἐνὸς μὲν στὴ γνωστὴ ἐχθρική μερίδα τῶν Ὀμογενειακῶν Μέσων Γενικῆς Ἐνημερώσεως, καὶ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ὁμόφρονες συνεργάτας των, ἀφ' ἑτέρου δὲ στὶς ὀλιγάριθμες καὶ ὀλιγάνθρωπες ἐστίες ἀνωμαλίας στὴν Ὀμογένεια, τὶς γνωστὲς ἀπὸ δεκαετιῶν ὡς Σχισματικὲς ὁμάδες ἢ «Κοινότητες».

Ἐν τούτοις, ὅλοι αὐτοὶ δυστύχως βρῆκαν —ἰδιαίτερα κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια— ἀνεπίσημο ὅσο καὶ ἀπροσδόκητο σύμμαχο, κάποιες ἀτυχεῖς ἐνέργειες εὐρύτερου βεληνεκοῦς γιὰ τοὺς Ἀποδήμους, ἀπὸ μέρους τῶν κυβερνητικῶν παραγόντων τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τὴν περιέργη ἐνορχηστρωμένη συμπεριφορὰ, ὀλίγων εὐτυχῶς, ἀπὸ τοὺς ἐν Αὐστραλία Διπλωματικούς ἢ Προξενικούς Ἀντιπροσώπους τῆς Γεντετείας.

Ἐραρχώντας κατὰ σπουδαιότητα τοὺς τρεῖς αὐτοὺς διαφορετικούς παράγοντες (ἐχθρικά media —σχισματικὲς ἐστίες— ἀτυχεῖς παρεμβάσεις ἀπὸ τὴ Γεντετεία), πρέπει νὰ ποῦμε, ὅτι ἡ προκαλούμενη ζημιὰ στὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν Ὀμογένεια, εἶναι ἀνάλογη μὲ τὸ κύρος τοῦ φορέα, ἀπὸ τὸν ὁποῖο προέρχονται οἱ σχετικὲς ἐνέργειες σὲ κάθε μὴ ἀπὸ τὶς τρεῖς περιπτώσεις.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ κύρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἶναι ἀσύγκριτα μεγαλύτερο ἀπὸ κάθε ἰδιωτικὸ συγκρότημα ραδιοτηλεοράσεων καὶ ἐφημερίδων, καθὼς καὶ ἀπὸ κάθε σχισματικὴ «Κοινότητα» ἢ «Ὀμοσπονδία Κοινοτήτων» (ὅπως ἀρέσκονται νὰ ὀνομάζονται πρὸς ἐντυπωσιασμό τῶν ἀγνοούντων ἀριθμοὺς καὶ καταστά-

σεις), εὐλογο εἶναι στὴν ἐδῶ σύντομη ἀναφορὰ νὰ κάνουμε ἀνάλογη ἱεράρχηση.

α) Ἀτυχεῖς παρεμβατισμοὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως

Δὲν ἀμφιβάλλουμε, ὅτι ἡ ἐκάστοτε Κυβέρνηση τῆς Γεντετείας ἐπιθυμεῖ ὅσο γίνεται στενότερες καὶ γονιμότερες σχέσεις μὲ τοὺς Ἀποδήμους, γιὰ τὸ συμφέρον καὶ τῶν δύο πλευρῶν. Ἐδῶ ὅμως πρέπει ἐπιγραμματικὰ νὰ ποῦμε, ὅτι δὲν πρόκειται γιὰ προ-θέσεις, ποὺ εἶναι ὁ εὐκτικὸς χώρος, ἀλλὰ γιὰ δια-θέσεις, ποὺ δείχνουν τὸν προγραμματισμὸ μὲ τὶς διατιθέμενες δυνάμεις καὶ τελικὰ τὶς κατα-θέσεις, ποὺ μαρτυροῦν τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν προσπαθειῶν. Δὲν ἀρνούμαστε ὀπωσδήποτε ὅτι, συγκριτικὰ μὲ τὶς δυνατότητες ποὺ ἔχει ἡ Πατρίδα, δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητα τὰ ποσὰ ποὺ διαθέτει, εἴτε σὲ μόνιμη βάση, μὲ τὴν ἀπόσπαση ἐκπαιδευτικῶν, τὴν παροχὴ μορφωτικοῦ ὑλικοῦ, καὶ τὴν ὀργάνωση ἐτησίων μορφωτικῶν ἐκδρομῶν, εἴτε σὲ ἔκτακτες ἐπιχορηγήσεις πολιτιστικῶν Ἰδρυμάτων καὶ παρεμφερῶν δραστηριοτήτων.

Ὅλα αὐτὰ γινόταν πάντα στὸ μέτρο τοῦ δυνατοῦ, στὶς δὲ δύο τελευταῖες δεκαετίες ἔγινε προσπάθεια νὰ γίνουν πρὸ συστηματικὰ, ἰδίως μὲ τὴν ἴδρυση τῆς Γενικῆς Γραμματείας Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ.

Ὅμως οἱ φιλότιμες αὐτὲς προσπάθειες, κατὰ μεγάλο μέρος πέφτουν στὸ κενὸ ἢ καὶ γίνονται ἀφορμὲς ἀθέμιτων ἀνταγωνισμῶν μεταξὺ ὁμάδων καὶ προσώπων ἰδιοτελῶν βλέψεων, ὥστε νὰ ἐπαληθευεῖται ἀκόμη μιὰ φορὰ ὁ λόγος τῶν Πατέρων, ὅτι «τὸ καλὸν οὐ καλὸν ἐάν μὴ καλῶς γένηται».

Τὸ τόσο νευραλγικὸ καὶ ἱερὸ θέμα τῶν σχέσεων Ἀποδήμων καὶ Γεντετείας —λόγῳ τοῦ πλήθους τῶν παραμέτρων του— θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνῃ κάποτε ἀντικείμενο συστηματικῆς μελέτης ἀπὸ τοὺς κατὰ τεκμήριο ἐγκρατέστερους, ἀλλὰ καὶ καθ' ἕλην ἀρμοδιότερους παράγοντες, προσώπων ἢ θεσμῶν. Γιὰ τέτοια μελέτη δὲν ἔγινε δυστυχῶς μέχρι σήμερα καμμὴ προσπάθεια μὲ τὸ ἀπαιτούμενο αἶσθημα εὐθύνης καὶ τὴν ἀνάλογη μεθοδικότητα.

Ἔτσι αὐτοσχεδιάζουμε, ἀκόμη καὶ σήμερα, ὅπως μὲ ἐκεῖνα τὰ τελείως φολκλορικά, ὅσο καὶ πολυδάπανα «Παγκόσμια Συνέδρια Ἀποδήμων», ποὺ εἶχαν ξεκινήσει ἀρχῆς τῆς δεκαετίας τοῦ '80, καὶ ἀπὸ διετίας πῆγαν νὰ μποῦν σὲ κάποιον θεσμικὸ πλαίσιο μὲ τὸ περιβόητο «Συμβούλιο Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ» (ΣΑΕ).

(Συνεχίζεται)

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΚΑΙ ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Οί σχέσεις τών δύο Άρχιεπισκόπων, ὅπως ἦσαν

Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ προσφάτως κυκλοφορηθέντος βιβλίου τοῦ συγγραφέως κ. Ἰωάννου Χατζηφώτη με τίτλο «Άρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ 1913-1998, μαρτυρίες καὶ τεκμήρια» καὶ εἰδικὰ τοῦ Ἰβου κεφαλαίου, στοῦ ὁποῖο γίνεται λόγος γιὰ τίς σχέσεις του με τὸν προκατόχου του, θὰ ἤθελα, εἰς μνήμην τῶν δύο Πρωθιεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι τώρα ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ τὰ ἐμπαθῆ καὶ ἐπίκληρα τοῦ κόσμου θεωροῦν ἐν οὐρανῶ τὴν ἀλήθεια

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος
κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

τοῦ Θεοῦ ἐν ἀγάπῃ, νὰ καταθέσω μερικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα περιγράφουν καὶ χαρακτηρίζουν τίς σχέσεις τῶν δύο Άρχιεπισκόπων. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ κατέχω ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως λόγῳ ἀπ' ἐνὸς μὲν τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας μου μετὰ τοῦ Άρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου, ἀπ' ἐτέρου δέ, τῆς στενῆς συνεργασίας ἐπὶ δώδεκα ἔτη μετὰ τοῦ Άρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ.

Καὶ οἱ δύο ἀείμνηστοι Προκαθήμενοι τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας εἶχαν τὴν συναίσθηση, ὅτι ἦταν διάκονοι τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅ,τι ἔπραξαν τὸ ἔπραξαν διὰ τὴν δόξα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Εἶχαν διαφορετικὴς ἀντιλήψεις γιὰ πολλὰ ἐκκλησιαστικὰ θέματα. Προήρχοντο ἀπὸ δύο διαφορετικὴς ἐκκλησιαστικὴς τάσεις. Ὁ μακαριστὸς Ἱερωνύμος ἦταν πνευματικὸ ἀνάστημα τοῦ ἀειμνήστου Άρχιεπισκόπου Χρυσάνθου, ὁ δὲ μακαριστὸς Σεραφεῖμ τοῦ ἀντιπάλου τοῦ Χρυσάνθου, ἀειμνήστου Άρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ.

Αὐτὴ ἡ πνευματικὴ κληρονομία ἀκολουθοῦσε καὶ τοὺς δύο καὶ ἐξεδηλοῦτο σὲ πολλὰς ἐκφάνσεις τῆς Άρχιεπισκοπείας τους. Τοῦτο ὅμως δὲν τοὺς ἐμπόδισε νὰ συνεργασθοῦν κυρίως κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἀρχιεπισκοπείας Ἱερωνύμου. Ὁ τότε Μητροπολίτης Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ ὡς μέλος τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου, ὡς πρόεδρος τῆς Συνδικῆς Ἐπιτροπῆς Τύπου καὶ Διαφωτίσεως, ὡς μέλος τῶν Συνδικῶν Δικαστηρίων συνεργάσθηκε στενὰ μετὰ τὸν Άρχιεπίσκοπο Ἱερωνύμο καὶ προσέφερε πολὺτιμες ὑπηρεσίες στὴν ἀνασυγκρότηση τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ἀ-

πὸ τὴν ἀρχὴ βεβαίως εἶχε ἐκδηλώσει τὴν ἀντίθεσή του γιὰ τὸν τρόπο ἀπομακρύνσεως τῶν Μητροπολιτῶν (διὰ λόγους ὑγείας) καὶ τῶν κληρικῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐνεῖχοντο σὲ σκάνδαλα, πλὴν ὅμως ἀκολουθοῦσε τίς ἀποφάσεις τῆς πλειοψηφίας.

Ἡ πρώτη σύγκρουση στὶς σχέσεις τους ἐπῆλθε τὴν 25ῃ Νοεμβρίου 1973, ὅταν ὁ Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ διὰ λόγους «ἐθνικῆς ἀνάγκης» ὄρκισε στὴν Ἀθήνα τὸν πρόεδρο Γκιζίκη καὶ τὴν κυβέρνηση Ἀνδρουτσοπούλου.

Ἡ δευτέρα ἀνοικτὴ σύγκρουση με δημοσιεύσεις στὸν Τύπο καὶ ἐπιστολὲς ἦταν ἐκείνη γιὰ τὴν μετὰ βία Συντακτικὴς πράξεις ἔκπτωση τῶν δώδεκα Μητροπολιτῶν. Ὀργισμένος, ἀπὸ τὰ Ὑστέρνια τῆς Τήνου ὅπου ἐφυσούχαζε, ὁ πρῶν Ἱερωνύμος ἔγραψε μίαν ἐλεγκτικὴ ἐπιστολὴ στὸν διάδοχό του, τὴν ὁποία ἐδημοσίευσε ὁ Τύπος τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τίτλο «Σεραφεῖμ ὑπάρχει Θεός». Στὴν Ἀθήνα ὁ Σεραφεῖμ ἔδινε μάχη νὰ ἰσορροπήσει τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὰ ἀδηφάγα κύματα τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἰσχυρῶν παραγόντων ποὺ εἶχαν στηρίξει τὴν ἐκλογή του, καὶ στὰ Ὑστέρνια τῆς Τήνου, ὁ πρῶν Ἀθηνῶν τελοῦσε καθημερινὰ τὴ Θεία Λειτουργία στοῦ μικροῦ ἐκκλησάκι τοῦ ἡσυχαστηρίου του καὶ μνημόνευε πρῶτο τὸ ὄνομα τοῦ Άρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ. Οὐδέποτε ἄφησε νὰ βγεῖ ἀπὸ τὰ χεῖλη του ὑποτιμητικὸς ἢ πικρὸς λόγος γιὰ τὸν Σεραφεῖμ. Ὅσες φορές μερικοὶ ἐξ Ἀθηνῶν συζητηταὶ του κατεφέροντο ἐναντίον τοῦ Άρχιεπισκόπου ἐκεῖνος ἔλεγε: «εἶναι πολὺ καλὸς» καὶ δὲν ἔδινε καμία συνέχεια στὴ συζήτηση.

Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ 1974 ἔφερε τὸν Ἱερωνύμο Σεραφεῖμ σὲ φραστικὴς ἀκρότητες κατὰ τοῦ προκατόχου του, τίς ὁποῖες ὅμως ἀργότερα ἔμπρακτα ἀνεσκεύασε μετὰ πρωτοβουλίας ποὺ ἐτίμησαν τὸν Ἱερωνύμο. Ὅταν πέρασε ὁ θόρυβος καὶ ἐκόπασε ἡ κατὰ Ἱερωνύμου μανία ἀνέβηκε στὴν Ἀθήνα ὁ πρῶν Ἱερωνύμος καὶ ἐπεσκέφθη τὸν διάδοχό του μυστικά. Τί εἶπαν καὶ τί ἀποφάσισαν κανεὶς δὲν γνωρίζει. Τὸ ὅτι ὅμως ἐπῆλθε γαλήνη στὶς σχέσεις τους αὐτὸ φάνηκε ἀπὸ τὴ Λειτουργία ποὺ ἐτέλεσε ὁ πρῶν Ἱερωνύμος

στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ζωοδόχου Πηγῆς τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας καὶ ἀπὸ τὴν παραχώρηση τῆς τιμῆς τῶν ἐγκαινίων τῆς Στέγης Κατακοίτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Σεραφεῖμ στὸν Γέροντα Ἱερώνυμο. Ἐκεῖ ἀντηλλάγησαν καὶ πολλὲς φιλοφρονήσεις μεταξὺ τῶν δύο Ἱεραρχῶν. Μὲ τὸν διακρίνοντα αὐτὸν αὐθορμητισμὸ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ εἶπε: «Μακαριώτατε, ἐσεῖς θὰ κάνετε τὸν ἀγιασμό, γιατί αὐτὸ εἶναι δικό σας ἔργο». Συγκινημένος ὁ πολὺς Ἱεράρχης ἔλεγε μετὰ: «Ἡ χειρονομία αὐτῆ τοῦ Σεραφεῖμ πολὺ μὲ συνεκίνησε».

Οἱ δημοσιογράφοι καὶ οἱ παρατρεχάμενοι προσπαθοῦσαν νὰ διατηρήσουν τὴν ἀντίθεση Ἱερωνύμου καὶ Σεραφεῖμ γιὰ λόγους πού αὐτοὶ ἐγνώριζαν καὶ ἐκεῖνοι εἶχαν δίαιλο ἐπικοινωνίας τὴν συγχωρητικότητα καὶ τὴν ἀγάπη.

Σὲ ὥρες εἰλικρίνειας καὶ αὐθορμητισμοῦ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ, κουρασμένος καὶ πικραμένος ἀπὸ τὰ ψεῦδη τῶν «φίλων» του, ἐστρεφε τὸ βλέμμα του στὴν φωτογραφία τοῦ προκατόχου τοῦ Ἱερωνύμου, πού τὴν εἶχε ἀπέναντί του στὸ Γραφεῖο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἔλεγε ἐκεῖνα τὰ ἀναρθρα καὶ συντετμημένα μὲ τὰ ὁποῖα ὅσοι ἦταν κοντὰ του ἐγνώριζαν τί ἤθελε νὰ πεῖ. Ἀνεγνώριζε καὶ τιμοῦσε τὸ ἔργο τοῦ προκατόχου τοῦ Ἱερωνύμου. Ὅπου ἤμποροῦσε ἐλεύθερα νὰ ἐκφρασθεῖ, δὲν ἐκρυβε τὸ θαυμασμὸ καὶ τὴν ἐκτίμησή του. Ἡ πίεση τῶν διαπλεκόμενων συμφερόντων τῆς ἀντι-Ἱερωνυμικῆς τακτικῆς ἦταν μεγάλη, ἐκεῖνος ὅμως ἐλεύθερος ὅπως ἦταν, εὗρισκε τὴν εὐκαιρία νὰ βγάλει ἀπὸ μέσα του αὐτὸ πού ἠσθάνετο. Ὁ Σεραφεῖμ ἦταν εὐθύς, ἀνυπόκριτος καὶ γνήσιος ἄνθρωπος. Πολλοὶ τὸν ἠθέλαν σφοδρὸ πολέμο τοῦ Ἱερωνύμου. Ἐκεῖνος ὅμως ἀπέβλεπε πάντοτε στὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας γι' αὐτὸ δὲν ἐδίωξε νὰ ἀναδείξει ἀνθρώπους τοῦ Ἱερωνύμου καὶ νὰ τοὺς ἀναθέσει μεγάλες θέσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως.

Ἡ σχέση τῶν δύο ἰσχυρῶν αὐτῶν προσωποτήτων λήγει μ' ἓνα ἀπλὸ καὶ πολὺ ἀνθρώπινο τρόπο. Τὸ φθινόπωρο τοῦ 1988 εὗρισκόμενος ὁ πρῶην Ἀρχιεπίσκοπος στὴν Αἰδηψὸ τῆς Εὐβοίας ὑπέστη κάταγμα μηροῦ καὶ μετεφέρθη μὲ ἐλικόπτερο στὸ Νοσοκομεῖο τῆς Βούλας καὶ μετὰ στὸ Ἱατρικὸ Κέντρο. Ἦμουν ἐκ τῶν πρώτων πού ἐφθασαν στὸ Ἱατρικὸ Κέντρο, εἰδοποιηθεῖς ἀπὸ ἓναν ἐπίτροπο τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀρεως ὁ ὁποῖος τυχαίως εὗρέθη ἐκεῖ καὶ στὸν ὁποῖο ὁ Γέροντας ἀνέθεσε νὰ μὲ ἐνημερώσει ἀμέσως. Ἡ πρώτη παράκληση καὶ ἐπιθυμία του

ἦταν νὰ ἐνημερώσω τὸν Ἀρχιεπίσκοπο. Τηλεφώνησα στὴν ἀρχιεπισκοπικὴ κατοικία τοῦ Παλαιοῦ Ψυχικοῦ καὶ ὠμίλησα μὲ τὸν Μακαριώτατο, ὁ ὁποῖος ὅταν ἔμαθε γιὰ τὴ νέα περιπέτεια τοῦ προκατόχου του ἀνησύχησε, ἐξεδήλωσε ζωηρὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἀμέσως ἐπεκινώνησε προσωπικὰ μὲ τὸν ἴδιο καὶ προθυμοποιήθηκε νὰ τὸν ἐξυπηρετήσει σὲ ὅ,τι εἶχε ἀνάγκη. Αὐτὴ ἡ ἐπικοινωνία ἐπλήρωσε χαρᾶς τὴν εὐγενικὴ ψυχὴ τοῦ ἀνήμπορου Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου. Σὲ λίγες ἡμέρες γαλήνιος ἄφησε τὰ ἐγκόσμια καὶ ἐπορεύθη στὸν Δίκαιο Κριτῆ.

Μὲ τὴν εἶδηση τῆς κοιμήσεώς του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ ἔδωσε ἐντολὴ νὰ μεταφερθεῖ ἡ σορὸς του στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν καὶ νὰ ἀποδοθοῦν οἱ κεκανονισμένες τιμές. Ἡ ἐντολὴ ὅμως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου προσέκρουσε στὴν Διαθήκη τοῦ ἀειμνήστου, ὁ ὁποῖος ἐπιθυμοῦσε νὰ κηδευθεῖ ὡς ἀπλὸς Μοναχὸς στὴ γενετείρᾳ του, στὸ χωριὸ Ὑστέρνια τῆς Ἱερᾶς Νήσου Τήνου. Ἐν τῷ μεταξὺ διακομίσθηκε ἡ σορὸς στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πετράκη καὶ παρέμεινε ὅλη τὴν νύκτα. Κατὰ θεῖα συγκυρία τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη συνήρχετο ἡ Ἱεραρχία. Ἔτσι σχεδὸν ὅλοι οἱ Μητροπολίτες πέρασαν καὶ ἀσπιάσθηκαν τὴ δεξιὰ τοῦ ἐπὶ ἑξ ἔτη προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου.

Δέκα χρόνια μετὰ τὸν Ἱερώνυμο καὶ ὁ Σεραφεῖμ ἀκολούθησε τὴν ὁδὸ τῆς ἀναπαύσεως. Τώρα ἔμειναν σ' ἐμᾶς οἱ ἀναμνήσεις. Βέβαιο εἶναι, ὅτι ἡ ἀδέκαστη ἱστορία θὰ τοὺς περιγράψει μὲ ἀντικειμενικότητα καὶ καθαρότητα μέσα ἀπὸ τὰ γεγονότα καὶ τὰ λοιπὰ ἱστορικὰ στοιχεῖα. Ἐκεῖνοι πού γιὰ διαφόρους λόγους ἐκαλλιέργησαν τὴν ἀντιπαλότητα καὶ ἔδωσαν στὸ λαὸ τὴν πεπλανημένη εἰκόνα ψυχικῆς ἀποστάσεως τῶν δύο Ἀρχιεπισκόπων ἔχουν παραμερισθεῖ καὶ ἀναζητοῦν ἄλλες διόδους τῶν συμφερόντων τους.

Οἱ μακαριστοὶ Ἀρχιεπίσκοποι Ἱερώνυμος καὶ Σεραφεῖμ εἶχαν διαφορές, ἀλλὰ αὐτὲς δὲν ἀνήρρεσαν ποτὲ τὴν ἐν Χριστῷ κοινωνία καὶ τὴν κοινὴ πρὸς τὴν Ἐκκλησίᾳ ἀγάπη.

Ὁ Ἱερώνυμος, ὀραματιστὴς καὶ ἐπιστήμων, ἔθεσε θεμέλια, τὰ ὁποῖα ὅπωςδήποτε ἔστω καὶ ἀργὰ θὰ ἀξιοποιηθοῦν στὴν οἰκοδομὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Σεραφεῖμ, εὐστροφὸς καὶ ρηξικέλευθος, ἐκράτησε τὴν ἱερὴ ὀλκάδα σὲ σταθερὴ πορεία ἐν μέσῳ συμπληγᾶδων.

Τώρα καὶ οἱ δύο ἀνήκουν στὴν ἱστορία, ἡ ὁποῖα ἀντικειμενικὰ θὰ ἀποτιμήσει τὸ ἔργο ἐκάστου.

Ἄς εἶναι ἡ μνήμη τους αἰωνία!

Η ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΔΑ (998-1998) ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

1. Οί έκδηλώσεις

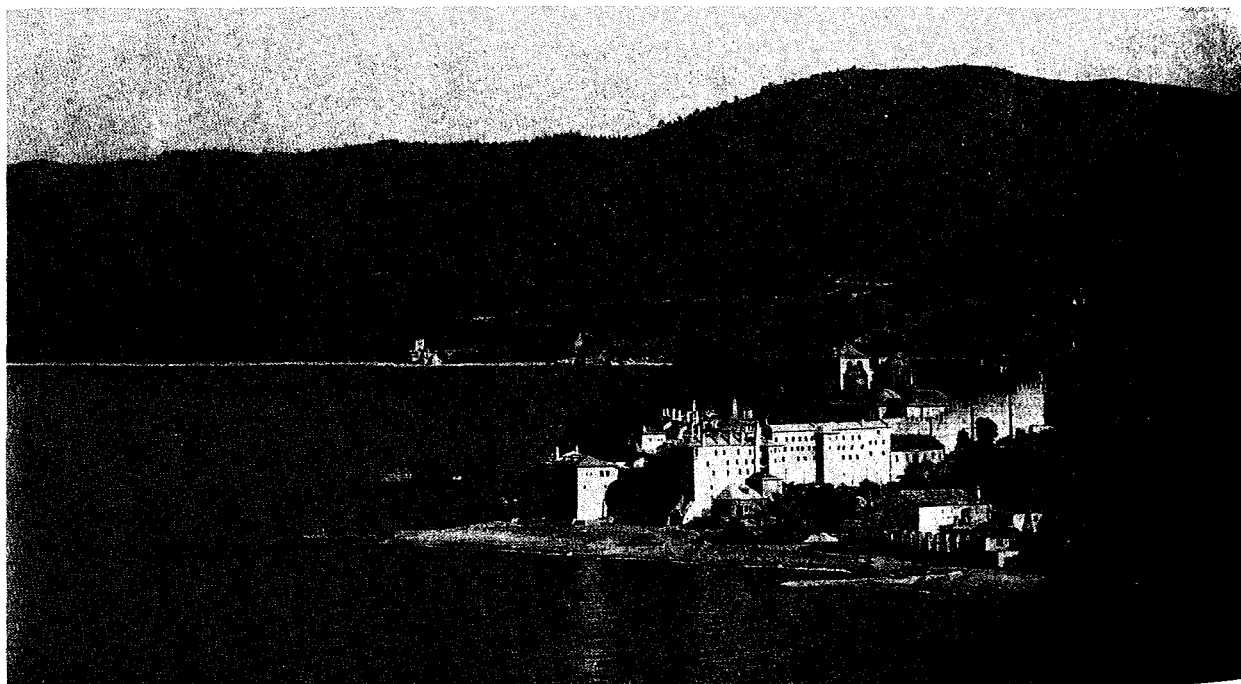
«Εύδοκία Θεοῦ, ἡ τοῦ Ὁσίου Ξενοφώντος Θεία Μάνδρα χιλιετίαν ἄγει, κατὰ τὸν παρόντα ἐνιαυτόν, ἀδιαλείπτου μοναχικῆς παρουσίας εἰς τὸ πάνσεπτον τῆς Θεοτόκου Περιβόλιον καὶ Ὁρθόδοξου μαρτυρίας εἰς τὴν οἰκουμένην ἅπασαν...». Ἐτοι προαναγγέλλει ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀλέξιος, τὸ ἱστορικὸ γεγονός καὶ τὶς προγραμματισμένες γιὰ τὶς 24 καὶ 25 Ὀκτωβρίου 1998 ἑορτα-

στημονικοῦ καὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κόσμου, καθὼς καὶ φιλομόναχοι χριστιανοί.

Στὴν τιμητικὴ Ἐπιτροπὴ ἑορτασμοῦ μετέχουν ὁ Πρωθυπουργός, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ὁ Ἀρχηγός τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολιτεύσεως, οἱ Ὑπουργοὶ Ἐθν. Ἀμύνης, Ἐξωτερικῶν, ΠΕΧΩΔΕ, Πολιτισμοῦ, Μακεδονίας - Θράκης, ὁ Ὑφυπουργός Ἐθν. Οἰκονομίας, ὁ Πολιτικὸς Διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οἱ Πρόεδροι τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ὁ Πρύτανης τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τὴν Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπαρτίζουν (ἀλφαβητικὰ) οἱ κύριοι: Νικ. Γαλέτας, Γεν. Δ/τῆς ΕΤΕΒΑ, Ἀπ. Γεωργιάδης, Καθηγητὴς Νομικῆς, Γεώργ. Δαλακούρας, Ἐπιχειρηματίας, Γεώργ. Καροτσιέρης, Βιομήχανος, Ἀρίστος Κασμίρογλου, Ἀναπλ. Διοικητὴς Ἁγίου Ὄρους, Κων. Κούρτης, Καθηγητὴς Χειρουργικῆς, Μιχ. Λάμπρος, Ἐφοπλιστὴς, Στυλ. Παπαδόπουλος, Δρ. Ἐθνολόγος - Μουσειολόγος, Ἄνδρ. Ποταμιάνος, Ἐφοπλιστὴς καὶ Ἴω. Ταβλάκης, Προϊστάμενος τῆς 10ης Ἐφορείας Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων.

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Π. ΛΕΚΚΟΥ**
Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

στικῆς ἐκδηλώσεις, τὶς ὁποῖες θὰ τιμήσουν μὲ τὴν ὑψηλὴ παρουσία τους ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κων. Στεφανόπουλος, πολλοὶ ἄλλοι ἐπίσημοι ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ, τοῦ πολιτικοῦ, τοῦ ἐπι-

Τὸ κτιριακὸ συγκρότημα τῆς χιλιόχρονης Ἱερᾶς Μονῆς Ξενοφώντος. Ἀνατολικὴ ἄποψη.

Το νέο καθολικό της Ι. Μονής (1819-1838).

2. Η ιστορία της Ίεράς Μονής

Αν και για πρώτη φορά η Μονή Ξενοφώντος εμφανίζεται σε επίσημο έγγραφο το 1033, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η αρχή της ανάγεται σε προγενέστερο έτος. Παρά ταύτα δεν λείπουν και οι άτεκμηρίωτες διηγήσεις για ίδρυση της Μονής το έτος 520 εκ μέρους ενός συγκλητικού Ξενοφώντος, που έγινε μοναχός και κατετάγη στους όσιους της Έκκλησίας. Φυσικά δεν αποκλείεται ό εν λόγω μοναχός να είχε ιδρύσει μικρό μοναστικό οικισμό. Άλλα Μονές με τη γνωστή σε μās έννοια στο Άγιον Όρος άρχισαν να συμπύσσονται μετά την ίδρυση της Μεγίστης Λαύρας (963). Η αρχή της Μονής Ξενοφώντος έγινε το έτος 998 —μαρτυρία της βιογραφίας Άγίου Άθανασίου του Άθωνίτου— από τον Ξενοφώντα, που ήταν «πρεσβύτερος και ήγούμενος ενός σεμνείου στο Όρος». Του έτους αυτού είναι και η άρχαιότερη ύπογραφή του Όσιου («Ξενοφών Μοναχός και Ήγούμενος του Άγίου Γεωργίου») σε βατοπεδινό έγγραφο (του 998). Η Μονή είναι άφιερωμένη στον άγιο μεγαλομάρτυρα Γεώργιο και βρίσκεται στην πλαγιά του Άθωνος, από τη δυτική άκμή του, ανάμεσα σε κήπους με όπωροφόρα δένδρα, μεταξύ των Μονών Δοχειαρίου και Ρωσσικού.

Έντούτοις έμεινε γνωστή ως Ξενοφώντος, από το όνομα του κτήτορός της, μόλις 15 χρόνια μετά την όσιακή κοίμηση, αφού το 1035 ό διάδοχος του στην ήγουμενία Θεόδωρος ύπογράφει ως «ήγούμενος της Μονής του Άγίου Γεωργίου Ξενοφώντος».

Άπό τους πρώτους συμπαραστάτες και δωρητές της Μονής αναφέρονται ό αυτοκράτορας Βασίλειος Β' (976-1025) που άγόρασε και δώρησε σ' αυτήν τη μονή Ίερομνήμονος και ό πλούσιος μέγας δρουγγάριος Στέφανος, φίλος του αυτοκράτορος Νικηφόρου Γ' Βοτανειάτη (1078-1081), ό όποιος εκάρη μοναχός με το όνομα Συμεών, έχοντας μαζί του και τρεις άγένειους νεαρούς συγγενείς του. Ό πλούσιος Συμεών με τις δωρεές χρημάτων και εκτάσεων συνετέλεσε στην επέκταση των κυριακών εγκαταστάσεων. Η εκεί παραμονή όμως των τριών άγένειων συγγενών του προκάλεσε την επέμβαση της συνάξεως των ήγουμένων, που άπεφάσισαν την άπομάκρυνση και των τεσσάρων, σύμφωνα με τα ισχύοντα στο Άγιον Όρος. Με την παρέμβαση, έντούτοις, του αυτοκράτορος Άλεξίου Α' Κομνηνού (1081-1118) έπετραπή ή έπιστροφή του στο Όρος, για χάρη του Συμεών που είχε προσφέρει πολύτιμες ύπηρεσίες, ως ναύαρχος, στο βυζαντινό κράτος.

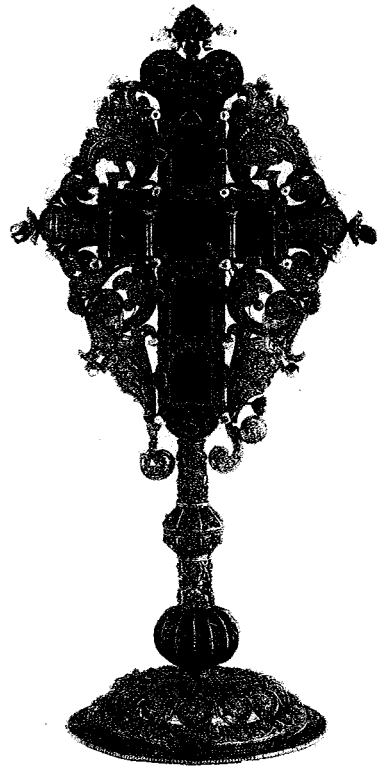
Στη διάρκεια του 13ου αιώνας ή Μονή —όπως και άλλες του Άθωνος— γνώρισε πολλές λεηλασίες εκ μέρους πειρατών (1225) που κατέστρεψαν και τμήματα των κυρίων της. Και ύστερα από κάποιες δεκαετίες, μισθοφόροι του «ένωτικου» αυτοκράτορος Μιχαήλ Η' (1261-1282) άφήρεσαν μέγα μέρος των θησαυρών και κατέστρεψαν τη Μονή. Η Ξενοφώντος προσπάθησε γρήγορα να έπουλώσει τις πληγές της. Άρχισε να άνοικοδομεί τα κατεστραμμένα. Η άναζωογόνησή της διεκόπη μετά την άλωση της Πόλης (1453), όχι όμως για μακρό διάστημα. Διότι ή Μονή τέθηκε κάτω από την ύποστήριξη ήγεμόνων της Μολδαβίας και της Βλαχίας, που πρόσφεραν σημαντικά ποσά και δώρα. Έτσι ή Ξενοφώντος άνοικοδόμησε τα κτίριά της και τα διεκόσμησε άνάλογα. Το 1545 άνακαινίσθηκε το καθολικό, όπως μαρτυρεί ή χαραγμένη έπιγραφή στην άψίδα του παλαιού μικρού ναού. Μεταξύ των δωρητών της σημαντικότεροι ήταν οι δοῦκες Βανίκος και Ράδουλος, ό Σέρβαν, ό Ματθαίος Βεσσαράβας, ό Ματθαίος Κωνσταντίνοσ, ό Βρανκοβάνος, ό Ράδον Λέων, ό Γκίκας,

Ἅγιος Γεώργιος. Τμήμα τῆς περίφημης ψηφιδωτῆς εἰκόνας (12ου αἰῶνος).

οί Κωνσταντῖνος καὶ Νικόλαος Μαυροκορδάτος κ.ἄ.

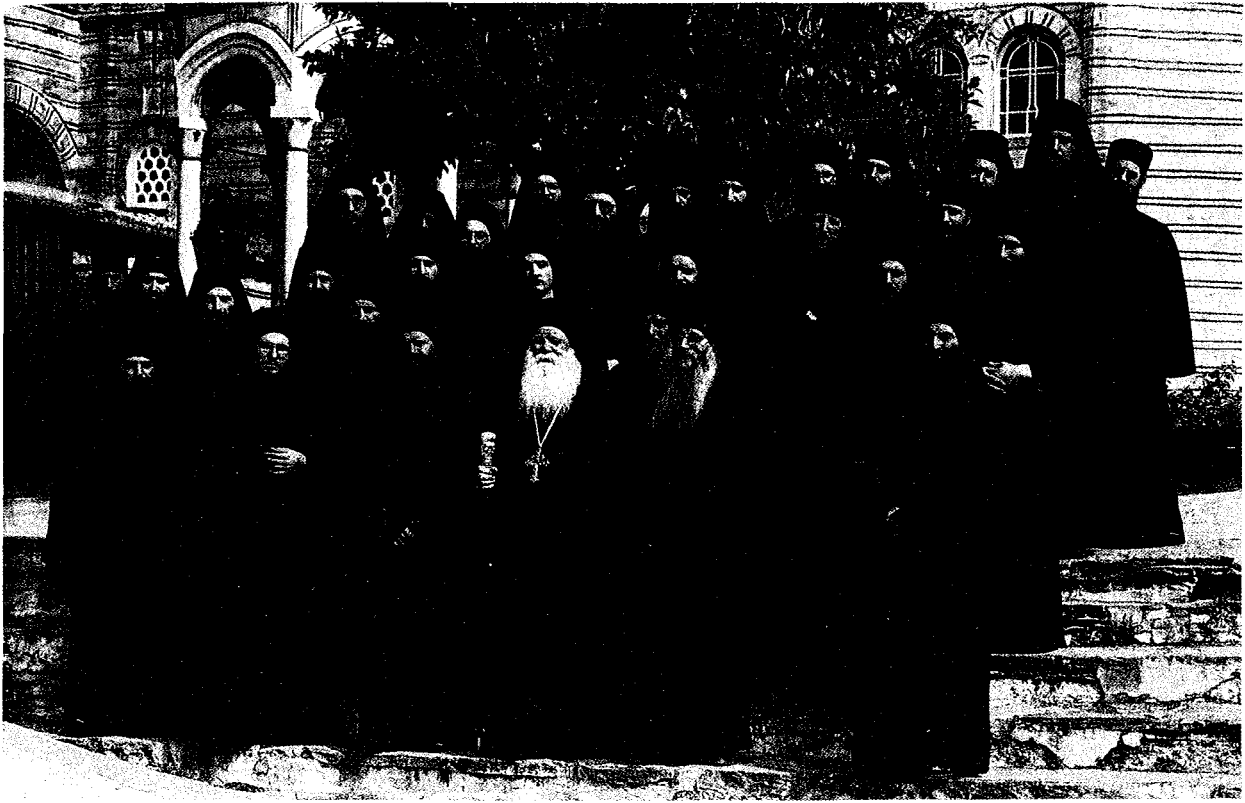
Ἄπὸ τὸν 17ο αἰῶνα λόγω τῶν πολιτικῶν καταστάσεων καὶ τῆς λειψανδρίας, ἡ Ξενοφώντος γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὴ διοίκηση Σέρβων καὶ Βουλγάρων μοναχῶν καὶ ἀκολουθοῦσε τὸ ἰδιόρρυθμο σύστημα. Ἦταν ὁ πατριάρχης Γαβριὴλ ποὺ μὲ ἔγγραφό του, τὸ 1784, προέτρεψε τὴν ἐπαναφορὰ στὸ κοινοβιακὸ σύστημα. Ἡ Ξενοφώντος ἦταν ἡ πρώτη ἐκ τῶν 20 ἀθωνικῶν Μονῶν ποὺ ὑπάκουσε· ἐνθρονίσθηκε Καθηγούμενός της ὁ ἐκ τῶν Καυσοκαλυβίων ἱερομόναχος Παῖσιος ὁ Λέσβιος, χάρις στὸν ὁποῖο ἐπανδρώθηκε καὶ γνώρισε σημαντικὴ ἀναζωογόνηση. Μὲ γενναῖες δωρεές του ἡ Μονὴ σταθεροποιήθηκε. Ἄν καὶ γνώρισε, μάλιστα, νέες καταστροφές ἀπὸ τὴν πυρκαγιὰ τοῦ 1817, σύντομα ἀνακαινίσθηκε καὶ ἀνοικοδομήθηκε τὸ «μεγάλο» καθολικὸ. Ἔτσι ἡ Ξενοφώντος διαθέτει δύο «καθολικά»: Τὸ παλαιὸ συναντᾶ ὁ ἐπισκέπτης καθὼς εἰσέρχεται στὴν αὐλὴ καὶ τιμᾶται στὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἔχει τοιχογραφίες κυρίως τοῦ Ἀν-

Περίτεχος σταυρὸς εὐλογίας (18ου αἰῶνος), πολῦτιμο κειμήλιο τῆς Μονῆς.

τωνίου (1545) στὸν κυρίως ναὸ, τοῦ Θεοφάνους (ἄχι τοῦ Κρητός, 1563) καὶ τοῦ 1637 στὸν ἐξωνάρθηκα. Ὅλες κατὰ τὴν τεχνοτροπία τῆς Κρητικῆς σχολῆς. Στὸ ναὸ εἶναι ἐνσωματωμένα τὰ παρεκκλήσια τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ τοῦ ἁγίου Λαζάρου. Χαρακτηριστικὸ καὶ ἀξιοπρόσεκτο εἶναι τὸ τέμπλο (17ου αἰῶνος), μὲ σύγχρονή του τὴν εἰκόνα τῆς Δεήσεως, ἐνῶ οἱ ἄλλες εἶναι μεταγενέστερες. Στὸν προθάλαμο, μεταξὺ τοῦ καθολικοῦ καὶ τῆς παλαιᾶς τράπεζας, ὑπάρχουν τοιχογραφίες μὲ παραστάσεις τῆς Ἀποκαλύψεως. Σωζόμενη ἐπιγραφή μνημονεύει ὡς δωρητὲς τοὺς Ἰωάννη Ματθαῖο, ἡγεμόνα τῆς Βλαχίας (1632-1654) καὶ τὴ σύζυγό του Ἑλένη Βεσσαράβα.

Στὴν εὐρυχωρότερη αὐλὴ ποὺ δημιουργήθηκε ὅταν κατεδαφίσθηκε ἡ βόρεια πλευρὰ τοῦ περιβόλου τῆς Μονῆς, ἀνοικοδομήθηκε μεταξὺ 1817 καὶ 1837 τὸ νέο καθολικὸ, θεμελιωμένο ἀπὸ τὸν Φιλόθεο. «Εἶναι τὸ μεταγενέστερο καὶ εὐρυχωρότερο ὄλων τῶν ἀθωνικῶν καθολικῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ ὄλων γενικῶς τῶν ναῶν τοῦ Ὄρους, πλὴν τῶν κυριακῶν τῆς Σκήτης τοῦ ἁ-

Η Αδελφότης της Ιεράς Μονής Ξενοφώντος (1997), έχουσα στο μέσον τὸν Καθηγούμενό της Ἀρχιμ. κ. Ἀλέξιο.

γίου Ἀνδρέου καὶ τῆς Σκήτης τοῦ προφήτου Ἡλίου». Φωτεινὸ καὶ ἐντυπωσιακὸ, μὲ μαρμαρίνο τέμπλο, διαθέτει πολυτίμες φορητὲς εἰκόνες: Τῆς Ὁδηγήτριας, τὶς ψηφιδωτὲς τῶν ἁγίων Γεωργίου καὶ Δημητρίου (13ου αἰῶνος), τῆς Δεήσεως, τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων κ.ἄ.

Στὴ Μονὴ ὑπάρχουν 8 παρεκκλήσια (τὰ 4 τοιχογραφημένα) καὶ 6 ἐξωκκλήσια. Τὸ κωδωνοστάσιο βρίσκεται στὸν τεράστιο τετραγωνικὸ πύργο. Ἡ φιάλη στὴν αὐλή, μὲ στοιχεῖα παλαιότερης καὶ νεότερης κατασκευῆς. Ἡ παλαιὰ τράπεζα, ὡς συνέχεια τοῦ ἐξωνάρθηκα τοῦ παλαιοῦ καθολικοῦ, ἔχει τοιχογραφίες τοῦ 1575 ἐπιζωγραφημένες δυστυχῶς τὸ 1640. Ἡ νέα τράπεζα κτίσθηκε στὸ νέο περίβολο. Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς μὲ τὰ 300 χειρόγραφα (μεταξὺ αὐτῶν 8 περγαμηνὰ) καὶ τὶς 4.000 ἐντυπα βιβλία, τὰ εἰλητάρια, τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα κ.λπ. ἀποτελεῖ πολυτίμο πνευματικὸ θησαυρὸ γιὰ τὴν Ξενοφώντος. Ἀλλὰ καὶ τὸ Σκενοφυλάκιο ἔχει νὰ ἐπιδείξει πολλὰ φορητὲς εἰκόνες, τίμα λείψανα, σταυρούς, ἱερά σκευῆ, χρυσοκέντητα καλύμματα καὶ ἄμφια, τεμάχιο Τιμίου Ξύλου κ.ἄ.

Στὴν κυριότητα τῆς Μονῆς ἀνήκει τὸ Κελλὶ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου στὶς Καρυές, ὅπου στεγάζεται ἡ ἀντιπροσωπεῖα τῆς καὶ ἡ Σκήτη τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἀνατολικῶς τῆς Ξενοφώντος, μὲ τὸν «κυριακὸ» ναὸ τῆς, τοῦ ἔτους 1766.

3. Δύο πρόσφατες ἐκδόσεις τῆς Ἱ. Μονῆς

α. *Ιερά Μονὴ Ξενοφώντος* - Ἱστορικὴ ἔρευνα τῶν ἀθωνικῶν πηγῶν (10ος-15ος αἰών). «Πράξη πνευματικοῦ ἔορτασμοῦ ἀλλὰ καὶ ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης» χαρακτήρισε ὁ Καθηγ. Εὐάγγελος Βενιζέλος, ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ, στὸν χαιρετισμὸ του (σελ. 9), τὴν ἔκδοση (1997) μὲ τὸν ἀνωτέρω τίτλο, τοῦ ἔργου αὐτοῦ τῆς Διονυσίας Παπαχρυσάνθου. Πρόκειται γιὰ τὴ μεταφρασμένη ἀπὸ τὴ γαλλικὴ στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα Εἰσαγωγὴ στὴν ἔκδοση τῶν βυζαντινῶν ἐγγράφων *Actes de Xenophon* (στὴν ἐπιστημονικὴ σειρὰ *Archives de l' Athos*). Ἡ συγγραφέας, ἐγκαταστημένη στὸ Παρίσι, ἐργάστηκε ἀπὸ τὸ 1960 μὲ κύριο θέμα μελέτης τὸ Ἅγιον Ὄρος κατὰ τὴ βυζαντινὴ περίοδο, ὑπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ διαπρε-

πούς βυζαντινολόγου Paul Lemerle.

Ο Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξενοφώντας, πανοσ. Ἄρχιμ. κ. Ἀλέξιος σὸ Προλογικό του Σημείωμα θεωρεῖ τὴ μελέτη αὐτῆ τῆς Διονυσίας Παπαχρυσάνθου «ὡς τὸ πλέον ἀκριβὲς καὶ πλήρες ἐπιστημονικὸν σύγγραμμα» περὶ τῆς Μονῆς, γιὰ τὴν περίοδο 998 ἕως τὸν 15ο αἰώνα, διότι κυρίως στηρίχθηκε στὴν ἔρευνα τῶν 33 βυζαντινῶν ἐγγράφων τῆς Ξενοφώντας καὶ σὸ συσχετισμὸ τους μὲ τὰ ὑπόλοιπα ἔγγραφα τῆς ἀθωνικῆς πολιτείας.

Στὴν ἐν λόγῳ μελέτῃ τῆς ἡ συγγραφέας συνθέτει τὴν ἱστορία τῆς Μονῆς μὲ βάση ἀθωνικὲς πηγές, ποὺ καλύπτουν τὴν περίοδο 10ου-15ου αἰῶνος. Ἡ ὕλη κατανέμεται σὲ τρία κεφάλαια μὲ τίτλους: Α' Ἡ Μονὴ Ξενοφώντας ἀπὸ τὴν ἴδρουση ἕως τὴν ἀνακαίνισή της (τέλος 10ου αἰ. - 1078). Β' Ἡ ἀνακαίνιση καὶ οἱ σκοτεινοὶ αἰῶνες (1078 - τέλος 13ου αἰ.). Γ' Ἀνάκαμψη, ἀκμὴ καὶ παρακμὴ (οἱ 14ος καὶ 15ος αἰ.). Ἰδιαιτέρως ἀναφορὲς — ἐκτεταμένως μάλιστα — γίνονται στὴν κτηματικὴ περιουσία τῆς Μονῆς (ἀπόκτηση, ἀμφισβητήσεις, μεταβολές) ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ἄθωνος, ἐνῶ καταχωρίζονται πίνακες ἡγουμένων καὶ ἐκπροσώπων τῆς Μονῆς, ἐγγράφων καὶ ἀρχείου ἐγγράφων. Παρατίθενται, ἐπίσης, τὸ ἱστορικὸ ἔγγραφο τοῦ Πρώτου Παύλου (Ἰούλιος 1089, σὲ φωτογραφία τῆς περιγραμμένης, 270,8X30,7 ἐκ.) μὲ ἀπόδοση στὴ σύγχρονη γραφὴ· τὸ χρυσόβουλλο τοῦ Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ (1089)· τοῦ ἀπογραφέως Δημητρίου Ἀπελμενέ (1300)· ἔγγραφο δωρεᾶς καὶ πωλήσεως (1315)· χρυσόβουλλο τοῦ Ἀνδρόνικου Β' Παλαιολόγου (1322)· τοῦ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Μακαρίου (1343)· χρυσόβουλλο τοῦ Στέφανου Δουσάν (1352) κ.ἄ. Φωτογραφίες καὶ σχέδια πλουτίζουν τὴν ἐπιμελημένη ἔκδοση, ποὺ κατέστη δυνατὴ μὲ τὴν εὐγενικὴ χορηγία τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

β. Χιλιετηρὶς 998-1998 — ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 1998 (μὲ παράλληλο ἑλληνικὸ καὶ ἀγγλικὸ κείμενο). Ἐξαιρετικὰ κομψὸ καὶ καλαίσθητο εἶναι καὶ τὸ πολυσέλιδο ἐπιτραπέζιο Ἡμερολόγιο 1998 τῆς βασιλικῆς, πατριαρχικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ ὁσίου Ξενοφώντας. Ἐκδόθηκε στὴν ἐπέτειο τῆς χιλιετηρίδος, μὲ τὴν χορηγία τῆς Ἴονικῆς Τραπεζῆς. Τὴ διεύθυνσή της εἶχαν οἱ Στέλιος Παπαδόπουλος καὶ Χρυσούλα Καπιόλδαση - Σωτηροπούλου, τὴν καλλι-

τεχνικὴ ἐπιμέλεια ὁ Γιάννης Κουρούδης καὶ οἱ φωτογραφίες εἶναι τοῦ Παντελῆ Μαγουλά. Τυπώθηκε στὶς Γραφικὲς Τέχνες Ἀλεξ. Μασσοῦκη, συνολικὰ σὲ 10.000 ἀντίτυπα.

Τὸ Ἡμερολόγιο, ὅπως ἐπισημαίνει προλογικὰ ὁ Ἡγούμενος ἀρχιμ. κ. Ἀλέξιος, «παρέχει εἰς ἡμᾶς μίαν εἰκόνα τῶν πνευματικῶν καὶ πολιτιστικῶν θησαυρισμάτων» τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, «ἐπιχειρεῖ μίαν ξενάγησιν καὶ πρώτην παρουσίασιν τῆς ἱστορίας, τῆς ζωῆς καὶ τῶν κειμηλίων αὐτῆς», καθὼς καὶ σκηνὲς - ὄψεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ὀρισμένα διακονήματα, φάσεις λατρείας καὶ ἐξομολογήσεως. Τὸ γεγονός τοῦτο ὑπογραμμίζει καὶ ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος σὸ συγχαρητήριο πρὸς τὸν Ἡγούμενο καὶ τὴν Ἀδελφότητα Γράμμα του: «Ἐν οἷς ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἀνθρώπου προσηλοῦται, ἐν τούτοις καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐνασχολεῖται». Εὐχεται δὲ «ὅπως διὰ τῶν εἰκονιζομένων ἱερῶν κειμηλίων (ὁ Κύριος) στρέφῃ τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας τῶν χρηστῶν τοῦ ἐπιτραπέζιου ἡμερολογίου τούτου ἐπὶ τὰ ἅγια καὶ ὑψηλά...».

***

Ἡ ἐορτάζουσα τὴν χιλιετία τῆς ἱστορικῆς Μονῆς Ξενοφώντας μετὰ τοὺς δύο βαλκανικοὺς καὶ τοὺς δύο παγκόσμιους πολέμους τοῦ ἐκπνέοντος αἰῶνος μας γνώρισε — ὅπως καὶ ἄλλα ἀθωνικὰ μοναστήρια — περίοδο παρακμῆς, ποὺ ὀφειλόταν κατὰ κύριο λόγο στὴ λεϊψανδρία της.

Ἡ ἐγκατάσταση, ὅμως, σ' αὐτήν, τὸ 1976, τῆς νέας Ἀδελφότητος μὲ τὸν νῦν Ἡγούμενό της ἀπὸ τὸ Μεγάλο Μετέωρο, «σήμανε τὴν νέαν ἔναρξιν τοῦ δημιουργικοῦ καὶ πολυμύχθου ἔργου τῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀνακαινίσεως Αὐτῆς, πνευματικῆς καὶ κτηριακῆς», ὅπως σημειώνεται στὸν Πρόλογο τοῦ Ἡμερολογίου (σ. 10). Ἡ εἰσοδος τῆς Μονῆς στὴ δεύτερη χιλιετία τοῦ μακροῦ βίου της, ποὺ συμπίπτει μὲ τὴν ἔναρξιν τῆς τρίτης μετὰ Χριστὸν χιλιετίας, γίνεται μὲ τίς καλύτερες προϋποθέσεις: Ἐχει ζωντανὴ καὶ πολυμελὴ Ἀδελφότητα, μὲ ἐπικεφαλῆς φωτισμένο Πατέρα - Ἡγούμενο, εἶναι ἀνακαινισμένη πνευματικὰ καὶ κτηριακὰ, ἀκτινοβολεῖ παγκόσμιον —μαζὶ μὲ τίς ὑπόλοιπες ἀθωνικὲς Μονές. Ἡ ἔφορος τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ὑπεραγία Θεοτόκος, διὰ πρεσβειῶν τῶν Ἁγίων Γεωργίου καὶ Ξενοφώντας, εἶθε νὰ σκέπει καὶ εὐλογεῖ τὴν ἐορτάζουσα Ἱερὰ Μονὴ «εἰς αἰῶνας αἰῶνων»!

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

«Πρόσωπο τής ημέρας»

Ο διακεκριμένος άρθρογράφος και σύμβουλος εκδόσεως τής εφημερίδος «*Ελεύθερος Τύπος*» κ. Χρήστος Πασαλάρης, που διακρίνεται για τὸν ἐξαίρετο ἐποπτικὸ καὶ συνθετικὸ καταιγιστικὸ λόγο του, κάνοντας ἕνα ἀπολογισμὸν τοῦ τετραμήνου ἔργου τοῦ Μακ. κ. Χριστοδούλου ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἔγραψεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «*Τέσσερις μῆνες πέρασαν ἀπὸ τὴν ἐκλογή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου στὶς 28 Ἀπριλίου. Ὁ Χριστόδουλος ἔγινε τὸ μόνιμο "πρόσωπο τής ημέρας". Ἐκανε τόσα πολλὰ στὸ τετράμηνο αὐτό...*

»*Κέρδισε ἀμέσως τὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ καὶ τῆς νεολαίας, ἀνέβηκε καὶ παραμένει στὴν κορυφὴ τῆς δημοτικότητος, μὲ πρωτοφανὴ ποσοστά, ἕως καὶ 90%. Θύμιζε στὸ ναυηλικὸ κατεστημένον ὅτι ὑπάρχει ζωντανὴ καὶ δυνατὴ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Φύττει στὴν ἑλληνικὴ κοινωνία τὸ αἶσθημα τῆς αἰσιοδοξίας ὅτι ἐπιτέλους ὑπάρχουν ἄνδρες μὲ δυνατό χέρι νὰ πιάσουν τὰ γκέμια τοῦ ἔθνους, ἂν ποτὲ χρειαστεῖ...*

»*Ὁργωσε τὴν Ἑλλάδα ὁ Χριστόδουλος, πῆγε στὴν Κωνσταντινούπολη, ἐπισκέφθηκε τὰ μακρινὰ νησιά, προέστη ὁ ἴδιος τῆς θείας λειτουργίας σὲ ξεχωρισμένους ναοὺς, ἀνέβηκε στὴ μεθόριον, μίλησε μὲ τοὺς φαντάρους στὴν Κακαβιά, ἐνθάρρυνε τοὺς Βορειοηπειρώτες. Κουβέντιασε μὲ ἑκατοντάδες ἀνώνυμους καὶ ἐπώνυμους, ἔριξε τὸ σπόρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας μὲ λύκεια καὶ πανεπιστήμια. Κατάφερε νὰ θέσει τὰ ΜΜΕ, ἰδιαίτερα τὰ κανάλια, σὲ καθημερινὴ ἐπαφὴ μαζί του, ἔγινε ὁ ἴδιος πηγὴ εἰδήσεων καὶ δημοσιογῶς γεγονότων, πόλος ἀντιπαράθεσης...» (Ἐφημ. «*Ελεύθερος Τύπος*», 26 Αύγουστου 1998, σ. 3).*

Περικοπὲς λόγων τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου

Ἰδοὺ δειγματοληπτικῶς ἀκόμη ἕνα Ἀνθολόγιο ἀπὸ τοὺς τελευταίους περιστατικὸς λόγους καὶ τὶς ὁμιλίαις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου:

α) *Στὴν Ἱ. Μονὴ Παναγίας τῆς Σουμελά ὁ Μακαριώτατος τόνισε:*

«*Δὲν εἶναι εὐκόλος τοῦ Ἑλληνα ὁ τράχηλος. Εἴμαστε ἔτοιμοι ἂν χρειαστεῖ καὶ αἵματα καὶ θυσιῆς νὰ προσφέρουμε.*

»*Ὁ λαὸς δὲν μειοδοτεῖ, δὲν εἶναι ἐνδοτικὸς. Ὁ λαὸς θὰ ἀποδείξει ὅτι εἶναι ἀκατάβλητος, ἔστω κι ἂν οἱ μεγάλοι τὸν ἀδικοῦν ἢ προσποιοῦνται ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ...*

»*Ἡ Ἐκκλησία προσεύχεται ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, ἀλλὰ εὐλογεῖ τὰ ἱερὰ ὄπλα, ὅταν ἡ στιγμή τὸ ἐπιτάσσει καὶ οἱ καιροὶ τὸ ἐπιβάλλουν...*

»*Ἐξακολουθοῦμε σὲ πείσμα τῶν διεθνιστῶν νὰ ἀγαποῦμε τὴν πατρίδα μας κι ἀκόμα νὰ τονίζουμε τὴν ἀγάπη γιὰ τὶς ἀλησμόνητες πατρίδες, εἴμαστε Ἕλληνες γνήσιοι.*

β) *Στὴν Κατερίνη ὁ Μακαριώτατος, ἀναφερόμενος στὶς βολές ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, εἶπεν:*

«*Οἱ πρῶτοι ποὺ δέχονται αὐτὲς τὶς βολές εἶναι πάντοτε ὁ ἐπίσκοπος καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος. Δεχόμαστε τὶς βολές, ὅπως τὰ ἀλεξιμέρανα τραβοῦν τοὺς κερανοὺς. Δὲν πειράζει. Ὁ Θεὸς μᾶς ἔβαλε στὴ θέση αὐτὴ γιὰ νὰ ἀγωνιζόμαστε καὶ νὰ εἴμαστε ἡ προσωποποίηση τοῦ ἀντιστασιακοῦ πνεύματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐπανάσταση, ἄλλο τώρα ἂν καταστήσαμε χριστιανοὶ τοῦ γλυκοῦ νεροῦ.*

γ) *Σχολιάζοντας ὁ Μακαριώτατος τὴν παλλαϊκὴ ὑποδοχὴ, ποὺ τοῦ ἐπιφυλάχθηκε στὴν Κατερίνη, εἶπεν:*

«*Αὐτὸ εἶναι ἕνα πολὺ ἐπιδοφόρο μῆνυμα, σημαίνει μία γενικότερη στροφή τοῦ κόσμου πρὸς τὴν Ἐκκλησία, εἶναι κάτι τὸ ὁποῖο ἀξιολογοῦμε καὶ πρέπει νὰ τὸ ἀξιοποιήσουμε. Σὲ τέτοιους δύσκολους καιροὺς, ὅταν ὁ κόσμος ἐπιστρέφει στὶς παραδοσιακὰς του ρίζες καὶ στὴν πίστη του πρὸς τὸν Θεό, νομίζω ὅτι γίνεται ἰσχυρότερος καὶ θωρακίζεται μὲ δύναμη γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς ζωῆς του. Δίνω ὅλη τὴν ἀρχιεπισκοπικὴ εὐλογία, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγάπη μου σὲ ὅλο τὸ λαὸ τῆς περιοχῆς, ἰδιαίτερα στὴ νεολαία, στὰ παιδιὰ, ποὺ ἡ παρουσία τους τὶς δύο αὐτὲς ἡμέρες στὴν Ἐκκλησία ἦταν πληθωρικὴ.*

δ) *Στὸ Δελβινάκι ὁ Μακ. Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀναφερόμενος στὸ πρόβλημα τῆς συρρικνώσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος, εἶπε:*

«*Τὸ δημογραφικὸ εἶναι τὸ μεγαλύτερο πρόβλημα, ὄχι μόνον τῆς περιοχῆς σας, ἀλλὰ ὅλης τῆς Ἑλλάδας.*

»*Ἄν δὲν λάβουμε ἔγκαιρα μέτρα καὶ αὐτὰ ἀνήκουν πρὸς τὸν λαὸν τῆς ἀρμοδιότητάς τῆς πολιτείας, οἱ θάνατοι θὰ εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τὶς γεννήσεις καὶ αὐτὸ σημαίνει σταδιακὴ συρρίκνωση τοῦ γένους καὶ τοῦ ἔθνους μας.*

»*Θὰ εἶναι ντροπὴ γιὰ ἐμᾶς, τοὺς Ἕλληνες τοῦ 21ου αἰῶνα, στὶς ἡμέρες μας ὁ Ἑλληνισμὸς νὰ ὑποστῆ μιὰ τόσο μεγάλη ζημιὰ.*

ε) *Στὸ ἀκριτικὸ φυλάκιο τῆς Κακαβιάς ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος εἶπεν:*

«*Ἐδῶσα τὴν εὐλογία μου στὸν κόσμο ποὺ φυλάσσει τὶς Θεομοτίλλες τῆς Πατρίδος. Εἶμαι πολὺ συγκινημένος. Εἴμαστε στὰ σύνορα μὲ τὴν Ἀλβανία. Ἡ σκέψη μας τρέχει πρὸς τοὺς Βορειοηπειρώτες ἀδελφούς μας. Δὲν ζητᾶμε γι' αὐτοὺς τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον τὴν ἀπόλαυση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ποὺ δικαιοῦται νὰ ἀπολαμβάνει κάθε μειονότητα μὲ βάση τὶς διεθνεῖς συνθήκες ποὺ ὑπάρχουν.*

Αυθόρμητα χειροκροτήματα

Είναι συχνά τὰ αυθόρμητα χειροκροτήματα, στα οποία ἐκπαῖ τὸ Χριστεπώνυμο ποιμνιο, ὑποδεχόμενο τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο ἢ ἀκούοντας τὶς ἐναργεῖς καὶ πύρινες περιστατικές ὁμιλίες Του εἴτε σὲ ἐσπερινούς, εἴτε σὲ ὑπαίθριες συνάξεις, εἴτε σὸ τέλος (οὐδέποτε σὸ μέσον) τῆς Εὐχαριστιακῆς Θ. Λειτουργίας, εἴτε σὲ αἵθουσες κ.λπ. Γιὰ τὰ χειροκροτήματα αὐτὰ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου «Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι» καὶ Διευθυντῆς τοῦ ὁμονύμου Περιοδικοῦ Ἐπίτιμος Γεν. Ἐπιθεωρητῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως κ. Ἰωάννης Τιμαγένης ἔχει σημειώσει εὐστόχως τὰ ἑξῆς:

«Ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ Μακαριωτάτου, τὰ πλήθη τῶν πιστῶν τόσο κατὰ τὴν ἐκλογήν καὶ τὴν ἐνθρόνισιν Αὐτοῦ εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν, ὅσον καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν κατὰ τὰς ἐπισκέψεις καὶ περιοδείας Αὐτοῦ, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν, δὲν ἀρκοῦνται, ὡς συνήθως κατὰ τὸ παρελθὸν συνέβαινε, νὰ ἐπαναλαμβάνουν στεντορεῖως ΑΞΙΟΣ ΑΞΙΟΣ, ἀλλὰ χειροκροτοῦν ζωηρῶς καὶ συνεχῶς τὸν νέον Ἀρχιεπίσκοπον. Αὐτὸ, δηλ. τὸ χειροκρότημα, δι' ὅσους μελετοῦν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας συνέβαινε, κατὰ τὸ παρελθόν, εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον, κατὰ τὰς ἐμφανίσεις του εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν καὶ κυρίως κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὁμιλιῶν του.

»Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται καὶ σήμερον εἰς τὸν ἐκλεκτὸν τῆς Ἱεραρχίας Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριον Χριστόδουλον αὐτομάτως ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει Αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ὁμιλίας αὐτοῦ, τὰς ὁποίας προσέχει ἰδιαιτέρως καὶ ἐννοεῖ ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ σύμπας.

»Διαισθάνεται τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ Μακαριωτάτου εἰς οἰανδήποτε περίπτωσιν. Πιστεύει εἰς τὴν ἀπὸ Θεοῦ δύναμιν τοῦ Μακαριωτάτου. Τὸν θεωρεῖ, καὶ ὀρθῶς, ὡς Ἱεράρχην ἀλλαγῆς καὶ διαισθάνεται τὴν παρουσίαν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς πνευματικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀνάγκας καὶ πιστεύει εἰς τὴν πραγματοποιήσιν ὅσων ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ διδάσκει. Ὁ λαὸς αὐτὸς διαισθάνεται καὶ πιστεύει, ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Μακαριωτάτου καὶ εἰς τοὺς λόγους Αὐτοῦ θὰ εὕρη ἀληθῆ καὶ βεβαίαν τὴν ψυχικὴν του γαλήνην καὶ προστασίαν καὶ σωτηρίαν. Πιστεύει ὁ λαὸς αὐτὸς ὅτι τὰ κηρύγματα θὰ παύσουν νὰ εἶναι μόνον λόγια. Θὰ εἶναι ὁ Γραφικὸς λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ἔχει διαίσθησιν καὶ χειροκροτεῖ τὴν ἀλήθειαν». (Περιοδ. «Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι», Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 1998, σ. 38).

«Δὲν πρόκειται νὰ τὸν ἀναγκάσουν σὲ σιωπή»

Ὁ κ. Κώστας Ἰορδανίδης, σὲ ἄρθρο του στὴν ἐφημ. «Ἡ Καθημερινή» (25.8.1998), ἐπισημαίνει τὰ ἑξῆς:

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος «ἔχει ἀδιαμφισβητήτως εὐφύια καὶ ἀποψη ἐπὶ τῶν θεμάτων, ποὺ ἀπασχολοῦν τὸ ποιμνιὸν του καὶ θεωρεῖ ὅτι ὀφείλει νὰ τοποθετηθεῖ ἐπὶ τῶν τρεχόντων προβλημάτων, εἴτε αὐτὰ ὀνομάζονται πολιτιστικά, εἴτε κοινωνικά, εἴτε οἰκονομικά, εἴτε ἐθνικά, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸ ἐκκλησιασμὰ του... Φυσικὰ δὲν ἔχει σὲ καμία περίπτωση τὴν πρόθεση νὰ ὑποκαταστήσει τὴν κυβερνήσιν κατὰ τὴν ἀσκηση τῆς οἰκονομικῆς ἢ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ἐὰν οἱ ἀπόψεις του ἔχουν μία σημαντικὴ ἀπήχησιν στοὺς Ἕλληνας πολίτες, αὐτὸ εἶναι κάτι ποὺ πρέπει νὰ προβληματίσει σοβαρῶς τὰ πολιτικὰ κόμματα. Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι δὲν πρόκειται νὰ τὸν ἀναγκάσουν σὲ σιωπὴ ὅσοι διατιπώνουν ἀναρθρες ἀπειλές, διεκδικώντας τὸ ἀπολυταρχικὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίσουν οἱ ἴδιοι ποιοὶ θὰ μποροῦν κατὰ τὴν ἀποψή τους νὰ ὀμιλοῦν καὶ σχετικῶς μὲ ποιά θέματα.

»Ἡ ἀντίληψη ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀσχολεῖται μόνον μὲ τὴν ἐξέταση μεταφυσικῶν προβλημάτων, τὴν μετὰ θάνατον ζωὴν καὶ μὲ ἠθικὰ κηρύγματα εἶναι παρωχημένη ἢ τουλάχιστον δὲν ἴσχυσε ποτὲ ἐδῶ καὶ αἰῶνες. Ὁ κύριος Χριστόδουλος ἔχει τὴν πρόθεση σαφῶς νὰ ἀνορθώσει τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας καὶ αὐτὸ θὰ εἶναι ἀσφαλῶς ὀδυνηρὸν γιὰ ὀρισμένους, ἀλλὰ ἐνίστε καὶ γιὰ τὸν ἴδιο προσωπικά».

Ἡ ἀθανασία τοῦ ἀνθρώπου

Σὲ στήλῃ τῆς ἐφημερίδος «Τὰ Νέα» (17.7.1998) καταχωρήθηκε ἡ ἑξῆς περικοπὴ ἐκ δημοσιεύματος τοῦ Καθηγητοῦ Καρδιολογίας κ. Εὐτυχίου Βορίδη σὸ περιοδικὸ «Vitrine»: «Θάνατος εἶναι τὸ τέλος τῆς ὕλης. Δὲν βρῖσκω νὰ ὑπάρχει κανένας λόγος ποὺ νὰ ἐπιτρέπει ζωὴν μετὰ θάνατον. Ἀθάνατος μένει ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τὴν ἐννοια ὅτι τὰ στοιχεῖα ποὺ τὸν ἀπαρτίζουν δὲν χάνονται».

Εἶναι φανερόν, ὅτι στὴν περικοπὴ αὐτὴ δὲν μνημονεύεται ἡ ἀθάνατη ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία —ὡς αὐτὴ καὶ πνευματικὴ— δὲν συμπαράσφεται μὲ τὸ σῶμα στὸν θάνατον. Ἐφ' ὅσον ὁ θάνατος κατ' οὐσίαν δὲν εἶναι ἐξαφάνισις, ἀλλὰ διάλυσις τῶν συνθετωτέρων στα ἀπλούστερα συστατικά τους, πολὺ περισσότερο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαφανίζετο ἡ ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὸ σῶμα πνευματικὴ καὶ αὐτὴ ψυχὴ. Ὡς ἔλεγεν ὁ Μ. Ἀθανάσιος, «εἰ ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα κινεῖ καὶ οὐχ ὑπ' ἄλλων αὐτὴ κινεῖται, ἀκόλουθόν ἐστὶν ὕψ' ἑαυτῆς κινουμένην τὴν ψυχὴν, καὶ μετὰ τὴν εἰς γῆν ἀπόθεσιν τοῦ σώματος, κινεῖσθαι πάλιν ἀφ' ἑαυτῆς» (Κατὰ Ἑλλήνων, 33). Μόνον ἡ μετὰ θάνατον ζωὴ, ὅπως καὶ ἡ ὑπαρξίς τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ ἀληθινὴ διακαίωσις καὶ ὁ ἀποχρῶν λόγος τῆς καθολικῆς θρησκευτικότητος καὶ τῆς πανανθρωπίνης πίστεως στὴν ἀθανασία τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως καὶ στὴν «ζωὴν μετὰ θάνατον».

Ε. Δ. Θ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ

Συνεδρίασεν ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς Τακτικὴν Συνεδρίαν ἀπὸ τῆς 7ης ἕως 10ης Ἰουλίου ἐ.ἔ., ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ ἀπεφάσισεν:

Α'

1. Νὰ συστήσῃ Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τῶν 1) Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου, 2) Σεβ. Μητροπολίτου Ἰωαννίνων κ. Θεοκλήτου, 3) Ἐλλογιμ. κ. Βλασίου Φειδά, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 4) Ἐλλογιμ. κ. Ἰωάννου Κοινάδη, Καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, προκειμένου οἱ ἀνωτέρω νὰ συζητήσουν τὰ ἐκκρεμῆ θέματα περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιορισίαν μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας δυναμένων πρὸς τοῦτο νὰ προσλαμβάνουν καὶ εἰδικοὺς συμβούλους.

2. Νὰ ἐπιλύσῃ κατ' ἄρθρον 114 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας» τὴν ἐγερωθεῖσαν διαφωνίαν μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομου, ἐνεργοῦντος ὡς ἀνακριτοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσόστομου ἐπὶ τῶν ὑποβληθέντων αἰτημάτων τοῦ τελευταίου, εἰς ἃ ἠρνεῖτο νὰ ἐνδώσῃ ὁ Σεβ. Ἀνακριτῆς.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου αἰτήματος ἔκρινε, ὅτι ἡ προσθήκη εἰς τὴν κλήσιν πρὸς ἀπολογία τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τῆς παραχωρηθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» ἐν ἔτει 1993 συνεντεύξεως δὲν ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τοῦ κατηγορητηρίου καὶ δέον ὅπως συνεκτιμηθῇ μετὰ τοῦ λοιποῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ἀφαιρουμένης ὅμως ἐκ τῆς εἰρημένης κλήσεως.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου αἰτήματος ἔκρινε, ὅτι καπισχύει ἡ ἀπόφασις τῆς Ι.Σ.Ι. τοῦ ἔτους 1987 περὶ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου 1700/1987, διότι οὕτως διασφαλίζεται ἡ πνευματικὴ ὑφὴ τῆς κανονικῆς διαδικασίας καὶ συνεπῶς δὲν ἐδέχθη τὴν κατὰ τὴν προδικασίαν αἰτουμένην παράστασιν λαϊκοῦ νομικοῦ παραστάτου - δικηγόρου.

Ἐπὶ τοῦ τρίτου δὲ αἰτήματός ἔκρινε, ὅτι δέον ὄπως χορηγηθῶσι εἰς τὸν αἰτοῦντα Σεβ. Μητροπολίτην Ζακύνθου κ. Χρυσόστομον, τὰ στοιχεῖα τῆς κατ' αὐτοῦ σχηματισθείσης κανονικῆς δικογραφίας.

3. Νὰ διατεθοῦν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου Συν-

οδικοῦ Μεγάρου τὰ 4 δις προερχόμενα ἐξ ἐπιχορηγήσεως ἐκ τῶν ἐθνικῶν πόρων πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

4. Νὰ σταλῇ πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας ἢ Ἐκθεσι τοῦ Ἐλλογιμ. κ. Μέγα Φαράντου ὁμοτ. Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον ἐν σχέσει μὲ τὴν συνάντησιν τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν εἰς Ἀρίτσιαν (Ρώμη) ἀπὸ 15-20 Ἰουνίου ἐ.ἔ. Ἐν αὐτῇ συνεζητήθη τὸ θέμα τῆς Οὐνίας καὶ ἐγένοντο ἀποδεκταὶ αἱ ὀρθόδοξοι ἀπόψεις ἐπ' αὐτοῦ. Τὰ μέλη τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐξεπύνησαν κείμενον ἐργασίας διὰ νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν προσεχῆ ὀλομέλειαν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία θὰ συνέλθῃ τὸ προσεχῆς ἔτος.

Πρὸς τοῦτο ἀπεφασίσθη νὰ ἐκφρασθῇ ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν πρὸς τὸν ἐξονομασθέντα ἐκπρόσωπον Αὐτῆς διὰ τὴν συμβολὴν του εἰς τὴν προώθησιν καὶ υἰοθέτησιν τῶν ἡμετέρων ἀπόψεων ὑπὸ τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου.

5. Νὰ καθιερωθῇ μία Κυριακὴ τοῦ Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους, ἐφέτος ἢ 19ῆ Ἰουλίου, ὡς ἡμέρα μνήμης τῆς εἰσβολῆς τῶν Τουρκικῶν στρατευμάτων εἰς τὴν μαρτυρικὴν Μεγαλόνησον Κύπρον. Διὰ Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου, καλεῖται ὁ πιστὸς λαὸς κατὰ τὴν εἰρημένην Κυριακὴν εἰς ἔντασιν προσευχῆς καὶ δεήσεως τῶν ὑπὲρ τῶν πεσόντων διὰ τῆς τελέσεως ἐπιμνημόσυνου δεήσεως, ὅσον καὶ ὑπὲρ τῶν ἀγνοουμένων ἀδελφῶν μας ἐκ Κύπρου καὶ ἐξ Ἑλλάδος.

6. Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀμφισβητήσεως τῆς ὑπάρξεως τοῦ Κρυφοῦ Σχολείου κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, νὰ ἐκδώσῃ τύποις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας φυλλάδιον συγγραφὴν ὑπὸ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Χολέβα ἀναιροῦν τὰς ἀπόψεις τῶν ἀμφισβητούντων καὶ ἐξαίρον τὴν συμβολὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κλήρου εἰς τὴν παιδείαν τοῦ Γένους ἡμῶν κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν. Ἡ ἔκδοσις αὕτη νὰ ἀναγγελθῇ εἰς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας πρὸς περαιτέρω διάδοσιν καὶ ἀξιοποίησίν της. Περίληψις αὐτῆς ἀποτελουμένης ἐκ τῶν σημαντικωτέρων σημείων, νὰ ἐκδοθῇ εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐνημερωτικῶν διφύλλων «ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟΝ».

7. Νὰ ἀφιερῶσθαι τὴν τελευταίαν Κυριακὴν ἐκάστου Νοεμβρίου εἰς τὴν προβολὴν τῆς προσφορᾶς τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν περίοδον τῆς Γερμανικῆς Κατοχῆς. Ἡ περίοδος αὕτη τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως εἶναι τὸ νεώτερον ἔπος τῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τοῦ λαοῦ μας καὶ ἀγνοεῖται ἀπὸ τοὺς περισσοτέρους. Τεῖνει δὲ νὰ λησμονηθῇ.

8. Νά εισαχθῆ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ διαδίκτυο «INTERNET» πρὸς προβολὴν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

9. Νά συστήσῃ Ἐπιτροπὴν εἰδικῶν οἱ ὁποῖοι θὰ μελετήσουν εἰς βάθος καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς πλευρὰς τὴν δυνατότητα ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν συνεχείᾳ θὰ ὑποβάλλῃ ὠλοκληρωμένας προτάσεις πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ κεφαλῆς ἐτέθη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, μέλη δὲ αὐτῆς διορίσθησαν: ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βρεσθῆνης κ. Δημήτριος, ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Γεώργιος Μεταλληνός, Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

10. Νά ἐγκρίνῃ τὰς ἐνεργείας τὰς γενομένας, πρωτοβουλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, διὰ τὴν ἐπανυπαγωγὴν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τὴν εὐθύνην τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν γενικωτέραν ἐκπαιδευτικὴν μεταρρύθμισιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, ἡ ὁποία θὰ ἰσχύσῃ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους.

11. Νά ἐγκρίνῃ τὸ Πρακτικὸν τῆς συμφωνίας ἐπὶ τῶν συζητήσεων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῶν πραγματοποιηθεισῶν κατὰ τὴν Εἰρηνικὴν Ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χριστοδούλου εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τὰς ἡμέρας ἀπὸ 13-17 Ἰουνίου.

12. Νά ἀναθέσῃ ἀμισθὶ καθήκοντα Ἐκπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν παρὰ ταῖς ἐν Βρυξέλλαις Ὑπηρεσίας καὶ Ὁργανισμοῖς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Βρυξέλλαις ὑπὸ ἴδρυσιν Γραφείου, εἰς τὸν Αἰδεσιμ. Οἶκον. Νικόλαον Σαββόπουλον.

13. Νά συγκαλέσῃ τὴν Τακτικὴν Συνέλευσιν τῆς Ἱεραρχίας, ἀπὸ 6ης ἕως 15ης προσεχοῦς μηνὸς Ὀκτωβρίου μετὰ τὰ ἐξῆς θέματα Ἡμερησίας Διατάξεως:

— Πόρισμα τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐλέγχου τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

— Ἄρσις τῶν ἐπιτιμίων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν κ. Νικοδήμου καὶ κ. Κωνσταντίνου.

— Τροποποιήσις τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.

— Ἐγκρίσις Κανονισμῶν.

— Ἰδρυσις παιδικῶν σταθμῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πτωχῶν καὶ πολυτέκτων οἰκογενειῶν, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ Δημογραφικοῦ.

— Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως - Ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν.

— Ἰδρυσις οἴκου εὐγηρίας Ἀρχιερέων.

— Περὶ καταργήσεως τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως

Κυθήρων καὶ συγχωνεύσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Γυθείου καὶ Οἰτύλου.

— Τελικὸς κατάλογος τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων.

— Ἐκλογὴς Ἀρχιερέων.

Β'

Αἱ ἀποφάσεις ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ Πορίσματος τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφέρονται εἰς τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς Ἀρχιγραμματείας τρία Ἀνακοινωθέντα.

Γ'

Ἐν σχέσει μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ. διὰ τὴν ἄρσιν τοῦ ἐπιβληθέντος ἐπιτιμίου εἰς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας κ. Νικοδήμον (Γκατζιροῦλην) καὶ κ. Κωνσταντίνον (Σακελλαρόπουλον), διευκρινίζονται τὰ κάτωθι:

α) Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνεργοῦσα οἰκοθεν ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν ἄρσεως τῶν ἐπιτιμίων μετὰ σχετικὴν εἰσήγησιν καὶ πρότασιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου καὶ χωρὶς νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον σχετικὸν γραπτὸν αἴτημα τοῦ Σεβ. Νικοδήμου, ἔνεκεν τοῦ τρόπου, δι' οὗ ἦτο διατυπωμένον, ὅπερ καὶ δὲν διηκούλυε τὴν εὐδωσιν τοῦ αἰτήματός του. Παρὰ ταῦτα ἡ Δ.Ι.Σ. διασκεψαμένη ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι τὸ σχετικὸν αἴτημα τῆς ἄρσεως τῶν ἐπιτιμίων εἶχεν προταθεῖ καὶ ὑπὸ ἄλλων Σεβ. Μητροπολιτῶν ὑποβαλόντων γραπτῶς πρότασιν νὰ συμπεριληφθῆ μετὰ τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας Διατάξεως τῆς μελλούσης νὰ συγκληθῆ Ἰ.Σ.Ι.

β) Ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη ὁμοφώνως ἐντὸς κλίματος κατανύξεως ἐν πνεύματι καταλλαγῆς καὶ ἀγάπης καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐνότητος καὶ τῆς εἰρήνης εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

γ) Ἡ ἄρσις ἰσχύει ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς (ex nunc) καὶ ὄχι ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπεβλήθη τὸ ἐπιτίμιον καὶ ἰσχυσε. Διὸ καὶ δὲν ἐξαφανίζεται, οὔτε ἐξαλείφεται διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς μέχρι τῆς ἄρσεως αὐτοῦ.

δ) Σημαίνει δέ, ὅτι παρέχεται κατ' οἰκονομίαν καὶ φιλαδέλφως ἡ δυνατότης εἰς τοὺς συγκεκριμένους Ἱεράρχας νὰ τελοῦν τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας καὶ μόνον. Ἡ ληφθεῖσα ἀπόφασις εἰς οὐδὲν ἕτερον πέραν τούτου ἀποβλέπει καὶ δὲν ἐπιστηρίζεται οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἄλλας ἐπιδιώξεις.

Διὰ τῆς ἀποφάσεώς της ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ εἰς τὴν πυροδότησιν ταραχῶν καὶ τὴν ἀναβίωσιν τῶν ἐντάσεων.

ε) Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεως τελεῖ ὑπὸ τὴν τελικὴν ἐγκρίσιν τῆς μελλούσης νὰ συνέλθῃ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον Ἰ.Σ.Ι.

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ἔλαβεν ἀποφάσεις καὶ ἐπὶ διαφόρων ὑπηρεσιακῶν θεμάτων.

Δ'

Έν συνεχεία αναφέρονται αί συστηματικότεραι ένεργεια του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου, εις τὰ πλαίσια τής Συνοδικής έξουσιοδοτήσεως, μεταξύ τών Συνεδριών Ιουνίου - Ιουλίου:

α) 'Απέστειλε τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2533/17.6.1998 τηλεγράφημα καὶ ἐν συνεχεία τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2601/18.6.1998 έγγραφον πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, δι' ὧν ἐκφράζονται εὐχαριστίαι διὰ τὰς ἐπιδαφιλευθείσας τιμὰς κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐπίσκεψίν του καὶ τής συνοδείας Αὐτοῦ εἰς Φανάριον κατὰ τὸ διάστημα 13-17 Ιουνίου ἐ.ἔ.

β) 'Απέστειλε πρὸς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Προέδρους τών Ἐπιτροπῶν Ἀρχιγραμματείας, Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καὶ Μουσικῆς, Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικῆς ἔργου, Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων, Μοναχικοῦ Βίου, Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τής Νεότητος, Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἐπιμορφώσεως Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως, Αἰρέσεων, Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Εὐποΐας, τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2465/11.6.1998 έγγραφον περὶ ἀναβαθμίσεως τών Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ ὑποβολῆς σχετικῶν προτάσεων διὰ τὴν προώθησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἔργου αὐτῶν.

γ) 'Απέστειλε πρὸς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τής Ἐκκλησίας τής Ελλάδος, τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2117/20.6.1998 Ἐγκύκλιον Σημείωμα περὶ τής διοργανώσεως τής Ι' Πανορθοδόξου Συνδιασκέψεως Ἐντεταλμένων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων διὰ θέματα αἰρέσεων καὶ παραθηροσκειῶν.

δ) 'Απέστειλε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Πολιτισμοῦ κ. Εὐάγγελον Βενιζέλον, τὸ ὑπ' ἀριθμὸν Πρωτ. 2278/1.6.1998 έγγραφον, δι' οὗ ὠρίσθησαν ἐκπρόσωποι τής Ἐκκλησίας τής Ελλάδος εἰς Ἡμερίδα πρὸς συζήτησιν τοῦ προοχεδίου Νόμου διὰ τὴν προστασίαν τής πολιτικῆς κληρονομίας, ὁ θεοφ. Ἐπίσκοπος Διαιρείας κ. Δαμασκηνὸς καὶ ὁ Θεολόγος κ. Ἀλιμπράντης, Καθηγητῆς Ἀρχαιολογίας εἰς τὸ Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης. Οἱ ἔξονομασθέντες ἐκπρόσωποι εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἡμερίδα διετύπωσαν τὰς ἀπόψεις τής Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὰ θρησκευτικὰ μνημεῖα.

Έν συνεχεία ἀπεστάλη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1767/11.6.1998 πρὸς τὸν εἰρημένον Ὑπουργόν, έγγραφον δωδεκασέλιδον Ὑπόμνημα, περιέχον τὰς προτάσεις τής Ἐκκλησίας ἐπ' αὐτοῦ.

ε) 'Απέστειλε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ὑγείας κ. Κωνσταντίνον Γεῖτονα, τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2363/4.6.1998 έγγραφον δι' οὗ ὑποβάλλεται παράκλησις νὰ προβλεφθῆ εἰς τὸ νέον Νομοσχέδιον περὶ ψυχικῆς ὑ-

γείας ἢ δυνατότης τής Ἐκκλησίας νὰ πραγματοποιηθῆ θεραπευτικὰ καὶ προνοιακὰ Προγράμματα καὶ νὰ συσταθῆ Κλάδος ΠΕ Ποιμαντικῶν Συμβούλων (Pastoral Counselors) κατὰ προτίμησιν κληρικῶν μὲ ἐξειδικεύσιν εἰς θέματα τής ψυχικῆς ὑγείας.

στ) 'Απέστειλε πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας α) Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σεραφεῖμ, β) Καισαριανῆς κ. Γεώργιον, γ) Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Ἀγαθόνικον, δ) Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος κ. Βαρθολομαῖον, ε) Χαλκίδος κ. Χρυσόστομον, 6) Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κλεόπαν, 7) Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβον, 8) Λήμνου κ. Ἱερόθεον, 7) Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου κ. Δημήτριον, 10) Βεροίας κ. Παντελεήμονα, 11) Δρυϊνουπόλεως κ. Ἀνδρέαν καὶ 12) Ξάνθης κ. Παντελεήμονα, τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2383/4.6.98 έγγραφον, δι' οὗ καλοῦνται ἵνα μετάσχῳσι τών ἐργασιῶν τής Διαρκούς Ἱερᾶς Συνόδου τής 142ας Συνοδικῆς Περιόδου, ὡς μέλη Αὐτῆς.

ζ) 'Απέστειλε πρὸς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2821/1.7.98 Ἐγκύκλιον Σημείωμα, δι' οὗ ἀποστέλλεται τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ Δελτίου «ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ», ἀποτελοῦντος ἔκδοσιν τών Ἐπιτροπῶν τής Ἱερᾶς Συνόδου α) Ἀλληλοβοηθείας καὶ Σχέσεων μετὰ τών Ξένων Ἐκκλησιῶν καὶ β) Σχέσεων τής Ἐκκλησίας τής Ελλάδος μετὰ τής Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, δι' οὗ ἐγκαινιάζεται προσπάθεια ἐνημερώσεως τών Ἱερῶν Μητροπόλεων ἐπὶ θεμάτων ἀφορώντων εἰς τὴν ἐφαρμογὴν Κοινωνικῶν Προγραμμάτων, τὰ ὁποῖα δύνανται ὑπὸ προϋποθέσεις νὰ συγχρηματοδοτηθῶν ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν τής Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

η) 'Απέστειλε πρὸς τὴν Γενικὴν Γραμματεῖαν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2694/24.6.1998 έγγραφον, διὰ τοῦ ὁποῖου ζητεῖται ἡ συμμετοχὴ ἐκπροσώπων τής Ἐκκλησίας εἰς τὰς ὑπὸ σύστασιν Ἐπιτροπᾶς α) «Ἐθνικὴν Ἐπιτροπὴν γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου» καὶ β) «Ἐθνικὴν Ἐπιτροπὴν βιοηθικῆς», προκειμένου νὰ ἐκφράζεται δι' αὐτῶν ἡ θέσις τής Ἐκκλησίας ἐπὶ τών λίαν σημαντικῶν αὐτῶν θεμάτων τών ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τής Γενετικῆς.

θ) 'Απέστειλε πρὸς τὸν κ. Θεόδωρον Πάγκαλον, Ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν, τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2720/25.6.1998 έγγραφον, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐκφράζεται ἡ ἀπορία καὶ τρόπον τινὰ ἡ διαμαρτυρία τής Ἀγιωπότης ἡμῶν Ἐκκλησίας, διότι δὲν ἐκλήθη ἡ Ἐκκλησία εἰς τὴν γενομένην δημοσίαν συζήτησιν τὴν 5ην Ιουνίου ἐ.ἔ. εἰς τὴν ἐπὶ τής ὁδοῦ Ἀκαδημίας αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ἐπὶ τών προσφάτων ἐξελίξεων εἰς τὴν Νομολογίαν καὶ εἰς τὸν τρόπον λειτουργίας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ε.Δ.Α.Δ.), ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἡμέτερον

Σύνταγμα. Πρὸς τὸν Ὑπουργὸν διηκρινίσθη, ὅτι ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ προσηλυτισμοῦ ἡμετέρα διάταξις δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Σύμβαση Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.). Εἰς τὴν τελευταίαν ἀπὸ 24.2.1998 ἀπόφασιν μάλιστα, τὸ Ε.Δ.Α.Δ. ἀποφαίνεται μεταξὺ ἄλλων, ὅτι καλῶς καὶ ἠτιολογημένως κατεδικάσθησαν διὰ προσηλυτισμὸν Ἕλληνες ἀξιοματικοί, οἱ ὅποιοι προσηλύτισαν ὑφισταμένους τῶν εἰς νεοπεντηκοστιανὴν αἵρεσιν. Ὡσαύτως, οὐδέποτε κατεδικάσθη ἡ Ἑλλάς ὑπὸ τοῦ Ε.Δ.Α.Δ., διότι δὲν ἐπροστάτευσεν ἀντιρρησίας συνειδήσεως, ἀφοῦ τοιοῦτον δικαίωμα δὲν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῆς Ε.Σ.Δ.Α. καὶ οὐδέποτε ἐζητήθη τοιοῦτόν τι ἀπὸ τὴν Εὐρώπην. Ἐπίσης ἐδόθη ἡ διαβεβαίωσις ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐτοιμὴ διὰ συνεργασίαν μετὰ τῆς Πολιτείας, διὰ τὴν ἀπὸ κοινού μελέτην καὶ ὑλοποίησιν τῶν προτεινομένων ὑπὸ τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου «μέτρων ...προκειμένου νὰ καταπολεμηθοῦν αἱ παράνομοι δραστηριότητες τῶν σεκτῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως» (Ψήφισμα 29.2.1996 Ε6) καὶ νὰ περιφρουρηθῇ ὁ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὸς Λαὸς ἐκ τῆς νεοφανοῦς ταύτης ἀπειλῆς.

ι) Ἀπέστειλε πρὸς τοὺς: 1) κ. Ἀλέξανδρον Παπαδόπουλον, Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν, 2) κ. Γεράσιμον Ἀρσένην, Ὑπουργὸν Παιδείας, 3) κ. Εὐάγγελον Γιαννόπουλον, Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης καὶ 4) κ. Εὐάγγελον Βενιζέλον, Ὑπουργὸν Πολιτισμοῦ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 2784/30.6.1998 ἔγγραφον, δι' οὗ διατυπώνονται αἱ ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν περὶ τῆς καταργήσεως τῶν Νόμων τῆς Πολιτείας τῶν τιμωρούντων τὸν κακόπιστον καὶ ἀνέντιμον προσηλυτισμόν.

ια) Ἀπέστειλε πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον, τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 1010/2.7.1998 ἔγγραφον, δι' οὗ εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 472/19.6.1998 Πατριαρχικοῦ Γράμματος, γνωρίζεται, ὅτι ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος εὐχαρίστως θὰ μετᾶσχη εἰς σειρὰν διοργανουμένων ἐκδηλώσεων μεταξὺ κδ' καὶ κε' προσεχούσων μηνῶν Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., διὰ τὴν ἐπ' αἰσίους συμπληρουμένην χιλιετιανὴν ζωῆς καὶ προσφορᾶς εἰς τὸν Ὁρθόδοξον Μοναχισμόν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Ξενοφάντος τῆς ὁμωνύμου ἐν τῷ Ἄθῳ Ἱερᾶς Βασιλικῆς, Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς.

ιβ) Ἀπέστειλε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν, Δ2 Διευθύνσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑποθέσεων, τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2804/30.6.1998 ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὁποίου εἰς ἀπάντησιν τοῦ διαβιβασθέντος Φ/116/13/ΑΣ. 1262/5.12.1997 ἔγγραφου περὶ τῆς «Ἐκκλησίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῶν Ἁγίων τῶν Τελευταίων Ἡμερῶν» (Μορμόνοι), γνωρίζονται αἱ περὶ τῆς αἵρέσεως αὐτῆς, Ἀμερικανικῆς προελεύσεως οὔσης, ἀπόψεις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, καὶ ἡ ἐν γένει δραστηριότης αὐτῆς ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Ἑλλάδι, ὅπως περιλαμβάνονται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ ἀεμνήστου π. Ἀντωνίου

Ἀλεβιζοπούλου: «Ἐγχειρίδιον αἵρέσεων καὶ παραθρησκευτικῶν ομάδων».

ιγ) Ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Γεράσιμον Ἀρσένην, τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2773/30.6.1998 ἔγγραφον δι' οὗ διαμαρτύρεται διὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Γ/2/118/12.1.1998 κυκλοφορηθέντος Ὑπηρεσιακοῦ Σημειώματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων περὶ τοῦ τρόπου ὀνομασίας τῶν μαθητῶν ὁπαδῶν τῆς γνωστῆς εταιρείας «ΣΚΟΠΙΑ» τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά», οἱ ὅποιοι αὐτοαποκαλοῦνται καὶ «Χριστιανοί» καὶ ἔθεσε ὑπ' ὄψιν του σχετικὰ ἀδιάσειστα νομολογιακὰ δεδομένα μὴ δυνάμενα ἐπ' οὐδενὶ νὰ ἀγνοηθοῦν.

ιδ) Ἀπέστειλε πρὸς τὴν «Πανελλήνιον Ἐνωσιν Θεολόγων», τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2814/6.7.1998 ἔγγραφον, εἰς ἀπάντησιν ὑποβληθέντος αἰτήματος αὐτῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 47/1.7.1998 ἐπιστολῆς, ὅπως ἡ Δ.Ι.Σ. συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν ὥρῶν διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὴν Β' καὶ Γ' Λυκείου. Ἐν αὐτῷ γνωρίζονται εἰς τὰ μέλη τῆς Π.Ε.Θ. τὰ κάτωθι:

— Τὸ ἐν λόγῳ θέμα συζητήθη ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὴν Συνεδριαν Ἀυτῆς τῆς 3ης τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐ.ἔ. καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Παιδείας ἔγγραφον συνηγοροῦν εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ὥρῶν διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν ὡς ἔχει μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς γνωστῆς ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε.

— Κατὰ τὰς ἐπαφὰς τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χριστοδούλου μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Γερασίμου Ἀρσένην ἐτέθη τὸ δημιουργούμενον πρόβλημα καὶ οἱ ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας ἐπ' αὐτοῦ. Ἐκ τούτου ἐδόθη ἡ ἀπάντησις ὅτι, δὲν ὑπάρχει διάθεσις ὑποβαθμίσεως ἢ καταργήσεως τοῦ μαθήματος. Ἀντιθέτως ἡ πολιτικὴ τοῦ Ὑπουργείου ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἀναβάθμισιν καὶ ἐπέκτασιν τούτου. Καὶ ὡς ἀναβάθμισιν ἀνέφερε τὴν εἰσαγωγὴν τῆς διδασκαλίας πατερικῶν κειμένων εἰς τὸ Λύκειον, ὡς ἐπέκτασιν δὲ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ μαθήματος εἰς τὰ Τεχνικὰ Λύκεια καὶ τῆς Τεχνικῆς Σχολῆς. Ἐν συνόλῳ δὲ 150.000 μαθητῆς θὰ διδάσκονται θρησκευτικὰ, ἐνῶ προηγουμένως δὲν ἐδιδάσκοντο.

Ἐπίσης μᾶς ἐπεσημάνθη, ὅτι οἱ ἀνάγκες τοῦ νέου τύπου Λυκείου ἐπέβαλον τὴν μείωσιν τῶν ὥρῶν διδασκαλίας καὶ ἄλλων μαθημάτων καὶ ὄχι πάντως μόνον τῶν θρησκευτικῶν.

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 17ης Αὐγούστου 1998

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς διοργανουμένης εἰς τὸ γήπεδον τῆς ΑΕΚ Διεθνούς Συνελεύσεως τῆς εταιρείας «Σκοπιὰ» τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» ἢ Ἀρχιγραμμα-

τεία της Ίερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάνει γνωστὰ τὰ ἀκόλουθα:

Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι δικαίωμα σεβαστὸν ἐκάστου πολίτου, τὸ ὁποῖον πρώτη ἡ Ἐκκλησία σέβεται. Τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦτο ἀναγνωρίζεται διεθνῶς μόνο γιὰ θρησκείες ποὺ σέβονται μὲ ἔργα τὴν ἐλευθερίαν τοῦ προσώπου καὶ ὄχι γιὰ ἐκείνες ποὺ μὲ τὶς κακοδοξίες τους καὶ τὶς ὑπουλες μεθοδεύσεις τους καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, δημιουργοῦν σκλάβους, οἱ ὁποῖοι μὲ θρησκευτικὸν φανατισμὸν ὑπηρετοῦν τὰ συμφέροντα καὶ τοὺς σκοπούς, οἰκονομικοὺς καὶ ἄλλους, τῶν ξενόφερτων αὐτῶν ὀργανώσεων.

Μέσα στὰ πλαίσια τῆς ποιμαντικῆς εὐθύνης τῆς ἡ Ἐκκλησία πληροφορεῖ ὑπευθύνως τὸ Ὁρθόδοξον Πλήρωμα καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν, ὅτι ἡ ἐκδήλωσις ποὺ ὀργανώνει στὸ γῆπεδον τῆς ΑΕΚ, στὴν Νέαν Φιλαδέλφειαν, ἀπὸ 21 ἕως 23 Αὐγούστου 1998, ἡ ἀμερικανικὴ ἐταιρεία «Σκοπιά», γνωστὴ μὲ τὸ ὄνομα «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» ἢ κοινῶς «Χιλιαστὲς», δὲν εἶναι μία θρησκευτικὴ ἐκδήλωσις, διότι οἱ «μετοχικὲς ἐταιρεῖες» δὲν μποροῦν νὰ εἶναι θρησκείες. Πολὺ περισσότερο ἡ «Σκοπιά» δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι «Χριστιανικὴ Ἐκκλησία», διότι τίποτε τὸ κοινὸν δὲν ἔχει μὲ τὴν χριστιανικὴν πίστιν στὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στόχος αὐτῆς τῆς φανατικῆς ἐκδηλώσεως εἶναι νὰ δημιουργήσῃ ψευδεῖς ἐντυπώσεις σὲ ὄγκον καὶ ἐμφάνισι, μὲ τὴ σύμπραξιν χιλιαστῶν ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμον, καὶ νὰ παραπλανήσῃ, μίαν ἀκόμη φορὰν, τὸν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν Λαὸν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν. Συγκεντρώνοντας ὅπαδους ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς καὶ χρησιμοποιώντας ὅλες τὶς καλὰ μελετημένους μεθοδεύσεις τῆς προσπαθεῖ νὰ πείσῃ ὅτι εἶναι μία «Χριστιανικὴ Ἐκκλησία» καὶ ὅτι εἶναι θῦμα θρησκευτικῶν διακρίσεων στὴν Πατρίδα μας. Ἐξ ἄλλου, μαζὶ μὲ ὅλες τὶς ὁμόφρονες μ' αὐτὴν παραχριστιανικὲς καὶ παραθρησκευτικὰς αἱρέσεις καὶ ὁμάδες ἔχει ὀργανώσει ἀπὸ καιρὸν τώρα ὀλόκληρη ἐκστρατεία γιὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν κατάργησιν τοῦ περὶ προσηλυτισμοῦ νόμου καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τὴν στράτευσι γιὰ διήθεν «λόγους συνειδήσεως», διαδίδοντας πλῆθος ψευδῶν πληροφοριῶν καὶ παραπλανώντας πολίτες καὶ Πολιτείαν. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ πληροφορηθοῦν σωστὰ καὶ ὑπεύθυνα οἱ Ἀρμόδιοι καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς τὴν ἀλήθειαν πάνω στὰ σοβαρὰ αὐτὰ θέματα:

1. Τὸ Εὐρωπαϊκὸν Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων οὐδέποτε κατεδίκασε τὴν Ἑλλάδα ἐπειδὴ ἐφήρμοσε τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος ἀπαγορεύει τὸν προσηλυτισμὸν, οὔτε ἐξήγησε τὴν κατάργησί του, ὡς ψευδῶς διαδίδουν οἱ «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά». Ἀντιθέτως ἀπεφάνθη ὅτι ἡ σχετικὴ Ἑλληνικὴ Διάταξι συμβιβάζεται ἀπολύτως πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Σύμβασιν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Ὁ προσηλυτισμὸς ἀπαγορεύεται ρητῶς καὶ τιμωρεῖται ποινικῶς σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς χώρες τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν Η.Π.Α., ὑπάρχει δὲ σειρὰ καταδικαστικῶν ἀποφάσεων γιὰ διενέργειαν προσηλυτισμοῦ στὴν Γαλλίαν, Γερμανίαν, Ἀγγλίαν, Βέλγιον, Ἑλβετίαν, Δανίαν, Η.Π.Α. κ.ἄ.

3. Ἀτομικὸν δικαίωμα ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὴν στράτευσι σὲ ἀντιρρησίες συνειδήσεως οὔτε προβλέπεται πούθεν, οὔτε τὸ Εὐρωπαϊκὸν Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τὸ ἔχει ποτὲ ἀποδεχθῆ, ἀπορρίπτοντας μάλιστα ὅλες τὶς προσφυγῆς τῶν ἀντιρρησιῶν, κυρίως «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά». Εἶναι δὲ ἐντυπωσιακὸν τὸ γεγονός ὅτι μόνον στὴν Γαλλίαν οἱ καταδικασθέντες «ἀντιρρησίες συνειδήσεως» ἔχουν ἐκτίσει, ἀπὸ τὸ 1950 ἕως τὸ 1993, πλέον τῶν 83 (ὀγδόντα τριῶν) ΑΙΩΝΩΝ ΦΥΛΑΚΙΣΕΩΣ καὶ μέχρι τὸ 1997 ὑπελογίζετο νὰ φθάσουν σὲ 130 (ἑκατὸν τριάντα) ΑΙΩΝΕΣ.

Οἱ Ἕλληνες «ἀντιρρησίες συνειδήσεως», ποὺ ἀρνοῦνται νὰ ὑπηρετήσουν τὴν Πατρίδα καὶ δὲν καταδέχονται νὰ ἀποδώσουν τιμὴν στὴν ἐνδοξὴν Ἑλληνικὴν Σημαίαν μας, ἀγνοοῦν ἄραγε ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἀντιμετωπίζει πολὺ μεγαλυτέρους κινδύνους ἀπὸ τὴν Γαλλίαν;

4. Σὲ πολλὰς περιπτώσεις, Εὐρωπαϊκὲς χώρες ἀρνήθηκαν νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν χιλιαστικὴν ἐταιρείαν «Σκοπιά» ὡς θρησκευτικὴν ὀργάνωσι καὶ δὲν τῆς παρεχώρησαν δημόσιους χώρους γιὰ τὶς διήθεν «θρησκευτικὲς συγκεντρώσεις» τῆς.

5. Ἡ «κυβέρνησις τῆς Σκοπιάς τοῦ Μπροῦκλιν» δὲν μετακινεῖται ἀπὸ τὶς θέσεις τῆς. Γι' αὐτὴν, κάθε κράτος, κάθε κυβέρνησι καὶ ἐξουσία, κάθε στρατὸς καὶ ἀστυνομία, κάθε θρησκεία καὶ ἰδιαίτερα ἡ Χριστιανικὴ, ἀνήκουν στὴν «ὀργάνωσι τοῦ διαβόλου» στὴ γῆ. Μ' αὐτὲς μόνον ἡ στρατηγικὴ τῆς «Ἰαήλ» ἰσχύει, δηλαδὴ τὸ ἀποκοίμισμα - ξεγέλασμα, μέχρους ὅτου ἐπιτύχῃ αὐτὸ ποὺ θέλει. Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ καμμιά σχέσις ἢ ἀνακωχὴ μὲ αὐτὲς. Ἡ ἀντίρρησις, λοιπὸν, στὴν στράτευσι ἢ στὴν τιμὴν πρὸς τὴν σημαίαν δὲν ἔχουν λόγους συνειδήσεως, ἀλλὰ εἶναι ἐντολὲς τῆς «κυβερνήσεως τοῦ Ἰεχωβά» πρὸς τοὺς ἄβουλους «ὑπηκόους» τῆς. Ὁ χιλιαστὴς εἶναι πολίτης τῆς «θεοκρατικῆς κυβερνήσεως τοῦ Μπροῦκλιν» καὶ τέκνον τῆς «Σκοπιάς». Δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃ ἐθνικὴν συνειδήσιν καὶ ἔχει χάσει τὸ προνόμιον νὰ εἶναι «τέκνον Θεοῦ». Γι' αὐτὸ ὁ «μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβά» δὲν μπορεῖ νὰ ὁμολογήσῃ πίστιν στὴν Πατρίδα, οὔτε νὰ στρατευθῇ γι' αὐτὴν. Ἐξ ἄλλου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὀνομάζεται χριστιανὸς ἀφοῦ κατὰ τὴν «Σκοπιά» «ἡ θρησκεία εἶναι δαιμονολατρεία» καὶ «πάσα θρησκεία, ἰδιαίτερος ἢ οὕτως καλουμένη "Χριστιανικὴ θρησκεία" εἶναι δόλος καὶ παγὶς τοῦ διαβόλου» καὶ «βδέλυγμα εἰς τὸν Ἰεχωβά». Ἡ «Δικτατορία τοῦ Μπροῦκλιν» δὲν δικαιούται νὰ μιλήσῃ γιὰ «θεϊκὴ ὁδὸ

ζωής», για έλευθερία τής θρησκευτικής συνειδήσεως και για ανθρώπινα δικαιώματα. Ζητάει όμως την κατάργηση του περι προσληψισμού νόμου για να παραπλανά ανεξέλεγκτα και με άθεμίτους τρόπους τους άνυπόπτους Όρθοδόξους Χριστιανούς τής Πατρίδος μας.

6. Η Έκκλησία μας, άσκώντας την ποιμαντική τής άδιακρίτως προς όλους τους ανθρώπους, είναι ξένη προς πάσαν μισαλλοδοξίαν και φανατισμόν. Σέβεται τὸ θρησκευτικὸν πιστεύω ἐκάστου πολίτου και ἐργάζεται για να ύπερασπίση τὰ ανθρώπινα δικαιώματα σὲ όλους τους τομείς τής κοινωνικής ζωής. Γι' αὐτὸ δὲν ἀνέχεται τὴν χρῆσι δολίων μέσων προς παραπλάνησι τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀλλὰ και τὴν κατασκευοφάντησί τής και μάλιστα ἀπὸ φανερὲς ἢ «καμουφλαρισμένες» ἀνελεύθερες και «ἐλευθεροκτόνες» αἰρετικές και παραθρησκευτικές ομάδες, πὸν συνηθίζουν να μιλοῦν με θράσος για ανθρώπινα δικαιώματα, ὅταν διεθνῶς ἔχει διαπιστωθῆ ὅτι οἱ ἴδιες αὐτὲς καταδυναστεύουν ἀδίστακτα στρατιὲς ἀπλήρωτων σκλάβων.

7. Η Έκκλησία, πιστὴ στὸ χρέος τής και στὸν προορισμόν τής, περιβάλλει με στοργὴν τὸν ἁμαρτωλὸν και ἐπιδεικνύει ἀνοχὴν προς τὸν αἰρετικόν, εὐχομένη για τὴν ἐπιστροφὴν του. Όμως δὲν θὰ δεχθῆ ποτὲ ἢ στάσι τής αὐτῆ να παρεξηγῆται και να ἐκλαμβάνεται ὡς ἀδυναμία, οἱ δὲ ἐχθροὶ τής να τὴν ὑβρίζουν και να τὴν λοιδοροῦν ἀσύστολα.

Άπευθυνομένη προς τὰ πιστὰ τέκνα τής τὰ καλεῖ στοργικὰ να τὴν περιβάλλουν με ἐμπιστοσύνην και ἀγάπην, γνωρίζοντας ὅτι Αὐτὴ Μόνη εἶναι ὁ Φύλακας τής Άληθείας και τής Χάριτος τοῦ Χριστοῦ. Νὰ ἀποφεύγουν τὶς ἀντιπαραθέσεις με τοὺς αἰρετικούς ἀκόμη και για λόγους περιεργείας ἢ ἀπὸ ὑπέρμετρον ζήλον. Νὰ οἰκοδομοῦνται στὴν Όρθόδοξο Πίστι μας με τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ και να συμμετέχουν οὐσιαστικὰ στὴν μυστηριακὴν ζωὴν Τῆς και στὴν λατρείαν Τῆς, πὸν εἶναι ἡ πηγὴ τής σωτηρίας, ὡστε να εἶναι προφυλαγμένα ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν τής πλάνης και τής αἰρέσεως και τὸν κίνδυνον τής ἁμαρτίας.

(Έκ τῆς Άρχιεπισκοπείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 28ης Αυγούστου 1998

Συνῆλθε τὴν 26 και 27 Αυγούστου στὴν τελευταία τῆς Συνεδρίας τῆς 141ης περιόδου ἢ Διαρκῆς Ἱερᾶ Συνόδου ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου και ἔλαβε τὶς ἐξῆς ἀποφάσεις:

Α'

1. Ἐπὶ θεμάτων πὸν προέκυψαν ἀπὸ τὴν ἐφαρμοτῆ τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ι.Σ., μετὰ τὴν συζήτηση τοῦ Πορίσματος τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου τῆς

οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος:

α) Ἐνέκρινε ὅλες τὶς ἐνέργειες τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου πὸν ἔγιναν με συνοδικὴ ἐξουσιοδότηση. Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγεται και ἡ ἀνακομτῆ τοῦ Πορίσματος τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, για να ἐπισημανθοῦν οἱ προσωπικὲς εὐθύνες τῶν ἐμπλεκομένων Ἀρχιερέων, με τὶς ὁποῖες θὰ ἀσχοληθεῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον.

β) Δὲν ἀποδέχθηκε τὴν παραίτηση ἀπὸ τὴν θέση τοῦ μέλους τῆς πενταμελοῦς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Νικολάου Θέμελη. Στὴν περίπτωσι κατὰ τὴν ὁποία θὰ ἐπιμείνει στὴν παραίτησή του, θὰ κληθεῖ σὲ ἀναπλήρωσή του ὁ ἐπ. Ἀρεοπαγίτης κ. Νικόλαος Παπαθανασίου, σύμφωνα με τὴν ἀπὸ 9.7.1998 ἀπόφασι τῆς Δ.Ι.Σ.

γ) Για τὴν ὑπόθεσι τοῦ ξενοδοχείου «Ἡλέκτρα», μετὰ τὴ λήψι τῆς ἀπαντητικῆς ἐπιστολῆς τοῦ μισθωτῆ, ἢ Δ.Ι.Σ. θὰ προχωρήσει στὴ διενέργεια τῶν δεόντων για τὴν ἀπαίτηση 207.000.000 περίπου δραχμῶν.

δ) Για τὴν εὐθύνη τῶν κληρικῶν, ἐκτὸς τῶν ἀρχιερέων, τῶν ἐμπλεκομένων στὴν οἰκονομικὴ διαχείρισι τῆς ἐλεγχομένης περιόδου κρίθηκε ὅτι ἀπὸ τὸ Πόρισμα δὲν προκύπτουν εὐθύνες. Ὡστὸσον ὅμως θὰ γίνουν σ' αὐτοὺς συστάσεις ὡστε να εἶναι προσεκτικοὶ κατὰ τὴν ἀσκησι τῶν καθηκόντων τους, τὰ ὁποία πρέπει να ἀσκοῦν ἀνεπηρέαστα και ἀπροσωπώληπα.

ε) Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀρμοδιότητος ἢ μὴ τῆς Δ.Ι.Σ. να καταλογίζει συζητήθηκαν οἱ ἀπόψεις τῶν κ.κ. Ν. Θέμελη και Κ. Τράκα. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποδέχθηκε τὴν ἀποψη, ὅτι ἔχει ἀρμοδιότητα να καταλογίζει, διὸ και προέβη εἰς καταλογισμούς.

στ) Για τὴ διαρροὴ τοῦ Πορίσματος προς τὰ Μ.Μ.Ε. κρίθηκε ἀτελέσφορη ἢ διενέργεια Ε.Δ.Ε., ἐφ' ὅσον οὔτε ἀπὸ τὴν Ἀρχιγραμματεία διέρρησε, οὔτε ἀπὸ τὴν Οἰκονομικὴ Ὑπηρεσία. Πολὺν περισσότερο, γιατί ὁ θιγόμενος Σεβ. Μητροπολίτης δήλωσε, ὅτι θὰ προσφύγει στὴ Δικαιοσύνη, ὁπότε ἐκεῖ θὰ ἐρευνηθεῖ και θὰ καταδειχθεῖ ποιὸς εὐθύνεται για τὴ διαρροή.

2. Ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν διμερῶν συνομιλιῶν μετὰ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος και τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπεφασίσθησαν:

α) Τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ὡς ἐξῆς:

i. Ρύθμιση λεπτομερειῶν ἀναφορικὰ με τὴν ἴδρυσι και λειτουργία τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆ Ἑυρωπαϊκῆ Ἐνώσει στὶς Βρυξέλλες.

ii. Ρύθμιση λεπτομερειῶν ἀναφορικὰ με τὴ λειτουργία Γραφείου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὴν Ἀθήνα.

iii. Προετοιμασία τῆς ἐπισήμου Ἐπισκέσεως τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ κ.κ. Βαρθολομαίου προς τὴν Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

iv. Ἡ ἀντιμετώπιση προβλημάτων ἐκ τῆς δράσεως τῶν Παλαιομερολογιτῶν — «ἐνισταμένων» — ἐκτὸς Ἑλλάδος.

v. Σχέσεις τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὸ «Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν» καὶ ἐν γένει τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνηση.

vi. Συντονισμὸς συνεργασίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ ὑπηρεσιακῶν θεμάτων.

vii. Ὁ ἐορτασμὸς τοῦ Ἰωβηλαίου τῶν 2.000 χρόνων ἀπὸ τῆς Γέννησης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

viii. Συνεργασία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ Διορθοδόξων Ζητημάτων.

β) Ἡ συγκρότηση τῆς Ἐπιτροπῆς διεξαγωγῆς τῶν συνομιλιῶν ὡς ἑξῆς: Ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θὰ συμμετάσχουν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες: Κορίνθου κ. Παντελεήμων, Πατρῶν κ. Νικόδημος, Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιος, Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Ἀττικῆς κ. Παντελεήμων, Κερκύρας κ. Τιμόθεος, ὁ Συνοδικὸς Σύνδεσμος μὲ τὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, ὁ Πανος. Ἀρχιμ. κ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆς, Ἀρχιεραρχία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Γραμματεὺς τῆς Σ. Ἐπιτροπῆς Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. κ. Στέφανος Ἀβραμίδης, οἱ Ἐλλογιμῶτατοι Καθηγητές: κ. Βλάσιος Φειδᾶς, κ. Χρῆστος Βούλγαρης καὶ κ. Κωνσταντῖνος Σκουτέρης.

Ἐπὶ πλέον γιὰ τὸ θέμα τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Ἀγαθάγγελος, ὁ Πανος. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Σαββάτος, Γραμματεὺς στὸ Γραφεῖο Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος με τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση καὶ ὁ Οἶκον. κ. Νικόλαος Σαββόπουλος Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ διευθυντῆς τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας μας σὺν Βρυξέλλης.

Στὴ συζήτηση γιὰ τὶς σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μὲ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν θὰ λάβει μέρος καὶ ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβ. κ. Ἰωάννης Ρωμανίδης.

Τέλος δὲ στὴ συζήτηση γιὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος θὰ συμμετάσχει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερρών κ. Μάξιμος.

Στὶς συνομιλίες, ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, θὰ συμμετάσχουν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Γέρων Ἐφέσου κ. Χρυσόστομος, Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων κ. Ἀθανάσιος, Πέργης κ. Εὐάγγελος, Περγάμου κ. Ἰωάννης, Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, ὁ Ὑπογραμματεὺς Διάκονος κ. Ἐλπιδοφόρος καὶ ὁ Θεοφ.

Ἐπίσκοπος Ρηγίου κ. Ἐμμανουήλ, ὁ ὁποῖος θὰ συμμετάσχει ὅταν θὰ συζητηθῆ τὸ θέμα τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

γ) Οἱ διμερεῖς συνομιλίες νὰ διεξαχθοῦν ἀπὸ τὴν 9ῃ ἕως τὴν 11ῃ Σεπτεμβρίου 1998 στὸ Συνοδικὸ Μέγαρο.

3. Ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τῆς ὀνομασίας τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» ἢ Δ.Ι.Σ. ἀποφάσισε νὰ ἐπανέλθει μὲ νεώτερο ἔγγραφο τῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας γιὰ νὰ ὑποστηρίξει μὲ νομικὰ ἐπιχειρήματα α) ὅτι δὲν πρέπει νὰ θιγῆ ἡ οὐσία τῆς ἢ Νομοθεσίας περὶ προσηλυτισμοῦ, ὥστε νὰ διατηρῆ ὁ προσηλυτισμὸς τὸν χαρακτήρα τοῦ ποινικοῦ ἀδικήματος καὶ β) ὅτι δὲν ἐξισώνεται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» καὶ τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν μειονοτήτων, γιὰ τὴν κατοχύρωσίν της δὲν εἶναι μόνον ἱστορικὴ καὶ πολιτισμικὴ, ἀλλὰ καὶ θεσμικὴ καὶ συνταγματικὴ.

4. Ἐπίσης ἡ Δ.Ι.Σ. συνέστησε Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν μελέτη τῆς μηχανοργάνωσης τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν Πανος. Ἀρχιμ. κ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆ, Ἀρχιεραρχία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρόεδρος, τὸν Πανος. Ἀρχιμ. κ. Ἀγαθάγγελο Χαραμαντιδῆ καὶ τὸν Ἐλλογιμ. Καθηγητῆ κ. Βασ. Γιούλτσι, μέλη.

5. Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τῆς τῆ συμβολῆς τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Παπαδερῶ, μέλους τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, γιὰ νὰ μὴν ἀφαιρεθῆ τὸ κεφάλαιο περὶ Μασωνίας ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν θρησκευτικῶν τῆς β' Λυκείου, ἐξέφρασε τὰ συγχαρητήρια καὶ τὴν εὐαρέσκειά της πρὸς αὐτόν. Συγχρόνως ἀποφάσισε νὰ εισηγηθῆ στὸν Ὑπουργὸ Παιδείας κ. Γεράσιμο Ἀρσένη νὰ μὴν ἀποδεχθῆ τὴν εἰσήγησιν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου γιὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ.

6. Συνέστησε Ἐπιτροπὴ ἀπὸ Ἀρχιερεῖς ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες: Πειραιῶς κ. Καλλίνικο, Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτης κ. Ἀνδρέα καὶ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Ἀχελώου κ. Εὐθύμιο προκειμένου νὰ μελετήσῃ μὲ τοὺς ἐπιτελεστικὰς τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανικῶν Ἱεραποστολικῶν Ἀδελφοτήτων τρόπους γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν ἱεραποστολικῶν στελεχῶν τους στὸ ποιμαντικὸ, κοινωνικὸ καὶ ἱεραποστολικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας.

7. Προγραμματιζομένης τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος συνέστησε Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες: Σερρών κ. Μάξιμο, Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονα, Βεροῖας καὶ Ναούσης κ. Παντελεήμονα, τὸν Πανος. Ἀρχιμ. κ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆ, Ἀρχιεραρχία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὸν Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. κ. Θωμᾶ Συνοδικό, Πρωτοσυγκελλεύοντα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὸν Πανος. Ἀρχιμ.

κ. Πατριῖο Καλεώδη, Γραμματέα τοῦ Γραφείου Ἐθιμοτυπίας τῆς Ι.Σ. καὶ τὸν Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. κ. Στέφανο Ἀβραμίδη, Γραμματέα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, προκειμένου νὰ προετοιμάσει τὸ πρόγραμμα καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ὑποδοχὴ καὶ τὴν παραμονὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐνταῦθα.

8. Ἀνέθεσε στὶς ἀρμόδιες Συνοδικὲς Ἐπιτροπὲς τὸν προγραμματισμὸ Συνεδριῶν γιὰ τὴν μελέτη καὶ προαγωγὴ τοῦ κατὰ τομεῖς ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι ἀπὸ τὸ 1998 θὰ ἀρχίσουν νὰ διοργανώνονται καὶ νὰ πραγματοποιοῦνται Συνέδρια γιὰ Ἱεροκήρυκες, Στελέχη Νεανικοῦ Ἔργου, Ἐξομολόγους, Μοναχοὺς καὶ Μονάζουσες, Ἱεροψάλτες κ.λπ.

9. Ὅρισε ἐκπρόσωπο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν Ε' Διάσκεψη τῶν Ἱερέων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν τῶν ἀσκούντων ποιμαντικὴν σὺν Νοσοκομείῳ πού θὰ πραγματοποιηθῆ στὴ Ρώμη ἀπὸ 15 ἕως 19 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., τὸν Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. κ. Σταῦρο Κοφινά.

10. Ἐνέκρινε τὸν κατάλογον τῶν ὑποτρόφων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατόπιν σχετικῆς εἰσηγήσεως τῆς Σ.Ε. Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων ὡς ἑξῆς:

α) Ἀνανέωσε σὲ 7 νέους Ἕλληνες ἐπιστήμονες πού σπουδάζουν στὴν ἀλλοδαπὴ τὴν χορηγούμενη σ' αὐτοὺς ὑποτροφία καὶ ἐχορήγησε μίαν νέα.

β) Ἀνανέωσε σὲ 38 νέους ἐπιστήμονες ἀλλοδαπούς, πού σπουδάζουν στὴν Ἑλλάδα, τὴν ἤδη χορηγούμενη σ' αὐτοὺς ὑποτροφία.

γ) Ἐχορήγησε 15 νέες ὑποτροφίες σὲ ἀλλοδαπούς πού σπουδάζουν στὴν Ἑλλάδα.

11. Ἐπίσης ἡ Δ.Ι.Σ. ἔλαβε ἀποφάσεις γιὰ διάφορα ὑπηρεσιακὰ θέματα.

Β'

Στὸ διάστημα μεταξὺ τῶν Συνεδριῶν τοῦ Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ἔγιναν ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλο μὲ Συνοδικὴ ἐξουσιοδότηση οἱ παρακάτω ἐνέργειες, οἱ ὁποῖες καὶ ἐγκρίθηκαν ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο:

1. Πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Πέτρο ἐστάλη ἔγγραφο, σὸ ὁποῖο ἀνακοινώνεται ὅτι ὁ Μακαριώτατος ἀποδέχεται τὴν πρότασή του νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν Εἰρηνικὴ ἐπίσκεψή του σὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τὴν 20ὴν ἕως τὴν 23ὴν Νοεμβρίου 1998. Οἱ λεπτομέρειες αὐτῆς θὰ ρυθμισθοῦν ἐν καιρῷ.

2. Πρὸς τὸν Ἐντιμότατον κ. Jim Cloos, Chef de Cabinet du President Director of the Office of J. Senter ἐστάλη τὸ ὑπ' ἀριθμ. 2564- 813/18.6.98 ἔγγραφο μὲ τὸ ὁποῖο ἀνακοινώνεται ἡ πρόθεση τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Βρυξέλλες,

τὴν ἔδρα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως. Ἡ ἐπίσκεψή προσδιορίσθηκε γιὰ τὸ τετραήμερο 9-12 Νοεμβρίου 1998. Ὁ Μακαριώτατος θὰ ἐπισκεφθῆ τὸν Πρόεδρο Ζὰκ Σαντέρ καὶ ἄλλες προσωπικότητες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

3. Πρὸς τὸν Καρδινάλιο κ. Φραγκίσκον Ἀρίνζε, Πρόεδρο τοῦ Ποντιφικικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ Διαθρησκευτικοῦ Διαλόγου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ σὲ ἀπάντησιν ἐπιστολῆς του, μὲ τὴν ὁποία προσκαλεῖ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος νὰ ὀρίσει ἐκπρόσωπό της στὴ Διαθρησκευτικὴ Συνέλευση πού θὰ πραγματοποιηθῆ στὴ Ρώμη ἀπὸ τὴν 24 ἕως τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1999 καὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ἐορτῶν τοῦ Ἰωβηλαίου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀπεστάλη τὸ ὑπ' ἀριθμ. 3308-1143/14.8.98 ἔγγραφο, μὲ τὸ ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δηλώνει, ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ συμμετάσχει σὲ τέτοιου εἴδους Διαθρησκευτικὰς Συνελεύσεις λόγῳ σχετικῶν ἀποφάσεων, οἱ ὁποῖες ἔχουν ληφθῆ ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας.

4. Πρὸς τὸν Πρόεδρο τοῦ «Συμβουλίου Καθολικῶν Ἐταιριῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας» κ. Frank Eustace Pickar ἐστάλη ἔγγραφο σὲ ἀπάντησιν ἐπιστολῆς του, μὲ τὴν ὁποία ἐκφράζει τὴν ἀνησυχία τοῦ ἐν λόγῳ Συμβουλίου γιὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ περιορίσει τὸν Διάλογο μὲ τὴν Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησίαν λόγῳ τῶν ἀκραίων ἀποκλίσεων τοῦ Ἀγγλικανισμοῦ ἀπὸ τὴν Βιβλικὴν καὶ τὴν Πατερικὴν Παράδοσιν. Μὲ τὸ ἔγγραφο αὐτὸ ὑπ' ἀριθμ. 3307/1121/10.8.98 ὁ Μακαριώτατος ἐξηγεῖ τοὺς λόγους τῆς παραπάνω ἀποφάσεως καὶ συγκεκριμένα ὅτι «ἐλάβομεν τοῦτο τὸ μέτρον, διότι ἠλπίζομεν ὅτι ὁ Διάλογος θὰ ὠδηγοῦσε εἰς μεγαλύτεραν σύγκλισιν πρὸς διατήρησιν τῆς Ἀποστολικῆς Παραδόσεως παρὰ εἰς ἀκραίαν ἀπομάκρυνσιν ἐξ αὐτῆς, ὅπως παρατηρεῖται εἰς τὸν Ἀγγλικανισμόν, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τὴν συντηρητικότεραν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας».

5. Πρὸς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Θεόκτιστον ἐστάλη τὸ ὑπ' ἀριθμ. 2936/10.8.98 ἔγγραφο σὲ ἀπάντησιν ἐπιστολῆς του, μὲ τὴν ὁποία καλεῖται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος σὲ Διεθνή Συνάντησιν μὲ τὴν ὀνομασίαν «Λαοὶ καὶ Θρησκείες», ἡ ὁποία θὰ πραγματοποιηθῆ ἀπὸ 30ῆς Αὐγούστου ἕως 1ης Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., μὲ θέμα: «ἡ εἰρήνη ὡς ὄνομα τοῦ Θεοῦ». Στὴν ἐπιστολὴ δηλοῦται ὅτι ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν θὰ συμμετάσχη στὴν ἐν λόγῳ Διεθνή Συνάντησιν λόγῳ εἰλημμένων ἤδη ὑπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου δεσμευτικῶν ἀποφάσεων περὶ μὴ συμμετοχῆς της σὲ διαθρησκευτικὰς προσευχὰς καὶ τελετὰς ἀπάδουσες πρὸς τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησιολογίαν καὶ τὴν κανονικὴν τάξιν αὐτῆς καὶ πρὸς ἀποφυγὴν σκανδαλισμοῦ τοῦ ποιμνίου.

6. Πρὸς τὸν κ. Ἀνδρέα Φούρα, Ὑφυπουργὸν Πολιτισμοῦ ἐστάλη τὸ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 3563/2139/13.8.98

έγγραφο με τὸ ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διαμαρτύρεται γιὰ τὴν παραχώρηση τοῦ γηπέδου τῆς Α.Ε.Κ. στοὺς «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» προκειμένου νὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἐτήσια διεθνή συνέλευσή τους.

7. Γιὰ τὴν ἴδια ὑπόθεση ἀπεστάλη πρὸς τὴν Π.Α.Ε. Α.Ε.Κ. τὸ ὑπ' ἀριθμ. 3593/1145/17.8.98 ἔγγραφο.

8. Πρὸς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Τιράνων καὶ Πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιον ἐστάλη τὸ ὑπ' ἀριθμ. 3610/1151/19.8.98 ἔγγραφο γιὰ τὴν ἀνασύσταση καὶ ἀνασυγκρότηση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἀδελφῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας. Συγχρόνως ἐκφράζονται εὐχὲς γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν αὔξησή της ἐν Κυρίῳ.

9. Πρὸς τὸν κ. Γεράσιμο Ἀρσένη, Ὑπουργὸ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐστάλη τὸ ὑπ' ἀριθμ. 3609/1150/18.8.98 ἔγγραφο σχετικὰ μετὰ μεταρρύθμιση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαιδύσεως. Συγκεκριμένα ἀνακοινοῦται εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀνέλαβε:

α) Τὴν συγγραφή καὶ ἐκτύπωση τῶν κάτωθι ἐγχειριδίων γιὰ χρῆση τῶν μαθητῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν σχολῶν:

i. Εἰσαγωγῆς στὴν Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη (καθηγ. κ. Δημήτριος Δόϊκος καὶ καθηγ. κ. Ἰωάννης Καραβιδόπουλος).

ii. Ἑρμηνείας Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης (οἱ προαναφερθέντες καθηγητές).

iii. Λειτουργικῆς - Τελετουργικῆς (Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντῖνος Παπαγιάννης).

β) Τὴν ἐπεξεργασία τῶν σχετικῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων γιὰ τὰ μαθήματα ἐπιλογῆς τῆς δευτέρας τάξεως τοῦ Ἑνιαίου Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου.

i. Ποιμαντικὴ τῆς ἐνορίας.

ii. Φύση καὶ ἄνθρωπος στὴν Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ Θεολογία.

Τέλος δὲ ἐπέλεξε ὡς διδακτικὰ ἐγχειρίδια τῶν ἀντιστοιχῶν μαθημάτων τὰ:

i. Ἀγιολογία, τοῦ κ. Δ. Ρίζου.

ii. Ἑρμηνεία Πατερικῶν Κεμένων, τοῦ κ. Εὐ. Θεοδώρου.

iii. Βυζαντινὴ Μουσικὴ τ. Α + Β, τοῦ κ. Ἰ. Παπαχρόνη.

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας

Ἄλλα 90 παιδάκια ἀπὸ τὸ Κίεβο τῆς Οὐκρανίας φιλοξενεῖ ἀπὸ χθὲς 4 Αὐγούστου βράδυ ἡ Ἱ. Μητρόπολις Ἡλείας.

Τὴν Οὐκρανέζικη ἀποστολή, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ μικρὰ ἀγόρια καὶ κορίτσια συνοδεύουν ἓνας ἱερέας καὶ 10 ἐνήλικες. Πρόκειται γιὰ ὄρφανὰ καὶ ἄπορα παιδιὰ πού ἡ ὑγεία τους ἔχει κλονισθεῖ μετὰ τὸ ἀτύ-

χημα τοῦ Τσέρνομπιλ καὶ θὰ χαροῦν τὸν Ἡλειακὸ ἤλιο καὶ τὴν καθαρὴ θάλασσα στὶς ὁμορφες κατασκηνώσεις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας στὴν Σκαφιδιά, μέχρι καὶ τὸ τέλος Αὐγούστου.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Γερμανὸς ἔχει δώσει τίς ἀπαραίτητες ὁδηγίες σὲ ὅλους τοὺς ἀρμοδίους ὥστε τὰ παιδιὰ καὶ οἱ συνοδοὶ νὰ περάσουν μέρες χαρᾶς, ξεκούρασης καὶ ξεγνοιασιάς. Τὴν ἴδια ἀγάπη καὶ θαλπωρὴ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας ἔχουν στὸ παρελθὸν γνωρίσει καὶ ἄλλα ἄπορα παιδάκια ἀπὸ Ρωσία, Λευκορωσία, Β. Ἡπειρο.

Τὸν ἀρχαῖο πολιτισμὸ μας καὶ διάφορα χριστιανικὰ μνημεῖα τοῦ νομοῦ μας θὰ γνωρίσουν τὰ μικρὰ Οὐκρανᾶκια, μὲ ἐκδρομὲς πού ἔχουν προγραμματισθεῖ.

— Ἐπίσης 44 παιδιὰ, Δημοτικοῦ καὶ Γυμνασίου, μαζί με 8 δασκάλους - συνοδοὺς τους, φιλοξενοῦνται αὐτὲς τίς ἡμέρες στὶς κατασκηνώσεις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας καὶ στὴ Μονὴ Δίβρης.

Τὰ παιδιὰ, πού ἐφθασαν τὴν Κυριακὴ 16 Αὐγούστου, προέρχονται ἀπὸ τὴ Δίβρη τῆς Ἡπείρου καὶ θὰ παραμείνουν φιλοξενούμενα μέχρι τέλος Αὐγούστου.

Εἶναι ἡ 4η συνεχόμενη χρονιά πού ἡ Ἱ. Μητρόπολις Ἡλείας φιλοξενεῖ μικροὺς μαθητὲς ἀπὸ τὴ Δίβρη τῆς Β. Ἡπείρου καὶ κατὰ τὴν ἐδῶ παραμονή τους ἔχει προγραμματισθεῖ νὰ ἐπισκεφθοῦν διάφορες πόλεις μὲ ἀρχαιολογικὰ ἐνδιαφέροντα καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία.

(Ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως)

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἀπὸ τὰ Μέσα Μαζικῆς Ἐνημερώσεως ἀνεκοινώθη, ὅτι στὴν Κοινότητα Σιγουνίου Καλαβρύτων τὴν 7η Αὐγούστου ἐ.ἔ. συνέβη ἀτυχὲς γεγονός μετὰ τὴ διένεξι τοῦ συνταξιούχου Ἱερέως κ. Βασιλείου Καλαπόδη καὶ κατοίκων τῆς Κοινότητος. Ὁ ὡς ἄνω Ἱερεὺς δὲν ἀνήκει στὸ δυναμικὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας, ἀλλὰ εἶναι συνταξιούχος ἐτέρας Μητροπολιτικῆς περιφερείας καὶ κατὰ χρονικὰ διαστήματα διαμένει στὴ γενέτειρά του Σιγούνιο.

Ἐκ πρώτης ἐρεύνης διεπιστώθη, ὅτι οἱ πληροφορίες τῶν Μ.Μ.Ε. δὲν εἶναι ἀληθεῖς. Ὁ Ἱερεὺς κατὰ τὴ διένεξι δὲν ἐχρησιμοποίησε πυροβόλο ὄπλο, οὔτε μαχαίριδι κατὰ τῶν συγχωριανῶν του καὶ ὁ ἴδιος νοσηλεύεται στὸ Κρατικὸ Νοσοκομεῖο Καλαβρύτων.

Παρὰ ταῦτα ὁμως μὲ ἐντολὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας καὶ σύμφωνα μετὰ τὸ Νόμο διενεργοῦνται ἐνορκοὶ διοικητικὰ ἀνακρίσεις πρὸς διακρίβωσι τῆς ἀληθείας.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Νικαίας

Οἱ δύο θερινοὶ μῆνες Ἰούλιος καὶ Αὐγουστος, ἤσαν πλήρεις ποιμαντικῶν δραστηριοτήτων τοῦ Σεβ.

Μητροπολίτου κ. 'Αλεξίου. Οί πυροπαθείς του Περάματος, αί Κατασκηνώσεις τής Μητροπόλεως εἰς Στεφάνην Βοιωτίας καὶ τὰ Στρατόπεδα Κ.Ε.Δ. καὶ Κ.Ε.Β.Ο.Π., ἦσαν οἱ κύριοι Τομεῖς εἰς τοὺς ὁποίους ἡ 'Εκκλησία, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ποιμενάρχου, ἔδωκε τὸ παρὸν καὶ ἀνταπεκρίθη εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ τῶν πτωχῶν περιοχῶν τής Μητροπολιτικῆς Περιφερείας.

'Απὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς μεγάλης πυρκαϊᾶς στὸ Πέραμα, κατὰ τὴν ὁποία ὑπὲρ τὰ δέκα σπῖτια πτωχῶν οἰκογενειῶν κατεστράφησαν ὀλοσχερῶς, ὁ Ποιμενάρχης κ. 'Αλέξιος εὐρέθη κοντὰ στοὺς πυροπαθείς. Διένειμε πρὸς ὅλους τρῶφιμα καὶ λουτὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια, καὶ χρηματικὸν βοήθημα 150.000 εἰς τὰς κατεστραμμένας οἰκογενείας διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας. Αἱ ἐκδηλώσεις εὐγνωμοσύνης τῶν πληγέντων ἦσαν συγκινητικῆς.

Οἱ μῆνες 'Ιούλιος καὶ Αὐγουστος εἶναι ἡ ἐποχὴ λειτουργίας τῶν Κατασκηνώσεων τής Μητροπόλεως Νικαίας. 'Ο Τομεὺς τῶν Κατασκηνώσεων εἶναι ὁ χώρος τῆς ἰδιαίτερας φροντίδος καὶ μερίμνης τοῦ Ποιμενάρχου. Ἀγρυπνεῖ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἀναγκαῖων χρημάτων καὶ ἐφοδίων ὥστε αἱ κατασκηνώσεις νὰ λειτουργοῦν ἄνετα καὶ ἐποπτεῖται προσωπικῶς τὸ ὅλον κατασκηνωτικὸν ἔργον. 'Επισκέπτεται τακτικῶς τὴν Κατασκήνωσιν, δίδει κατευθύνσεις εἰς τὰ στελέχη καὶ τὸ προσωπικὸν καὶ ὁμιλεῖ εἰς τοὺς κατασκηνωτάς, διὰ τὴν τόνωσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν 'Εκκλησίαν. Καὶ ἐφέτος εἰς τὰς Κατασκηνώσεις μας ἐφιλοξενήθησαν, κατὰ τὰς περιόδους τῶν κοριτσιῶν, ὁμάδες παιδιῶν ἀπὸ τὴν Ρωσίαν.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης ἐπεσκέφθη κατ' ἐπανάληψιν τὰ Στρατόπεδα Κ.Ε.Δ. καὶ Κ.Ε.Β.Ο.Π., ὡς καὶ τὸ Κ.Ε. Παλάσκας, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται ἐντὸς τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφερείας. Προέστη τῶν τελετῶν ὀρκωμοσίας καὶ ἐπιδόσεως πτυχίων καὶ ἐπεκοινώνησε εἰς ἀμείψαιραν ἐγκαρδιότητος μετὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τὰ στρατευμένα παιδιὰ μας, τὰ ὁποῖα ἐξεδήλωσαν παντοιοτρόπως τὴν χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν διὰ τὴν παρουσίαν τῆς 'Εκκλησίας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ποιμενάρχου.

(Ἐκ τῆς 'Ι. Μητροπόλεως)

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ - ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΘΕΝΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ ΕΙΣ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ.κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

'Εν τῷ πλαισίῳ τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκό-

που Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, διεξήχθησαν διμερεῖς συνομιλίαι ὑπὸ τὴν συμπροεδρίαν τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, καὶ τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος, καὶ τῆ συμμετοχῆ ἀπὸ πλευρᾶς μὲν τῆς 'Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Ἐφέσου κ. Χρυσοστόμου, Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Ἰωακείμ, Πέργης κ. Εὐαγγέλου, Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων κ. Ἀθανασίου, Περγάμου κ. Ἰωάννου καὶ Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος, γραμματεῦντος τοῦ Πανοσιολ. Ὑπογραμματέως κ. Ἐλπιδοφόρου' ἀπὸ πλευρᾶς δὲ τῆς 'Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κορίνθου κ. Παντελεήμονος, Πατρῶν κ. Νικοδήμου, Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονυσίου, Σερρών καὶ Νιγριτίης κ. Μαξίμου καὶ Κίτρους κ. Ἀγαθονίκου, τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆ, τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἰγνατίου Γεωργακοπούλου, ἐκπροσώπου Τύπου τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος, καὶ τοῦ Αἰδεσιμολ. Μ. Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Θωμᾶ Συνδινου, Πρωτοσυγκελλεύοντος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, γραμματεῦντος τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Στεφάνου Ἀβραμίδου, γραμματέως τῆς Συνδικτικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων.

Αἱ συνομιλίαι διεξήχθησαν ἐν πνεύματι εἰλικρινείας, ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ ἀλληλοκατανοήσεως, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐνισχύσεως καὶ συσφίξεως τῶν ἀδελφικῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν σχέσεων.

Κατὰ τὰς συνομιλίας ταύτας ἐτέθησαν τὰ ἀκόλουθα θέματα:

1. Ἡ ἴδρυσις τοῦ Γραφείου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Ἀθήναις.

2. Ἡ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

'Επὶ τῶν ὡς ἄνω θεμάτων συνεφωνήθησαν τὰ ἑξῆς:

Α) Ἐπὶ τοῦ πρώτου θέματος:

α) Ἰδρύεται Γραφεῖον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Ἀθήναις πρὸς προαγωγὴν καὶ σύσφιξιν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ καλυτέραν παρακολούθησιν καὶ προώθησιν τῶν ἐκάστοτε ζητημάτων αὐτοῦ.

β) Ἡ ἴδρυσις τοῦ Γραφείου δὲν ὑποκαθιστᾷ τὴν ἄμεσον ἐπίσημον ἐπικοινωνίαν καὶ ἀλληλογραφίαν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

γ) Τὸ Γραφεῖον ἀποφεύγει πᾶσαν ἀνάμειξιν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ θέμα τῆς τηρουμένης τάξεως ἐκπροσωπήσεως ἔχει ρυθμισθῆ κατὰ τὰς διμερεῖς συνομιλίας ἐν Φαναρίῳ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1995.

Β' Ἐπὶ τοῦ δευτέρου θέματος:

α) Παρά ταίς Ὑπηρεσίαις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ἐν Βρυξέλλαις λειτουργεῖ «Ἐπιτροπὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας». Αὕτη ἀποτελεῖ τὴν ἐνιαίαν ἐκφρασιν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν τῷ χώρῳ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

β) Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη συγκροτεῖται ἐκ τῶν αὐτοτελῶν Ἀντιπροσωπειῶν παρὰ τῇ Εὐρωπαϊκῇ Ἐνώσει τῶν Αὐτοκεφάλων καὶ Αὐτονόμων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῶν χωρῶν - μελῶν.

γ) Οἱ προϊστάμενοι τῶν Ἀντιπροσωπειῶν τῶν συμμετεχουσῶν Ἐκκλησιῶν συγκροτοῦν τὸ «Συντονιστικὸν Ὅργανον», τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

δ) Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δεσμεύονται ὅπως συνεργάζονται - ἀνεξαρτήτως τῆς συστεγάσεως αὐτῶν ἢ μὴ - πρὸς παροχὴν τῆς ἀκριβοῦς ἐνιαίας μαρτυρίας τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας, παραδόσεως, πνευματικότητος καὶ ζωῆς πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν ἐπὶ τῶν γενικωτέρου χαρακτῆρος θεμάτων. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐπὶ μέρους ἢ εἰδικῶν θεμάτων ἑκατέρω τῶν Ἐκκλησιῶν ἐνεργεῖ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θεμελιώδους ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας εἰς τὰς κινήσεις καὶ τοὺς σχεδιασμοὺς αὐτῆς.

ε) Τοῦτο δύναται νὰ ἰσχύσῃ καὶ διὰ πάσαν ἄλλην Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν κράτους - μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

ς) Τὰ ἐπὶ μέρους τῆς ὡς ἄνω συνεργασίας προβλέπονται ὑπὸ κοινῶς ἀποδεκτοῦ γενησομένου Κανονισμοῦ.

Γ' Τὰ οὕτως κατ' ἀρχὴν συμφωνηθέντα τυγχάνουσιν ἐπ' ἀναφορᾷ (ad referendum) πρὸς τὰς Ἱερᾶς Συνόδους τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Δ' Αἱ καθιερωμέναι διμερεῖς συνομιλίας συνεχίζονται.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 15ῃ Ἰουνίου 1998

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου
† Ὁ Φιλαδελφεὶας Μελῖτων

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
† Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆς.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

- Τὴν 4ῃν Ἰουλίου ἐ.ἔ. ὁ Πάπας Ἰωάννης - Παῦλος Β' ἐώρτασε τὴν 40ῃν ἐπέτειον τῆς χειροτονίας του εἰς ἐπίσκοπον.

- Ἡ ἐφημερὶς «Ρωμαῖος Παρατηρητὴς» ἀναγγέλλει ὅτι ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος Β' κατὰ τὴν ἐπιχειμένη ἐπίσκεψίν του εἰς τὴν Κροατία θὰ συναντηθῇ εἰς τὴν πόλιν Zagreb μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Κροατίας Franjo Tudjman. Ἐξ ἄλλου εἰς τὴν προσκυνηματικὴν περιοχὴν Marija Bistrica θὰ κατατάξῃ εἰς τὴν τάξιν τῶν «μακα-

ρίων» τὸν κατὰ τὸ 1960 ἀποθανόντα κροάτην καρδινάλιον Alojzij Stepinac.

- Τὸ Παπικὸν Συμβούλιον Ποιμαντικῆς Φροντίδος ἐξέδωκε - πρὸς χάριν τῶν προσκυνητῶν τοῦ ἐπιχειμένου μεγάλου Ἰωβηλαίου τοῦ ἔτους 2000 - μεγάλην ἐγκύκλιον, προβάλλουσαν τὴν ἱστορίαν τῶν ἱερῶν ἀποδημιῶν καὶ προσκυνηματικῶν ταξιδιῶν, ὡς καὶ τὸ νόημα καὶ τὴν δεοντολογίαν αὐτῶν.

- Ὁ Mgr. Diarmuid Martin, γραμματεὺς τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν εἰρήνην ὤμιλησε εἰς ἑκτακτὴ συνεδρία τοῦ Ο.Η.Ε. ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν λαῶν ὡς ἀσφαλὴς δρόμος γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ὁλοκλήρωσιν».

- Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Μονάχου καρδινάλιος Friedrich Wetter ἠγεῖται διομολογιακῆς καὶ ὑπερκομματικῆς ἐκστρατείας πρὸς καταπολέμησιν τῆς νομικῆς προστασίας τῶν ἐκτρώσεων.

- Τὸ Παπικὸν Συμβούλιον γιὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν εἰρήνην, ἐξ ἀφορμῆς τῆς συμπληρώσεως 50 ἐτῶν ἀπὸ τῆς διακήρυξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, διοργάνωσε συνέδριον γιὰ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα. Ἐξ ἄλλου ὁ Πάπας ὡς θέμα τῆς προσεχοῦς παγκοσμίου ἡμέρας γιὰ τὴν εἰρήνην ὥρισε τὸ ἐξῆς: «Τὸ μυστικὸν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης βρίσκεται εἰς τὸν σεβασμὸν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων».

- Ὁ Πάπας μὲ πολλὰς ὁμιλίας, ποὺ ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐγκύκλιόν του «Dies Domini», ἔχει ἀναλάβει ἀληθῆ σταυροφορίαν γιὰ νὰ ἀναδειχθῇ ἡ σημασία τῆς Κυριακῆς καὶ γιὰ νὰ προβληθῶν τὰ καθήκοντα τῶν Χριστιανῶν κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτῇ.

- Ἡ προσεχὴς Σύνοδος τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ἐπισκόπων θὰ συνέλθῃ τὸ ἔτος 2000 εἰς τὴν Ρώμην πρὸς ἐξέτασιν τοῦ θέματος: «Ὁ ἐπίσκοπος ὡς διάκονος τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν ἐλπίδα τοῦ κόσμου».

- Οἱ ἑορτὲς γιὰ τὸ Ἰωβηλαῖο τῶν 750 ἐτῶν ἀπὸ τῆς θεμελίωσιν τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ (Dom) τῆς Κολωνίας κορυφώθηκαν μὲ πανηγυρικὸν συλλεῖτοισιν 40 ἐπισκόπων, εἰς τὸ ὁποῖον παρέστησαν ὁ Καγκελάριος τῆς Γερμανίας Helmut Kohl καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς αὐτῆς Wolfgang Clement. Γιὰ τὸ Ἰωβηλαῖο ἐπισκέφθηκαν τὸν ναὸν ἕως τῶρα 13 ἑκατοντάδες χιλιάδων πιστῶν καὶ τουριστῶν.

- Ἡ Παπικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς πίστεως κατεδίκασε τὰ συγγράμματα τοῦ Ἰνδοῦ Ἰησοῦ-του Antony de Mello (1931-1987) ὡς μὴ συμβιβασόμενα πρὸς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν πίστιν.

Ε. Δ. Θ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Ίωάννου του Χρυσοστόμου, **ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ** (μετάφραση - σχόλια, Π. Α. Σινόπουλος), έκδ. «Ίκαρος», Άθήνα 1997, σσ. 142.

Σε μιά όντως ύποδειγματική καλαισθησίας δίχρωμη έκδοση, τó βιβλίό τούτο άποτελεί συμβολή πολύ σημαντική στη λειτουργική και πνευματική ζωή τής Έκκλησίας μας. Γι' αυτό είναι άξιοι συγχαρητηρίων και ó «Ίκαρος» που έδαπάνησε τόσα χρήματα για την ώραϊότατην αυτή έκδοση, αλλά και ó άκάματος μεταφραστής κ. Π. Α. Σινόπουλος. Λέω «άκάματος» διότι είναι κοινωνιολόγος (και διδάκτωρ Κοινωνιολογίας), λογοτέχνης, ποιητής δόκιμος, θεολόγος και μεταφραστής ύμνων τού άγίου Ρωμανού τού Μελωδού (Μιά πρώτη έπιλογή ύμνων τού Ρωμανού σε μετάφραση τού Π. Α. Σινοπούλου εκδόθηκε από την Άποστολική Διακονία τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τó 1974. Κρίμα που δεν συνεχίστηκε...).

Ό κ. Σινόπουλος έξηγει (σσ. 107-116), και με τρόπο συγκινητικό και προσωπικό, την ιστορία των σχέσεων του με τις μεταφράσεις λειτουργικών κειμένων, καθώς και με τó συγκεκριμένο κείμενο τής λειτουργίας τού ιερού Χρυσοστόμου. Γνωρίζοντας από χρόνια τώρα τόν κόπο τού συγγραφέα - μεταφραστού και τις άπόψεις του, βλέπω με πολύ μεγάλη ίκανοποίηση πώς γίνονται όλο και πιο συνετές και συντηρητικές οι γραμμές που ακολουθεί. Πρόχειρο παράδειγμα, ή αντίρρηση του στις άπόψεις, που κατά καιρούς άκούστηκαν, για χρήση των μεταφράσεων στη θεία λειτουργία: «Η παραπάνω πρόταση, ότi ó λειτουργικός λόγος πρέπει να χρησιμοποιήσει την κοινή νεοελληνική, νομίζω πως δεν έχει θεμέλιο μηδέ ρίζα. Μιά τέτοια λύση είναι αντίθετη με τó γεγονός, ότi για τó πλήρωμα τής Έκκλησίας, τó λειτουργικό γλωσσικό ιδίωμα είναι αναντικατάστατο. Και είναι αναντικατάστατο, κυρίως, διότι ή κοινή νεοελληνική δεν διαθέτει την ιεροπρέπεια τού λειτουργικού λόγου» (σελ. 112). Και λίγο πιο κάτω προτείνει ó κ. Σινόπουλος: «ανάμεσα στη μειωμένη κατανόηση τού λειτουργικού λόγου και στην μη αντικατάσταση τού λειτουργικού ιδιώματος, ή μόνη πρόταση που μπορεί να διατυπωθεί είναι: να χρησιμοποιείται μετάφραση (ή και έρμηνεία) ως βοήθημα. Μιά τέτοια μετάφραση θα φρόντιζε, βέβαια, να χρησιμοποιεί όλες τις δυνατότητες τής κοινής νεοελληνικής, σε καμμιά όμως περίπτωση δεν θα μπορούσε να είναι αυτοδύναμη. Κατ' ουσίαν ή μετάφραση αυτή, άν και δεν θα έχει καμμιά

σχέση με τόν λόγο τόν αναλυτικό, θα άποτελεί έρμηνεία τού λειτουργικού λόγου» (σελ. 113).

Ό κ. Σινόπουλος έχει δίκιο για τά σχετικά με τόν Κάλβο έρωτήματα, ενώ δεν χρειαζόταν να παραθέσει τά στιχομετρικά παραδείγματα (σελ. 114-116). Άντιθέτως, βρίσκω πολύ χρήσιμα τά βιβλιογραφικά, τά όποια συμπληρώνονται και από τις προηγούμενες ύποσημειώσεις (σσ. 107-112), καθώς και τις έπόμενες (σσ. 123-137) στα «Έρμηνευτικά σχόλια».

Η δημοσίευση - έκτύπωση τού άρχαίου και τού νεώτερου κειμένου σε άντικριστές σελίδες βοηθάνε πολύ τόν αναγνώστη, να παρακολουθεί όπου χρειάζεται και τή μετάφραση. Βεβαίως, τó μεγάλο σχήμα δεν διευκολύνει τή χρήση τού βιβλίου στον ιερό ναό, αλλά στο σπίτι, για την προετοιμασία. Εύτυχώς, ó μεταφραστής άπέφυγε να μεταφράσει τά εύκόλως έννοούμενα (π.χ. σελ. 95: «Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλθετε»). Ίσως, όμως, έπρεπε να έπιμείνει σε κάποιες λεπτομέρειες, όπου τó νόημα στη σύγχρονη γλώσσα παρουσιάζει κενά (π.χ. σελ. 47: «Κανείς από τούς κατηχούμενους» εδώ, βέβαια, έννοείται: «να μη μείνει». Ό μακαριστός άγιος Κοζάνης, «Η θεία Λειτουργία», Άθ. 1986, σελ. 237, έλαβε πρόνοια και απέδωκε: «οί κατηχούμενοι να πηγαίνετε Κανένas εδώ από τούς κατηχούμενους»). Άλλ' αυτά μπορούν να διορθωθούν στην προσεχή έκδοση.

Π. Β. ΠΑΣΧΟΣ

Άναστασίου Ν. Μαρίνου, Δρος Ν., Άντιπροέδρου τού ΣτΕ, **Η ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΣΕ ΧΩΡΟ «ΙΕΡΟ»**, Β' έκδοση με προσθήκες, Πρότυπες Θεσσαλικές Έκδόσεις, Άθήνα 1997, σσ. 62.

Όταν πριν από τρία και πλέον χρόνια, με άφορμή την σύσταση κάποιας εταιρείας με σκοπό την τουριστική άξιοποίηση τής περιοχής των Μετεώρων, δημιουργήθηκε σχετικός θόρυβος δια τού Τύπου, οι κύριες άπόψεις που διατυπώθηκαν ήταν: Η άξιοποίηση είναι σύμφωνη με τή «θέληση» τού κυριαρχου λαού (διάβαζε: των όλίγων που είχαν οικονομικά συμφέροντα) και ή αντίθετη ότi όφείλουμε να διασώσουμε την έλληνορθόδοξη παράδοση και ιστορία μας και να σεβασθούμε τó φυσικό περιβάλλον των Μετεώρων, ως χώρο μοναστικής πολιτείας και θρησκευτικού προσκυνήματος. Ταυτόχρονα άρχισε και ή κίνηση για την ανακήρυξη των Μετεώρων σε χώρο «ιερό».

Έξ άφορμής τού γεγονότος αυτού ó εύρύτερα

γνωστός και στόν ἐκκλησιαστικό χώρο κ. Ἀναστάσιος Μαρίνος, Δρ. Ν. και Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, πού ὑπῆρξε ὁ συντάκτης σπουδαίων νομικῶν κειμένων και εἰσηγήσεων - ἀποφάσεων τοῦ Σ.τ.Ε. πάνω σέ σημαντικά ζητήματα, ἐξέδωσε τῆ μελέτη με τίτλο «Ἡ ἀνακήρυξη τῶν Μετεώρων σέ χώρο "ἱερὸ"» (α' ἐκδ. 1996, β' ἐκδ. 1997 με προσθήκες). Στὴν ἀρχή, ἀπαντᾷ με πειστικά νομικά και νομολογιακά ἐπιχειρήματα σέ δύο βασικά ἐρωτήματα: α. Τί ἔννοια μπορεῖ νὰ ἔχει ἡ ἀπόδοση σέ συγκεκριμένο χώρο τῆς ιδιότητος τοῦ «ἱεροῦ» και γενικά μιάς ὁποιασδήποτε ιδιότητος, π.χ. ὑδροβιότοπου, καταφυγίου ζῶων, παραμεθορίου ζώνης, τουριστικῆς περιοχῆς κ.λπ. β. Πῶς γίνεται ὁ χαρακτηρισμός αὐτός; Ἀπαιτεῖται και ποιά πράξη τῆς Πολιτείας; Ἡ πράξη αὐτὴ εἶναι συστατική ἢ διαπιστωτική τῆς συγκεκριμένης ιδιότητος;

Ἄφου, λοιπόν, διευκρινίζει τὰ ἐρωτήματα αὐτά και τεκμηριώνει με τίς ἀναγκαῖες παραπομπές τίς ἀπόψεις του, ἐξετάζει εἰδικότερα τὸ θέμα τί σημαίνει «ἱερὸς» τόπος, σέ ποιές περιπτώσεις δικαιολογεῖται, ποιές συνέπειες ἔχει, με ποιά διαδικασία ἀπονέμεται και σέ ποιά συνταγματική διάταξη ἐδράζεται. Ἡ παράθεση πλήθους παραδειγμάτων ἐνισχύει τὸ ἄψογο νομικὸ κείμενο, διευκολύνοντας συνάμα τὴν κατανόησή του και ἀπὸ τοὺς μὴ εἰδικούς, ἐνῶ και ἡ σέ ὑποσημειώσεις παράθεση ἀποσπασμάτων - δηλώσεων πολιτικῶν ἀπὸ τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῆς ὑπόψη περιόδου, δηλοποιοῖ τίς θέσεις τῶν ἑλληνικῶν κομμάτων ἐπὶ τοῦ θέματος. Στὴ συνέχεια ἀναφέρεται, με συντομία, σὰ τρία προηγούμενα ἀνακηρύξεων χώρων ὡς «ἱερῶν». Τῆς πόλεως τοῦ Μεσολογγίου (Α.Ν. 645/1937), τῆς νήσου Τήνου (Ν.Δ. 948/1971) και τῆς νήσου Πάτμου (Ν. 1155/1981), ἐπισημαίνοντας και τίς συνέπειες πού κάθε ἀναγνώριση εἶχε και ἔχει στόν κάθε ἕναν ἀπὸ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς «ἱεροὺς» χώρους. Τέλος, τεχνολογεῖται ὁ τελικὰ ψηφισθεὶς Ν. 2351/1995 με τίτλο «Ἀναγνώριση τῆς περιοχῆς τῶν Μετεώρων ὡς ἱεροῦ χώρου και ἄλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 225/1.11.1995) και ἡ μελέτη ὁλοκληρώνεται με τὰ «Συμπεράσματα» (σσ. 58-62).

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΛΕΚΚΟΣ

Ἀλεξάνδρου Σταυροπούλου, **ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ**, ἐκδόσεις Ἄρμος, 1997, σσ. 162.

Ξεκινώντας ἀπὸ τὴν διαπίστωση ὅτι ἡ χάραξη τῶν ὁρίων μιάς θεολογικῆς ἐπιστήμης «δὲν εἶναι μόνο ἐπιστήμη ἐπιστημῶν, ἀλλὰ και τέχνη τεχνῶν» και καθόλου εὐκόλο ἐγχείρημα, ὁ συγγραφέας κ. Ἀλέξανδρος Σταυρόπουλος, πού πρόσφατα ἀνακηρύχθηκε Καθηγητὴς στὸ Τμῆμα Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ

Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐπεδίωξε — ἐπιτυχῶς εἶναι ἀλήθεια — στὸ ὑπόψη ἔργο του, νὰ διασφαλίσαι «στὸ ἀκέραιο» και τὴν ἐπιστήμη και τὴν τέχνη, ἀποφεύγοντας νὰ χρησιμοποιήσει «τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη κατὰ τὸ δοκοῦν».

Τὸ θέμα τοῦ βιβλίου εἶναι ἡ Ποιμαντική και ἡ ἐπιδιώξή τῆς νὰ συζεύξει τὴν τέχνη με τὴν ἐπιστήμη, τὴ θεωρία με τὴν πράξη, τὸ λόγο με τὰ ἔργα, τὴ θεωρία με τὴν ἐμπειρία, τὸ αἰώνιο με τὸ ἐπίκαιρο, με τελικὸ στόχο νὰ ἀποβεί και νὰ λειτουργήσει ὡς «Ποιμαντικὴ θεώσεως». Ἐνας εὐρύς, δηλαδή, τομέας στόν ὁποῖο ὁ σ. διακονεῖ διδάσκοντας (και γράφοντας) πάνω ἀπὸ εἴκοσι χρόνια. Με τὸ βιβλίο του, λοιπόν, αὐτὸ ἐκπληρώνει «χρέος και ἐπιθυμία νὰ δώσει συστηματικότερη μορφή, στὸ περιεχόμενο τοῦ μαθήματος» τῆς Ποιμαντικῆς. Πράγμα πού — κατὰ τὴν ἀποψή μας — ἐπιτυχᾶνεται με τὸν καλύτερο τρόπο.

Εἰσαγωγικά θέτει τὰ ἐννοιολογικά πλαίσια τῆς Ποιμαντικῆς, τὴν ὁποία ὀρίζει ὡς τὴ «Θεολογικὴ ἐπιστήμη, ἡ ὁποία ἀσχολεῖται με τίς ἀρχές, τίς προϋποθέσεις και τίς μορφές τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας» (σελ. 21), πού ἔχει ὡς στόχο τὴν «πρόσκληση τοῦ μεμονωμένου ἀνθρώπου ἀλλὰ και τῆς ἀνθρωπότητος ἐν γένει νὰ συνταχθεῖ και νὰ ἐνταχθεῖ στὴ μία ὑπὸ τὸν Ἐνα Ποιμένα Ποίμνη» (αὐτ.). Στὸ κύριο σῶμα τοῦ βιβλίου, διαιρεμένο σέ δύο μέρη (Α' Ἀρχές και προϋποθέσεις τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου. Β' Μεθοδολογία τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου), ἀσχολεῖται με τὸν καθορισμὸ τῶν κατηγοριῶν τοῦ ποιμαίνειν (προσεγγίσεις: αἰτιολογική, τελεολογική, ἐκ τοῦ ἀντικειμένου, θεματολογική, ἐκ τοῦ ὑποκειμένου, τοπολογική, χρονολογική, μεθοδολογική) και τῶν λειτουργιῶν τοῦ ποιμαίνειν (μαρτυρία, λατρεία, κοινωνία, διακονία) και μελετᾷ τὰ πρότυπα ἀναπτύξεως τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου διαχρονικά και τίς μεταπτώσεις τους.

Στὸ δεύτερο μέρος (σσ. 85-127) μελετῶνται οἱ μέθοδοι με τίς ὁποῖες «ἡ Ποιμαντικὴ συγκροτεῖ τὴ γνώση και τὴ θεωρία τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου, ἐρευνᾷ τὸ πεδίο του, διδάσκει και καταρτίζει τοὺς ὑπευθύνους και ποιμαίνει μεμονωμένα πρόσωπα ἢ ὁμάδες», ἐνεργοποιώντας τίς δυνάμεις τῆς Ἐκκλησίας. Τέλος, στόν Ἐπίλογο (σσ. 129-131) ἐκτίθενται τὰ συμπεράσματα τῆς ὅλης μελέτης. Τὸ βιβλίο ὁ συγγραφέας παραδίδει «ὡς ὄφλημα εὐγνωμον», γιὰ ὅσα ἔκαναν και κάνουν ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια «ποιμαίνοντάς τον μετ' ἐπιστήμης και τέχνης περισσῆς», στοὺς Πνευματικούς του Πατέρες. Ἐξαιρετικὴ χρήσιμη — κυρίως γιὰ τοὺς εἰδικούς και τοὺς φοιτητῆς — εἶναι και ἡ ἐκτεταμένη (σσ. 133-162) Βιβλιογραφία (ἑλληνόγλωσση και ξενόγλωσση).

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΛΕΚΚΟΣ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΑΡΥΜΑΤΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΣΚΥΡΟΥ Ι. ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ - ΜΑΝΤΖΑΡΗ ΟΞΥΛΙΘΟΣ

'Ακριβές αντίγραφον
τῆς ὑπ' ἀριθμ. 8/1998 Πράξεως

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κοιμήσεως Θεοτόκου Μάντζαρη Ὁξυλίθου, σήμερον τὴν 6ην τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1998, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11ην π.μ. συνῆλθεν τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς ἀποτελούμενον ἀπὸ 1) τὴν Ἡγουμένην Μοναχὴν Μακρίναν Στοφόρου καὶ 2) τὰ μέλη Μοναχὴν Φιλοθέην Κακάτσου καὶ Μοναχὴν Ἀντωνίνα Παπαδοπούλου, εἰς τακτικὴν συνεδρίαν προκειμένου νὰ προβῆ εἰς τὴν σύνταξιν καὶ τὴν ψήφισιν τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου, διέποντος τὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ πνευματικοῦ βίου καὶ τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ρυθμίζοντος δὲ τὸ πολίτευμα τῆς ἀδελφότητος συμφώνως πρὸς τὰς μοναχικὰς παραδόσεις, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Κατόπιν τῆς ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης γενομένης σχετικῆς εἰσηγήσεως καὶ τῆς διεξοδικῆς συζητήσεως τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ἀποφασίζει ὁμοφώνως.

1) Συντάσσει καὶ ψηφίζει τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

2) Ὑποβάλλει τοῦτον εὐσεβάστως εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Καρυστίας καὶ Σκύρου κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ καὶ παρακαλεῖ διὰ τὴν περαιτέρω διαδικασίαν καὶ δημοσίευσιν τούτου εἰς τὴν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν ὑπογράφεται ὡς ἔπεται:

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῇ 6ῃ Ἀπριλίου 1998.

ΤΟ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
Η ΗΓΟΥΜΕΝΗ· Μοναχὴ Μακρίνα Στοφόρου
ΤΑ ΜΕΛΗ· Μοναχὴ Φιλοθέη Κακάτσου
Μοναχὴ Ἀντωνίνα Παπαδοπούλου
'Ακριβές αντίγραφον αὐθημερὸν
Η ΗΓΟΥΜΕΝΗ· Μακρίνα Στοφόρου

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΣΚΥΡΟΥ
Ι. ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ - ΜΑΝΤΖΑΡΗ
ΟΞΥΛΙΘΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Εἰς τὸ Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ

Ἁγίου Πνεύματος, τῆς Μιάς, Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας.

Τῇ σεπτῇ εὐλογίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ καὶ

Τῇ ἀποστολικῇ φωνῇ ὑπακούουσαι, τῇ διακελευούσῃ ὅπως πάντα εὐσημόνως καὶ κατὰ τάξιν γίνωνται, τοῖς θείοις Κανόσι τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας στοιχοῦσαι, τῇ ἱερωτάτῃ ὀρθοδόξῳ μοναστικῇ παραδόσει ἐπόμεναι, τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τυποῦμεν καὶ ὑποβάλλομεν εὐσεβάστως εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην ἡμῶν κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ἐξαιτούμεναι υἱϊκῶς τὴν σεπτὴν ἔγκρισιν καὶ τὰς Πατρικὰς Αὐτοῦ εὐχὰς ἐπὶ τῇ ἐφαρμογῇ τῶν θεσπισθέντων, παρακαλοῦσαι δὲ διὰ τὴν περαιτέρω διαδικασίαν πρὸς δημοσίευσιν τούτου εἰς τὴν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὡς ἔπεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἄρθρον 1

Ἰδρυσις - Σύστασις

Α) Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κοιμήσεως Θεοτόκου - Μάντζαρη Ὁξυλίθου, λειτουργοῦσα ἀπὸ τοῦ 11ου αἰῶνος ὡς ἀνδρῶνα Μονή, μετετρέπη εἰς Γυναικείαν Κοινοβιακὴν Μονὴν τὸ ἔτος 1926.

Β) Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἀποτελεῖ Ν.Π.Δ.Δ. συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1, παράγραφος 4, τοῦ Ν. 590/1977. Τελεῖ δὲ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐποπτείαν καὶ κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου.

Ἄρθρον 2

Σκοπὸς

Σκοπὸς τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ τελείωσις, ἡ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι κοινωνία τῶν ἀδελφῶν, ἡ ἀδιάλειπτος προσευχὴ καὶ λατρεία τοῦ ἐν Τριάδι προσκυνουμένου Θεοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰς Ἀποστολικὰς Παραδόσεις, ὡς παρεδόθησαν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων εἰς τοὺς θεοπνεύστους καὶ αἰωνίου κύρους Μοναστικούς Κανονισμοὺς καὶ ὡς κατωχυρώθησαν Ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων

μέ τους Ἱεροὺς καὶ ἀμεταθέτους Κανόνας των κατ' ἔμπνευσιν καὶ ἐπιστασίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἄρθρον 3

Κανονικαὶ Δικαιοδοσίαι Μητροπολίτου

Ἡ Ἱερά Μονή ὡς μέλος τοῦ καθόλου σώματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐπισκοπὴν, τὴν πατρικὴν προστασίαν καὶ κανονικὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου, μέσῳ τοῦ ὁποῦ διαφυλάσσεται ζῶν καὶ ἐνεργῆς ὁ σύνδεσμος τῆς ἀδελφότητος πρὸς τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀμείωτος θὰ διατηρῆται ὑπὸ τε τῆς Ἠγουμένης καὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς ἢ προσοχὴ πρὸς διαφύλαξιν καὶ ἐκπλήρωσιν τοῦ πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένου υἱικοῦ σεβασμοῦ καὶ τῶν ὑπὸ τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὀριζομένων ὑποχρεώσεων ἐκάστης Ἱ. Μονῆς πρὸς τὸν κυρίαρχον ταύτης Ἐπίσκοπον.

Α) Ὁ Ἐπίσκοπος ὡς εἰς τύπον καὶ τόπον Χριστοῦ ἀποτελεῖ τὸ σημεῖον ἐνότητος τῆς εὐχαριστιακῆς συνάξεως καὶ μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις τῆς Ἱ. Μονῆς κατὰ τὰς τυπικὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας.

Β) Ἐποπτεύει πατρικῶς καὶ προστατευτικῶς τὴν ἐν γένει πνευματικὴν ζωὴν καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Μονῆς, παρακολουθεῖ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἱερότητος τῶν ἐγκυριασμάτων τῆς Ἱ. Μονῆς.

Γ) Ἐγκρίνει τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἠγουμένης, χειροθετεῖ καὶ ἐγκαθιδρύει δι' εἰδικῆς ἐκκλησιαστικῆς τελείας αὐτήν. Ἐγκρίνει τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου.

Δ) Παρέχει τὴν κανονικὴν ἔγκρισιν καὶ εὐλογίαν αὐτοῦ διὰ τὴν κουρὰν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου προτεινομένων ἀδελφῶν καὶ τελεῖ τὰς χειροθεσίας.

Ε) Μεριμνᾷ διὰ τὰς λατρευτικὰς ἀνάγκας τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ διορίζει τὸν πνευματικὸν αὐτῆς κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ὡς καὶ τὸν Ἐφημέριον αὐτῆς.

ΣΤ) Ἐγκρίνει τὰς ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ἀποφασιζομένας ἐκάστοτε τροποποιήσεις ἢ συμπληρώσεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ζ) Ἐλέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισεως τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ ἐγκρίνει πάσας τὰς πράξεις τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμὸν καὶ Ἀπολογισμὸν Ἐσόδων - Ἐξόδων.

Η) Χορηγεῖ ἔγγραφον ἢ προφορικὴν ἄδειαν ἀπουσίας τῆς Ἠγουμένης καὶ ἐγκρίνει τὴν ὑπὸ τῆς

Ἠγουμένης χορηγομένην εἰς τὰς ἀδελφὰς ἄδειαν ἀπουσίας.

Θ) Προτάσει τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ἄσκει τὸν ὑπὸ τῶν Ἱ. Κανόνων πειθαρχικὸν ἔλεγχον εἰς τὰς τυχόν παρεκτρεπομένας Μοναχάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἄρθρον 4

Διοίκησις

Ὅργανα Διοικήσεως τῆς Ἱεράς Μονῆς εἶναι:

- Α) Ἡ Ἠγουμένη, Β) Τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον, Γ) Ἡ σύναξις τῆς ἀδελφότητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ἄρθρον 5

ΗΓΟΥΜΕΝΗ

Καθήκοντα - Δικαιοδοσίαι

Α) Ἡ Ἠγουμένη ἐπέχει «τὸ τοῦ Χριστοῦ πρόσωπον» ἐν τῇ ἀδελφότητι, «ἱεουργοῦσα τῷ Θεῷ τὴν τῶν πειθομένων αὐτῇ σωτηρίαν»¹.

Ὡς πνευματικὴ μήτηρ ἐπιβλέπει ἀγρύπνῳ ὄμματι καὶ ἐποπτεύει τὴν ζωὴν τῶν ἀδελφῶν ἐν βαθεῖα ἐπιγνώσει τῶν ἐαυτῆς καθηκόντων, διακονεῖ ἐν ταπεινοφροσύνῃ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν καὶ ἐπιμελεῖται ἐν φόβῳ Θεοῦ τὴν εὐδωσίαν τοῦ ὄλου ἔργου τῆς ἀδελφότητος.

Β) Στηρίζει, νοθετεῖ καὶ καθοδηγεῖ διὰ λόγου καὶ ἔργου, προλαμβάνει πᾶσαν ἐκτροπὴν ἡσύχως καὶ μετὰ πραότητος, ἀνέχεται «μακροθύμως τῶν ἐξ ἀπειρίας ἐλλειπόντων τι τῶν καθηκόντων»², ἐλέγχει μετὰ διακρίσεως, ἐπιτιμᾷ μετὰ συμμετρίας, «συναθλεῖ τοῖς ἰσχυροῖς, τῶν ἀδυνάτων βαστάζει τὰ ἀσθενήματα καὶ πάντα ποιεῖ καὶ λέγει πρὸς καταρτισμὸν τῶν συνόντων»³, ὑπογραμμὸς ἀκριβῆς τοῖς πᾶσι γενομένη. Ρυθμίζει τὴν ἐν φόβῳ Θεοῦ ἐγκαταβίωσιν τῶν ἀδελφῶν ἐπισκοποῦσα κατὰ περίπτωσιν τὴν ἐκάστης χρεῖαν καὶ διαβαστάζει «τὸ κατ' ἀλήθειαν ἀσθενοῦν μέλος εἴτε ψυχικῶς εἴτε σωματικῶς μετ' ἀγάπης καὶ τῆς μητρὶς προποῦσης εὐνοίας»⁴.

Γ) Συγκαλεῖ πρὸς πνευματικὴν οἰκοδομὴν τὴν σύναξιν τῆς ἀδελφότητος εἰς τακτὰ χρονικὰ διαστήματα, ὀριζόμενα ὑπ' αὐτῆς.

Δ) Ἀποσκοποῦσα εἰς τὸ πνευματικὸν συμφέρον τῶν ἀδελφῶν, τὴν εὐταξίαν καὶ ἰσορροπίαν τοῦ Κοινοβίου κατανέμει ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου πᾶσαν τῆς ἀδελφότητος τὴν διακονίαν «καθ' ὃ ἐκάστη ἐπιτηδείως ἔχει»⁵.

Ε) Προΐσταται τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, τῆς συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, τῶν Ἱ. Ἀκολουθιῶν καὶ τῆς Τραπέζης. Πρωτοστατεῖ εἰς τὰς ἀγρυπνίας, τὴν νηστείαν καὶ πᾶσαν σωματικὴν ἀσκήσιν μετὰ

ταπεινοφροσύνης και κύρους μηδὲν ἐπιτρέπουσα τὸ ἀλλοιοῦν τοὺς Ἱ. Ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας, τοὺς Κοινοβιακοὺς θεσμοὺς καὶ τὰς ἐπιταγὰς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

ΣΤ) Ὅριζει κατὰ τὴν κρίσιν τῆς μίαν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἵνα ἀναπληροῖ αὐτὴν ὡς ἂν ἀσθενεῖαν σώματος ἢ ἀποδημίας ἀνάγκη ἢ κατὰ τινὰ ἄλλην περίστασιν χωρίζεται τῆς ἀδελφότητος, ἵνα μὴ «δημοκρατικόν τι σχῆμα μεταλαμβάνειν τὴν ἀδελφότητα ἐπὶ διαλύσει τοῦ Κανόνος καὶ τῆς παραδεδομένης εὐταξίας»⁶.

Ζ) Συγκαλεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εἰς συνεδρίαν καὶ τὴν ὀλομέλειαν τῆς ἀδελφότητος εἰς συναξιν καὶ προεδρεύει αὐτῶν. Εἰς περίπτωσιν ὑποδικίας αὐτῆς ἢ παρατεταμένης ἀσθενείας ἢ ἀπουσίας ἐκ τῆς Μονῆς προεδρεύει ἢ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἔχουσα τὰ πρεσβεία τῆς κουρᾶς, κωλυομένης δὲ ταύτης ἢ ἐπομένης.

Η) Ὅριζει τὸν κανόνα προσευχῆς καὶ τὰ πρὸς μελέτην πατερικὰ κείμενα ἀναλόγως τῆς πνευματικῆς καταστάσεως ἐκάστης ἀδελφῆς. Ἐξελέγχει ἀγρύπνῳ ὁματι πᾶσαν τὴν διακονίαν καὶ ὅλην τὴν ἐνασχόλησιν τῆς ἀδελφῆς ἐν τῷ κελίῳ ὡς καὶ τὴν ἰδιωτικὴν αὐτῆς ἀλληλογραφίαν. Ἀποφασίζει τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῆς εἰς ἰατρόν, ὀρίζει κατὰ τὴν κρίσιν τῆς μίαν τῶν ἀδελφῶν ὅπως συνοδεύσῃ αὐτήν.

Θ) Παρέχει εἰς τὰς ἀδελφὰς ὀλιγοήμερον ἀδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς λόγῳ διακονίας, ἢ ἔνεκα ἀσθενείας ἢ ὡς ἂν κρίνεται τοῦτο ἐπιβεβλημένον διὰ τινὰ ἀνάγκη τῆς ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Ι) Προτείνει εἰς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τὴν πρόσληψιν ἢ τὴν ἀποβολὴν τῶν δοκίμων, τὴν κουρᾶν τῶν κατηρησμένων περὶ τὴν μοναχικὴν πολιτείαν ἀδελφῶν ὡς καὶ τὴν Μεγαλόσχημιν τῶν πνευματικῶς ὠρίμων Ρασοφόρων.

ΙΑ) Δέχεται τοὺς ἐπισκέπτας τῆς Ἱ. Μονῆς, τοὺς συγγενεῖς τῶν ἀδελφῶν καὶ ἀποφασίζει τὰ τῆς φιλοξενίας ἀναθέτουσα τὴν φροντίδα εἰς τὴν ὑπεύθυνον τοῦ διακονήματος τούτου ἀδελφὴν.

ΙΒ) Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱ. Μονὴν ἐνώπιον πάσης Ἐκκλησιαστικῆς, Διοικητικῆς, Δικαστικῆς, Δημοτικῆς, Κοινοτικῆς ὡς καὶ πάσης Ἀρχῆς καὶ παντὸς Ὄργανισμοῦ καὶ ἐν γένει φυσικοῦ καὶ νομικοῦ προσώπου Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου. Κωλυομένη δὲ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀναπληροῦται ὑπὸ ἀδελφῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐγκρινομένης τῆς ἀναπληρώσεως ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

ΙΓ) Ὑπογράφει πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς Ἱ. Μονῆς, τὰ πρακτικά, τὰ διπλότυπα εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, τὰς συμβάσεις κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ΙΔ) Ἡ Ἡγουμένη καλεῖται ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν διὰ τῆς ὀσιακῆς προσωνομίας «Γερόντισσα», αἱ δὲ ἀ-

δελφαὶ μεταξύ των «Ἀδελφῆ» μετὰ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς.

ΙΕ) Ἐν κατακλείδι, ὡς ἀπὸ Θεοῦ λαβοῦσα τὴν διακονίαν ἔχει τὴν ἀπόλυτον πνευματικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἱεράν ὑποχρέωσιν ὅπως «ἀναμφίλεκτον ἀπαιτεῖ τὴν ὑπακοήν»⁷ τῶν μοναχῶν, ὑποδεικνύουσα μετὰ πραότητος ἀλλὰ καὶ ἐλέγχουσα μετὰ κύρους καὶ ἀκριβείας πρὸς διόρθωσιν καὶ πνευματικὴν τελείωσιν τῶν ἀδελφῶν. Συνεπῶς δὲ εἶναι ὑπερβολή, ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἡ ἐξουσία τῆς Ἡγουμένης ἐν τῇ Μονῇ εἶναι τοιαύτη, οἷα τοῦ Ἐπισκόπου ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ.

Ἄρθρον 6

Ἐκλογή Ἡγουμένης

Α) Ἐὰν κενωθῇ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἡ θέσις τῆς Ἡγουμένης ἀναλαμβάνει ὡς τοποτηρήτρια ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως ἡ ἀρχαιότερα ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Αὕτη συγκαλεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον καὶ ἀναφέρει γραπτῶς ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην τὴν χηρείαν τῆς θέσεως τῆς Ἡγουμένης, ὡς καὶ τὴν πρὸς ἀνάδειξιν διαδόχου ἡμέραν διεξαγωγῆς ἐκλογῆς τῆς νέας Ἡγουμένης ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κενώσεως τῆς θέσεως.

Β) Ἐκλέξιμοι διὰ τὸ διακόνημα τῆς Ἡγουμένης τυγχάνουσι αἱ ἀδελφαὶ αἱ ἔχουσαι μοναχικὴν κουρᾶν καὶ ἐγγεγραμμέναι εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς (Ρασοφόροι καὶ Μεγαλόσχημοι) αἱ ἔχουσαι μόνιμον καὶ συνεχῆ ἐγκαταβίωσιν εἰς αὐτὴν τουλάχιστον 10 ἐτῶν καὶ ἡλικίαν ἄνω τῶν 30 ἐτῶν. Δέον ὅπως αὗται διακρίνονται διὰ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτήρος, τὴν ἀδιάσειστον προσήλωσιν εἰς τὰ Μοναχικὰ ἰδεώδη, τὸ ἀκραιφνὲς ὀρθόδοξον φρόνημα, τὰς διοικητικὰς ἰκανότητας καὶ τὸ χάρισμα τοῦ ποιμαίνειν ψυχὰς καὶ ἰατρεύειν πάθη. Πρὸς τούτοις δὲ νὰ ἔχωσι τὴν Ἑλληνικὴν Ἱθαγένειαν, Ἐκκλησιαστικὴν παιδείαν καὶ βαθεῖαν γνῶσιν τῶν δογμάτων τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κανόνων.

Γ) Δικαίωμα ψήφου ἔχουσι ἅπασαι αἱ ἀδελφαί, αἱ ἐγγεγραμμέναι εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς (Ρασοφόροι - Μεγαλόσχημοι) ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς κουρᾶς αὐτῶν.

Δ) Ἡ ὀλομέλεια τῆς ἀδελφότητος συνεργομένη πρὸς ἀνάδειξιν Ἡγουμένης εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 3/4 τῶν μελῶν αὐτῆς. Μὴ ἐπιτευχθεῖσης τῆς ὡς ἄνω ἀπαρτίας ἡ ἐκλογή διεξάγεται μετὰ τριήμερον παρόντων τοῦ ἡμίσεος τῶν μελῶν +1. Οὐδὲν ἄλλο πρόσωπον παρίσταται κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἡγουμένης.

Ε) Χρὴ Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον μετὰ δύο μελῶν τῆς ἀδελφότητος, τοῦ ἀρχαιότερου καὶ νεωτέρου τῆς τάξεως. Χρὴ

δὲ Γραμματέως ἐκτελεῖ ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ἠγουμένου-συμβουλίου.

ΣΤ) Τῆς ὀρισθείσης ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς αἱ ἀδελφαὶ λαμβάνουν γνώσιν δι' ἀνακοινώσεως τοιχοκολλουμένης, ἀλλὰ καὶ ἐνυπογράφως πέντε ἡμέρας τουλάχιστον ἐνωρίτερον. Ἡ ἐκλογὴ διενεργεῖται μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Καθολικῷ, προηγεῖται δὲ ταύτης τριήμερος νηστεία καὶ ἐκτενῆς προσευχὴ ὄλων τῶν ἀδελφῶν. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Θείας Λειτουργίας παραμένουν ἐν τῷ Ναῷ μόνον αἱ ἔχουσαι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἀδελφαὶ καὶ ἄρχεται ἡ ἐκλογὴ ἐνώπιον τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ζ) Ἐκάστη ψηφοφόρος προσερχομένη ἱεραρχικῶς – ἀρχομένων ἀπὸ τῶν νεωτέρων – λαμβάνει ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐσφραγισμένον ψηφοδέλτιον ἀναγράφον τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλογίμων καὶ ἀποσυρομένη σημειοῖ διὰ σταυροῦ τὸ ὄνομα τῆς ἀδελφῆς, ἣν κρίνει κατάλληλον διὰ τὸ διακόνημα τῆς Ἠγουμένης, ρίπτει τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς ἐσφραγισμένου ψηφοδόχου ἐνώπιον τῆς ἀδελφότητος καὶ ὑπογράφει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθέντα κατάλογον τῶν ἐκλογέων. Ἐὰν εὔρεθῇ ψηφοδέλτιον εἰς ὃ σημειοῦνται πλείονα τοῦ ἐνὸς ὀνόματα, θεωρεῖται ἄκυρον.

Η) Ἡ σφράγις καὶ ἡ ἀποσφράγις τῆς ψηφοδόχου ὡς καὶ ἡ καταμέτρησις τῶν ψήφων γίνονται ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς παρισταμένων τῶν μελῶν τῆς ἀδελφότητος.

Θ) Ἡ λαβοῦσα τὸ ἥμισυ + 1 τῶν ψήφων τῶν ψηφισασῶν ἀδελφῶν ἐκλέγεται Ἠγουμένη. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὡς ἄνω πλειοψηφίας ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία μετὰ τῶν δύο πλειοψηφισασῶν. Εἰς περίπτωσιν δὲ ἰσοψηφίας τούτων ἐκλέγεται Ἠγουμένη ἡ ἀδελφὴ ἢ ἔχουσα τὰ πρεσβεῖα τῆς μοναχικῆς κουρᾶς.

Ι) Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς ὑποβάλλονται ἐντὸς τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην καὶ γίνονται δεκταὶ ἐὰν συγκεντρώσῃ τὴν πλειοψηφίαν τῶν 2/3 τῶν παρόντων μελῶν τῆς ἀδελφότητος. Ἐὰν ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται εὐθύς νέα ψηφοφορία.

ΙΑ) Περαιτωθείσης τῆς ἐκλογῆς συντάσσεται πρακτικόν, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὑπὸ πασῶν τῶν ψηφισασῶν ἀδελφῶν καὶ ἀντίγραφον αὐτοῦ ὑποβάλλεται ἐντὸς τριήμερου εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς, ὅστις προβαίνει δι' εἰδικῆς Ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς, ἐν ἡμέρᾳ ὀριζομένη ὑπ' αὐτοῦ, εἰς τὴν ἐνθρόνισιν τῆς νέας Ἠγουμένης. Εὐθύς μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ πρακτικοῦ ἀκολουθεῖ εὐχαριστήριος δέησις ἐν τῷ Καθολικῷ καὶ ἡ Ἠγουμένη ἀναλαμβάνει ἐγκύρως τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων τῆς.

ΙΒ) Ἡ οὕτως ἐκλεγείσα Ἠγουμένη ἀσκεῖ τὸ δια-

κόνημα αὐτῆς ἰσοβίως, ἐπιφυλασσομένων τῶν διὰ τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Ν. 590/1977 εἰδικῶς ὀριζομένων. Ἡ θέσις τῆς Ἠγουμένης κενοῦται: 1) Διὰ τοῦ θανάτου αὐτῆς, 2) Διὰ παραιτήσεως αὐτῆς, ἣτις γίνεται ἀποδεκτὴ διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν 4/5 τῆς γενικῆς Συνάξεως τῶν ἀδελφῶν καὶ 3) Διὰ τῆς ἐκπτώσεως αὐτῆς. Εἰς περίπτωσιν βαρείας ἀσθενείας ἢ ἀνικανότητος τῆς Ἠγουμένης διὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς δύναται αὕτη νὰ ὑποβάλλῃ παραίτησιν. Εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν αὕτη ἀθετεῖ τι ἐκ τῶν παραγγελμάτων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἢ παραχαράττει τὴν ἀκρίβειαν τοῦ Κοινοβιακοῦ βίου ἢ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀποδειχθῇ ἀνεπαρκῆς καὶ μετὰ ἐπανελημμένας συστάσεις τῶν μελῶν τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου δὲν ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν τάξιν, ἀλλὰ συνεχίζει ἐκτρεπομένη, τότε τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον καλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος καὶ θέτει ὑπ' ὄψιν τὴν ὅλην κατάστασιν. Ἐν συνεχείᾳ καλοῦνται αἱ ἔχουσαι, κατὰ τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, δικαίωμα ψήφου ἀδελφαὶ, ὅπως διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἀποφασίσουν σχετικῶς. Ἐὰν ἡ πλειοψηφία τῶν 4/5 τῶν ψηφισασῶν ἀποφασίσῃ τὴν ἐκπτώσιν τῆς Ἠγουμένης τότε ἀθορύβως καὶ ἀφιλονίκως παύεται τῆς Ἠγουμενείας καὶ δι' ἐγγράφου ἀνακοινοῦται εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην ἢ κένωσις τῆς θέσεως καὶ κηρύσσονται ἐκλογαὶ νέας Ἠγουμένης. Παρητημένη Ἠγουμένη δύναται νὰ ἐπανεκλεγῇ ἐφ' ὅσον ἐξέλιπον οἱ λόγοι τῆς παραιτήσεως αὐτῆς καὶ ἐφ' ὅσον χηρεῖται ἡ θέσις τῆς Ἠγουμένης. Ἐὰν ἔχη ἐπέλθῃ ἐκπτώσις δὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεγῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Ἠγουμενοσυμβούλιον

Ἄρθρον 7

Συγκρότησις

Α) Ἡ Ἠγουμένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων αὐτῆς πλαισιοῦται ὑπὸ ὀλιγομελοῦς Συμβουλευτικοῦ σώματος, συγκροτουμένου ἐξ ἀδελφῶν ἐπιλεγομένων ἐκ τῶν εὐλαβεστέρων, δυναμένων διὰ κοινῆς μετὰ τῆς Ἠγουμένης συσκέψεως νὰ ἐπιλύουν τὰ πάσης φύσεως διοικητικῆς ἢ πνευματικῆς θέματα τῆς ἀδελφότητος.

Β) Τὰ μέλη τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, ὡς ἐμπειστευμένα τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ Κοινοβίου, τὴν προστασίαν καὶ καθοδήγησιν τῶν ἀδελφῶν, δεόν ὅπως χαρακτηρίζονται διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ συνέπειαν τῆς μοναχικῆς ζωῆς, τὸ ταπεινὸν φρόνημα, τὸ ὀρθόδοξον ἦθος, τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα καὶ τὸ πνεῦμα συνεργασίας, ἵνα οὐσιαστικῶς συντρέχῃσι τὴν Ἠγουμένην εἰς τὸ ἐπίπονον ἔργον αὐτῆς.

Γ) Το Ήγουμενοσυμβούλιον ως διοικητικὸν ὄργανον τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι τριμελὲς – συμπεριλαμβανομένης πάντοτε τῆς Ἠγουμένης ως Προέδρου – ἐὰν τὸ σύνολον τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ Μοναχολόγιον ἀδελφῶν ἀριθμοὶ 20 μέλη, πενταμελὲς ἄνω τῶν 20 μελῶν.

Δ) Τὸ Ήγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖται τακτῶς ἅπαξ τοῦ μηνὸς ὑπὸ τῆς Ἠγουμένης, ἐκτάκτως δὲ ὡςάκις ἤθελε δεήσει. Εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν τριῶν μελῶν ὡς Τριμελὲς καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν τεσσάρων ὡς Πενταμελὲς.

Ε) Τὰ μέλη τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου εἶναι αἰρετὰ καὶ ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος διὰ μίαν πενταετίαν, δυνάμενα νὰ ἐπανεκλεγῶσι.

ΣΤ) Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου τὰ μέλη αὐτοῦ ὀφείλουσιν ὡς ἐκφράζουσι ἐλευθέρως τὰς ἀπόψεις των, συμπεριφέρονται δὲ ἐναντι ἀλλήλων μὲ ἀπόλυτον σεβασμὸν, κατανόησιν καὶ ἀγάπην. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχέει ἡ ψήφος τῆς Ἠγουμένης. Εἰς περίπτωσιν διαφωνίας, αἱ ἀπόψεις τῶν διαφωνουσῶν καταχωρίζονται εἰς τὸ βιβλίον τῶν Πρακτικῶν.

Ἄρθρον 8

Ἐκλογὴ Ἠγουμενοσυμβουλίου

Α) Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου γίνεται ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱ. Μονῆς τῶν ἐχουσῶν μοναχικὴν κουράν, εἰς μίαν καὶ μόνον μυστικὴν ψηφοφορίαν, καθ' ἣν ἐκλέγονται αἱ λαμβάνουσαι τὰς περισσότερας ψήφους. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας προκρίνεται ἡ ἀρχαιότερα τῆ τάξει. Αἱ δύο πρῶται ἐπιλαχούσαι ὀρίζονται ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη, μὲ τὴν αὐτὴν διάρκειαν θητείας, δυνάμενα νὰ ἐπανεκλεγῶσι.

Β) Ἐνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου καλεῖ ἡ Ἠγουμένη εἰς γενικὴν σύναξιν τὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἱ. Μονῆς διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων Συμβούλων.

Γ) Χρὴν Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελοῦν ἡ Ἠγουμένη καὶ δύο ἀδελφαί, ἡ ἀρχαιότερα καὶ νεώτερα τῆ τάξει.

Δ) Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἔχουν αἱ συμπληρώσασαι τριετίαν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ διακρινόμεναι ἐπὶ ἤθει χρηστῶ, βίῳ ἀνεπιλήπτῳ, διοικητικῇ ἰκανότητι καὶ σχετικῇ κατοχῇ ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐγκυκλίου παιδείας.

Ε) Ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθέντος ψηφοδελτίου ἐκάστη ἀδελφὴ σημειοῖ τόσα ὀνόματα, ὅσα αἱ ἐκλεγόμεναι Σύμβουλοι ἢ καὶ ὀλιγώτερα. Ψηφοδέλτια περιέχοντα πλείονα ὀνόματα σημειούμενα θεωροῦνται ἄκυρα.

ΣΤ) Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ διαδικαστικὰ θέματα (καταμέτρησης, ἐνστάσεις, πρακτικὰ κ.λπ.) ἀκολουθεῖται ἡ τάξις ἡ τηρουμένη κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἠγουμένης.

Ζ) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ λήξις θητείας τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου συμπέσῃ μὲ τὴν χηρείαν τῆς θέσεως τῆς Ἠγουμένης, παρατείνεται ἡ θητεία του ἕως τῆς ἐκλογῆς τῆς νέας Ἠγουμένης.

Η) Τὰ καθ' οἷονδῆποτε τρόπον ἀποχωροῦντα μέλη τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν ἀναπληρωματικῶν μελῶν κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐκλογῆς.

Θ) Κένωσις θέσεως τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου γίνεται ἔνεκα θανάτου, παραιτήσεως ἢ παύσεως μέλους τινὸς αὐτοῦ.

Ι) Μέλος τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου παύεται ὅταν περιπέσῃ εἰς αἵρεσιν ἢ ἐπὶ διαπράξει βαρέων ἠθικῶν ἢ κανονικῶν παραπτωμάτων ἢ ὅταν ἀπουσιάσῃ ἀδικαιολογητῶς ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς συνεδριάσεις ἢ παρακωλύῃ καθ' οἷονδῆποτε τρόπον τὴν ὀμαλὴν λειτουργίαν αὐτοῦ.

ΙΑ) Ἡ παύσις ἢ ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως κρίνονται ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης κατὰ πλειοψηφίαν τῶν 4/5 τῶν μελῶν, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου.

ΙΒ) Μέλος παραιτηθὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεγῇ ἐφ' ὅσον ἐξέλιπον οἱ λόγοι παραιτήσεώς του. Ἐὰν ἔχη ἐπέλθῃ παύσις δὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεγῇ.

Ἄρθρον 9

Καθήκοντα καὶ δικαιοδοσίαι Ἠγουμενοσυμβουλίου

Α) Τὸ Ήγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖ τῇ προτάσει τῆς Ἠγουμένης τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος.

Β) Ἄμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του συνέρχόμενον εἰς πρώτην συνεδρίαν ὀρίζει ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐκτὸς τῆς Ἠγουμένης, ἓν ὡς Γραμματέα καὶ ἓν ὡς Ταμίαν. Ὅσάκις κρίνεται ἀναγκαῖον δι' ἀποφάσεώς του, ὀρίζει βοηθὸν Γραμματέως ἀδελφὴν τινα, ἣτις συμμετέχει τῶν συνεδριῶν ἀνευ γνώμης καὶ ψήφου. Ἐπίσης ὀρίζει καὶ τὴν Οἰκονόμον τῆς Ἱ. Μονῆς.

Γ) Τὸ Ήγουμενοσυμβούλιον ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως τῆς Ἀδελφότητος, διεξάγει τὴν ἐν γένει οἰκονομικὴν, διαχειριστικὴν καὶ ταμειακὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἱ. Μονῆς, ἀποδέχεται ἢ ἀποποιεῖται δωρεὰς ἢ κληρονομίας, συνάπτει δάνεια, προβαίνει εἰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις ἀκινήτων οἰασθῆποτε ἀξίας, ἀποφασίζει διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν οἰκοδομικῶν συγκροτημάτων τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου, ὑπογράφει πρακτικὰ, διαχειρίζεται πᾶσαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τῆς Ἱ. Μονῆς, μερικῶς διὰ τὴν προμήθειαν πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων.

Δ) Ἀποφασίζει περὶ προσλήψεως ἢ ἀποβολῆς δοκίμων, περὶ κουράς διὰ ρασοευχῆς καὶ περὶ Μεγαλοσχημίας τῶν ἀδελφῶν.

Ε) Συντάσσει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν καὶ ἀπολογισμόν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἐγκρίσιν εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην.

ΣΤ) Διὰ τὴν λήψιν ἀποφάσεων οἰουδήποτε θέματος ἐπὶ ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ἀποψις μεθ' ἧς συντάσσεται ἡ Ἡγουμένη.

Ζ) Δι' εἰδικὰς περιπτώσεις τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον δύναται νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ ἢ νὰ προσλάβῃ Νομικὸν Σύμβουλον πρὸς ἐκπροσώπησιν τῆς Ἱ. Μονῆς.

Η) Ἐν γένει δὲ ἀποφασίζει καὶ ἐνεργεῖ διὰ πᾶν ἕτερον θέμα, πρακτικὸν ἢ πνευματικόν, μὴ ρητῶς ἀναφερόμενον ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, συντελοῦν εἰς τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τοῦ Κοινοβίου.

Ἄρθρον 10

Καθήκοντα Γραμματέως καὶ Ταμίου

Α) Ἡ Γραμματεὺς διεξάγει τὴν πάσης φύσεως ἀλληλογραφίαν καὶ συντάσσει τὰ πρακτικὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

Β) Τηρεῖ τὰ βιβλία εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων (Πρωτόκολλον), τῶν πρακτικῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς ἀδελφότητος, Ὑλικοῦ (Κινητῆς Περιουσίας), τὸ Μοναχολόγιον, τὸ βιβλίον ἐγγραφῆς Δοκίμων, τὸ κτηματολόγιον, τὸν κατάλογον Ἀγίων Λειψάνων καὶ Ἱερῶν Κειμηλίων.

Γ) Φυλάσσει τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ τὴν σφραγίδα αὐτῆς.

Δ) Ἡ Ταμίας διενεργεῖ εἰσπράξεις καὶ πληρωμὰς δι' ἐνσφραγίστων καὶ ἐπικεκυρωμένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου γραμματίων, προσυπογραφομένων ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης καὶ τῆς ἰδίας.

Ε) Ἐνεργεῖ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Μητροπολίτου ἀναλήψεις χρημάτων παρὰ Τραπεζῶν καὶ οἰωνδήποτε ἄλλων πιστωτικῶν Ὄργανισμῶν ἀνεξαιρέτως.

ΣΤ) Τηρεῖ τὸ βιβλίον Ταμείου, Καθολικὸν Ἐσόδων - Ἐξόδων, βιβλίον Δωρεῶν καὶ βιβλίον Ἀποθήκης.

Ἄρθρον 11

Τηρούμενα Βιβλία

Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τηροῦνται μερίμνη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τὰ κάτωθι βιβλία.

Α) Βιβλίον Πρακτικῶν Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

Β) Βιβλίον εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων Ἐγγράφων (Πρωτόκολλον).

Γ) Μοναχολόγιον.

Δ) Βιβλίον ἐγγραφῆς Δοκίμων.

Ε) Κτηματολόγιον.

ΣΤ) Βιβλίον Ὑλικοῦ.

Ζ) Βιβλίον Ταμείου.

Η) Καθολικὸν Ἐσόδων - Ἐξόδων.

Θ) Κατάλογος Ἀγίων Λειψάνων καὶ Ἱερῶν Κειμηλίων.

Ι) Βιβλίον Ἀποθήκης.

ΙΑ) Κατάλογος βιβλίων Ἱ. Μονῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος

Ἄρθρον 12

Συγκρότησις

Α) Ἡ Σύναξις (Ὀλομέλεια) τῆς Ἀδελφότητος ἀποτελοῦσα τὸ ἀνώτατον διοικητικὸν ὄργανον τῆς Ἱ. Μονῆς ἀπαρτίζεται ἐκ πασῶν τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ Μοναχολόγιον ἀδελφῶν (Ρασοφόρων καὶ Μεγαλοσχήμεων).

Β) Ἡ σειρά ἀρχαιότητος τῶν ἀδελφῶν καθορίζεται ἀπὸ τὴν προτεραιότητα ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Μοναχολόγιον, προηγουμένων πάντοτε τῶν Μεγαλοσχήμεων.

Ἄρθρον 13

Καθήκοντα καὶ Δικαιοδοσίαι
τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος

Α) Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος ἀποφασίζει ἐπὶ γενικῶν καὶ οὐσιωδῶν θεμάτων τῆς Ἀδελφότητος, προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἡγουμένης καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Β) Συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς εἰσηγήσει τῆς Ἡγουμένης ἢ τῆς ἐχούσης τὸν τόπον αὐτῆς, πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ Ἀπολογισμοῦ παρελθούσης χρήσεως καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ χρήσεως, ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου. Ὡσαύτως πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ἀδελφῶν διὰ τὸ ἀνατιθέμενον εἰς ἐκάστην διακόνημα.

Γ) Θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 3/4 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος. Μὴ ἐπιτευχθείσης δὲ ταύτης συνέρχεται ἐκ νέου ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος εἰς ὀριζομένην ἡμερομηνίαν καὶ ἐφ' ὅσον παρίσταται τὸ ἥμισυ + 1 τῶν μελῶν, θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ.

Δ) Ἡ πρόσκλησις διὰ τὰς Συνάξεις τῆς Ἀδελφότητος ἀπευθύνεται πρὸ πέντε τουλάχιστον ἡμερῶν.

Ε) Αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν.

ΣΤ) Συνέρχεται ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ὅταν τὸ αἰτήσωσι τὰ 4/5

τών έγγεγραμμένων μελών τῆς Ἀδελφότητος. Ἐὰν τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον δὲν ἀνταποκριθῆ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐγγράφου αἰτήσεως, δύναται ἡ Ἀδελφότης νὰ συνέλθῃ αὐτοδικαίως, μερίμνη τῆς πρώτης τῆ τάξει, καὶ ἐν ἀδυναμία αὐτῆς, μερίμνη τῆς ἐπομένης ἀδελφῆς.

Ζ) Ἐπίσης συνέρχεται ὅταν τοῦτο κρίνηται σκόπιμον προκειμένου νὰ ζητηθῆ συμβουλευτικῶς ἡ γνώμη τῆς Ἀδελφότητος ἐπὶ οἰουδήποτε θέματος ἢ πρὸς ἐνημέρωσιν δι' ἑκτακτα σοβαρὰ Ἐκκλησιαστικά ἢ Ἐθνικά γεγονότα.

Η) Πρὸς τροποποίησιν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀπαιτεῖται πλειοψηφία τῶν 4/5 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ἀσχέτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων.

Θ) Αἱ συνεδριάσεις τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καὶ αἱ κατ' αὐτὰς συζητήσεις διεξάγονται ἐν ἀπολύτῳ ἐλευθερίᾳ ὡς πρὸς τὴν ἔκφρασιν τῆς γνώμης καὶ τὴν χρῆσιν τῆς ψήφου, ἐν εὐλαβείᾳ δὲ καὶ σεβασμῷ πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Ἠγουμένης καὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν. Οὐδεμία δικαιούται νὰ ὀμιλήσῃ, ἐὰν δὲν ζητήσῃ καὶ τῆς δοθῆ ὁ λόγος παρὰ τῆς Ἠγουμένης. Ἀδελφὴ παρεκτρεπομένη ἀνακαλεῖται εἰς τὴν τάξιν, μετὰ δὲ πρώτην καὶ δευτέραν νοθεσίαν συνεχίζουσα νὰ προκαλῆ ἀταξίαν, ἀπομακρύνεται τῆς αἰθούσης τῶν Συνεδριάσεων.

Ι) Τῶν Γενικῶν Συνάξεων τῆς Ἀδελφότητος τηροῦνται πρακτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Τὸ Σῶμα τῆς Ἀδελφότητος

Ἄρθρον 14

Συγκρότησις

Αἱ ἀδελφαὶ τῆς Ἱ. Μονῆς διακρίνονται εἰς Δοκίμους, Ρασοφόρους καὶ Μεγαλοσχήμους. Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος καθορίζεται ἀπὸ τὴν προτεραιότητα τῆς μοναχικῆς κουρᾶς τῶν ἀδελφῶν.

Ἄρθρον 15

Εἴσοδος καὶ Δοκιμασία

Α) Ἡ εἴσοδος δοκίμων καὶ ἡ συγκαταριθμησις αὐτῶν εἰς τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος γίνεται μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ διακρίσεως. Πρὸ τῆς εἰσόδου ἀπαιτεῖται ἰκανὸς χρόνος ἐπικοινωνίας τῶν ὑποψηφίων μετὰ τῆς Ἱ. Μονῆς. Καὶ ὅταν διὰ πάσης ἐξετάσεως εὐρεθῆ ἡ μέλλουσα νὰ μονάσῃ «ὡσπερ τι σκευὸς εὐχρηστον τῷ Δεσπότη καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοιμον»⁸, τότε συναριθμεῖται εἰς τὴν τάξιν τῶν δοκίμων, ἄλλως ἀποπέμπεται.

Β) Ἡ εἴσοδος τῆς Δοκίμου εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν γίνεται κατόπιν ὑποβολῆς ἐγγράφου αἰτήσεως αὐτῆς

πρὸς τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον. Ὡς κατώτατον ὄριον ἡλικίας διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑποψηφίου εἰς τὸ βιβλίον τῶν Δοκίμων ὀρίζεται τὸ 18ον ἔτος συμπληρωμένον.

Γ) Ἡ προσερχομένη ὅπως μονάσῃ, παραμένει ἀπὸ 3-6 μῆνας, δυναμένου τοῦ χρονικοῦ διαστήματος νὰ συντηθῆ ἢ νὰ παραταθῆ τῆ εἰσηγήσει τῆς Ἠγουμένης καὶ τῆ ἀποδοχῆ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, εἰς τὸ στάδιον τῆς προδοκιμασίας «εἰ πρὸς πᾶσαν ταπεινοφροσύνην ἀνεπαισχύντως διάκειται»⁹. Λαμβάνει γνώσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, παραμένει εἰς ἰδιαίτερον κελλίον, ἐργάζεται εἰς καθωρισμένην διακονίαν, παρακολουθεῖ τὰς ἀκολουθίας ἐν τῷ Ναῷ.

Δ) Περαιτωθείσης τῆς προδοκιμασίας ὑποβάλλει αὕτη ἐγγραφὸν αἴτησιν πρὸς τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον, εἰς ἣν δέον νὰ ἀναφέρηται ρητῶς ὅτι ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως προσέρχεται ἵνα μονάσῃ καὶ ἀποδέχεται τὸν παρόντα Κανονισμόν καὶ οὕτω γίνεται ἐπισήμως δεκτὴ εἰς τὴν τάξιν τῶν Δοκίμων.

Ε) Ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας ὀρίζεται κατὰ τοὺς Ἱ. Κανόνας τριετῆς, δυναμένη νὰ συντηθῆ ἢ νὰ παραταθῆ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν τῆν κοινὴν φροντίδα πεπιστευμένων ἀναλόγως τῆς ἐπιδόσεως τῆς Δοκίμου εἰς τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις τῆς Κοινοβιακῆς πολιτείας.

ΣΤ) Ἐὰν κατὰ τὸ στάδιον τῆς προδοκιμασίας ἡ τῆς τριετοῦς δοκιμασίας ἤθελεν ἐκδηλωθῆ ἡ διαπιστωθῆ ἀσθένεια σωματικὴ ἢ διανοητικὴ τοιαύτη ἢ ψυχολογικὴ παρακωλύουσα τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Ἀδελφότητος ἢ παρεμποδίζουσα τὴν πνευματικὴν ἐξέλιξιν τῆς ὑποψηφίας, τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἀπομάκρυνσίν της.

Ζ) Ἡ Δόκιμος φέρει τὴν ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου κεκανονισμένην ἐνδυμασίαν τῆς Δοκίμου.

Η) Ἡ ἐγγραφείσα ὡς Δόκιμος παραδίδει πρὸς φύλαξιν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν πάντα τὰ προσκομισθέντα ὑπ' αὐτῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παραλάβῃ ταῦτα ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀπαιτήσεως, ἐὰν πρὸ τῆς ρασοφορίας αὐτῆς ἤθελεν ἀπέλθῃ ἢ ἀποβληθῆ τῆς Ἱ. Μονῆς.

Θ) Μετὰ τὴν κανονικὴν δοκιμασίαν ἡ Δόκιμος προτάσει τῆς Ἠγουμένης καὶ τοῦ Πνευματικοῦ, ἀποφάσει τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, τῆ ἐγκρίσει δὲ καὶ εὐλογία τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, προχειρίζεται ὑπ' αὐτοῦ — οὐχὶ κατὰ σειρὰν προσελεύσεως — εἰς Ρασοφόρον καὶ ἐγγράφεται εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς.

Ι) Ἡ τυχὸν ἀκίνητος ἢ χρηματικὴ περιουσία τῆς Δοκίμου ἀνήκει κατὰ μὲν τὴν κυριότητα εἰς αὐτὴν κατὰ δὲ τὴν ἐπικαρπίαν εἰς τὴν Μοναστικὴν Ἀδελφότητα.

Ἄρθρον 16

Πνευματικὰ καθήκοντα ἀδελφῶν

Α) Ἐπιπλοῦνται αἱ ἀδελφαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ζῶσι ἐν τῶν πλαισίων τῶν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ τῆς μακραιωνος μοναστικῆς παραδόσεως τεθεσπισμένων Κανόνων καὶ Διατάξεων καὶ δεόν νὰ συμμορφοῦνται πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀγγελικῆς πολιτείας ὡς ὀρίζει αὐτὴν ὁ Μ. Βασίλειος.

Β) Φυσικωτάτην ἀπόρροιαν τῆς θεμελιώδους καὶ πρώτης ἀρχῆς τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ τελεία ὑπακοή, τὴν ὁποῖαν ἐκάστη Μοναχὴ ὀφείλει πρὸς τὴν Ἡγουμένην, «μηδὲν παρὰ γνώμην αὐτῆς διαπράττουσα»¹⁰. Πάντα τὰ θελήματα εἰς τὴν Κοινοβιακὴν ζωὴν ἐν θέλημα γίνεται προσαρμοζόμενον ἐλευθέρως καὶ κατ' ἐπίγνωσιν πρὸς τὴν «εὐλογίαν» τῆς Ἡγουμένης. Ἡ «εὐλογία» αὕτη καθιστᾷ τὴν Μοναχὴν «ἀγγεῖον καθαρὸν»¹¹ ἀπὸ τύφου καὶ ἐπάρσεως καὶ ἐλεύθερον εἰς ἐπιπλοῖας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, συνέχει καὶ συγκρατεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς συνοδείας, διερμηνεύει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διασφαλίζει τὴν ἐνότητα τῆς Ἀδελφότητος καὶ ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τοῦ Κοινοβίου.

Δ) Ἡ λεπτομερὴς ἐξαγόρευσις πρὸς τὴν Ἡγουμένην πάντων τῶν κρυφίων τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας ἐκάστης ἀδελφῆς εἶναι ἀρραγὲς θεμέλιον τῆς ἐν Χριστῷ τελειώσεως. Γνωρίζουσα ἡ Μοναχὴ ὅτι «κακία σιωπηθεῖσα νόσος ὑπουλός ἐστιν ἐν τῇ ψυχῇ»¹² σπεύδει διὰ τῆς ἐξαγορεύσεως ὡς διὰ «ἐμέτου ἀπορρίψαι τὸ βλάπτον» καὶ «διὰ τῆς τοῦ πάθους φανερώσεως εὐγνωστον ὑπάρξει τὸν τρόπον τῆς θεραπείας»¹².

Ε) Ἐκάστη Μοναχὴ ἀπαλλάσσει ἑαυτὴν «χρημάτων, κτημάτων, γονέων, ἀδελφῶν, πάσης σχέσεως καὶ φροντίδος ἐπιγείου, ἀκολουθοῦσα ἀόκνως τὸν Χριστὸν καὶ τὴν ἐκείθεν βοήθειαν ἐκδεχομένη»¹³. Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη ἐπικοινωνίας τινὸς μετὰ συγγενοῦς ἢ ἐτέρου προσώπου, τοῦτο «παρὰ τῶν πεπιστευμένων τὸ τοῦ λόγου χάρισμα γινέσθω, ὡς ἐχόντων δύναμιν μετ' ἐπιστήμης εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι πρὸς οἰκοδομὴν πίστεως»¹⁴.

ΣΤ) Οὐδεμία τῶν ἀδελφῶν συντυγχάνει μετὰ τῶν ἐπισκεπτῶν πρὸς ξενάγησιν ἢ φιλόφρονα ὑποδοχὴν καὶ παροχὴν πληροφοριῶν ἢ ἔστω λόγων παρακλήσεων. Ἡ ἔχουσα τὸ διακόνημα τῆς ἀρχονταρίσεως ὑποδέχεται τοὺς ἐπισκέπτας καὶ ἀναφέρει σχετικῶς εἰς τὴν Ἡγουμένην, ἢ ὁποῖα ἀναθέτει εἰς πρόσωπον καταλλήλως ἐπιλεγμένον ὅπως οἰκονομῇ καὶ οἰκοδομῇ τὰ τῶν ἐπισκεπτῶν.

Ζ) Αἱ ἀδελφαὶ περὶ οὐδενὸς ἀποφασίζουσι, οὐδὲν ὑπόσχονται, πράττουσι, λαμβάνουσι, προσφέρουσι ἄνευ γνώμης καὶ εὐλογίας τῆς Ἡγουμένης, καθ' ὅτι «ἅπαν τὸ ἐξωθεν αὐτῆς γινόμενον κλοπὴ τίς ἐστί καὶ ἱεροσυλία πρὸς θάνατον ἄγουσα»¹⁵.

Η) Ἐν τῇ ἀναστροφῇ τῶν ἀδελφῶν «ὀργῆς ἢ μνησικακίας ἢ φθόνου ἢ φιλονικίας σημεῖον ἐν αὐταῖς ἔστω μηδὲν ἢ σχῆμα ἢ κίνημα· μὴ ῥῆμα, μὴ βλέμματος ἐνστάσις ἢ προσώπου διάθεσις ἢ εἴ τι ἄλλο ὑποκινεῖν πέφυκε πρὸς ὀργὴν τὸν συζῶντα»¹⁶. Ὁμιλίαι κοσμικαὶ ἢ γέλωτες καὶ ἀπρεπεῖς ἐκφράσεις, ἢ κρίσις καὶ ἢ κατάκρισις, ἢ αὐθάδεια καὶ ἢ παρρησία καὶ ὅ,τι τὸ διαταράσσον τὴν Κοινοβιακὴν ἡσυχίαν καὶ τάξιν «πάντα ταῦτα ἀπόβλητα ἔστω»¹⁷.

Θ) Εἰς τὰς μεταξὺ των σχέσεις αἱ ἀδελφαὶ τηροῦν μετὰ ἀκριβείας τὴν ἱεραρχίαν ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης «τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλας φιλόστοργοι»¹⁸. Αἱ νεώτεραι ἀπονέμουσι τὸν προσήκοντα σεβασμὸν καὶ ὑπακούουσι εἰς τὰς πρεσβυτέρας, αἱ δὲ πρεσβύτεραι θεραπεύουσι διὰ συμβουλευτικῶν παρακλητικῶν λόγων τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων καὶ συμπαρίστανται διαπύρῳ διαθέσει εἰς τὴν πρόοδον καὶ πνευματικὴν προκοπὴν τῶν νεωτέρων.

Ι) Δὲν ἐπιτρέπεται ἐν τῇ Ἀδελφότητι νὰ ἐπιτιμᾶ τις ἐτέραν ἀδελφὴν μετ' ἐντονον καὶ ἐπιτακτικὸν ὕψος οὔτε «μείζονι καὶ καταπληκτικωτέρα τῇ φωνῇ» διότι αὐτὸ εἶναι «ὑβριστικόν»¹⁹. Ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ διαθέσει εὐσπλαγγχνῶ ὡς γίνεται πᾶσα διόρθωσις ἵνα συναρμολογητῇ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἢ Ἀδελφότης εἰς Σῶμα Χριστοῦ.

ΙΑ) Πᾶν σφάλμα ἢ ἀμάρτημα ἀναφέρεται ἀβιάστως, ἀπαθῶς καὶ εὐτάκτως εἰς τὴν Ἡγουμένην εἴτε ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀδελφῆς, ἢ τις ἐσφαλλε, εἴτε ὑπὸ ἄλλης, ἢ τις γνωρίζει περὶ αὐτοῦ. Κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον ἢ ἀπόκρυψις τῆς ἀμαρτίας ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὴν διάπραξιν φόνου: «Μήτε οὖν ἄλλος ἄλλω συγκροπέτω, ἵνα μὴ ἀδελφοκτόνος ἀντὶ φιλαδέλφου γένηται»²⁰.

ΙΒ) Αἱ ἀδελφαὶ ὀφείλουσι πρωτίστως νὰ προσέρχονται —ἐκτὸς μόνον εἰς περιπτώσιν ἀσθενείας— ἀνελλιπῶς καὶ ἐγκαίρως εἰς πάσας τὰς Ἱ. Ἀκολουθίας ἐν εὐσχήμῳ περιβολῇ (ράσον, ἐπανωμάνδηλον καὶ εἰς ὅσας τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων προβλέπει ἡ μοναχικὴ παράδοσις φέρουν καὶ τὸ μέγα σχῆμα) ὅπως παρακολουθῶσι «ἐν σπουδῇ πάσῃ καὶ διαπύρῳ θερμῇ»²¹ τὰ ψαλλόμενα, προσφέρουσι θυσίαν αἰνέσεως τῷ Θεῷ, καθιστάμεναι, κατὰ τὸ ἐφικτόν, «ἀγγέλων ἀντίφωνα»²² μετ' αὐτῶν ᾄδουσαι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, ἀτενίζουσαι διηλεκτικῶς εἰς τὸ θεῖον πρόσωπον, προορώσαι τὸν Κύριον διὰ παντός, ἐνούμεναι μετ' Αὐτοῦ ἠθικῶς, μυστικῶς καὶ μυστηριακῶς.

ΙΓ) Εἰς τὸ Κοινόβιον αἱ ἀδελφαὶ ὀφείλουσι νὰ ἐχωσι «τὴν μὲν συμπαθῆ διάθεσιν καὶ ἀγαπητικὴν σχέσιν ἴσην ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῇ συνοδίᾳ ζώντων»²³. Ἡ κατὰ μέρος προτίμησις, ἢ ἰδιαιτέρα φιλία καὶ πᾶσα καινοτομία καὶ δημιουργία ἐταιρείας παραχαράττει τοὺς κοινοβιακοὺς θεσμοὺς καὶ διασα-

λεύει τὴν εὐστάθειαν καὶ τὴν τάξιν τοῦ πληρώματος.

ΙΔ) Ἡ ζωὴ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ εἶναι αὐστηρῶς Κοινοβιακή, τῶν πάντων καθοριζομένων τῇ εὐλογίᾳ τῆς Ἑγουμένης συμφώνως ταῖς χρεῖαις καὶ ταῖς ἀσθενείαις τῶν ἀδελφῶν. Ἐκάστη ἀδελφὴ λαμβάνει τὰ ἑαυτῆς ἐνδύματα ἢ ὑποδήματα ἢ οἰοδήποτε πρὸς χρεῖαν ἐκ τῆς ἐμπειστημένης τὴν διακονίαν ταύτην ἀδελφῆς. Ἀποκλείεται ἡ χρῆσις πολυτελῶν εἰδῶν.

ΙΒ) Εἰς τὰς ἐκτὸς τῆς Ἱ. Μονῆς ἀναγκαίας ἐξόδους ἀποστέλλονται ἀδελφαὶ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ὠρίμων ὥστε ἡ διακονία νὰ μὴ γίνεταί ἀφορμὴ πνευματικῶν δυσκολιῶν. Εἰ δυνατόν δὲ νὰ ἐξέρχονται ἀνά δύο. Ἄμα τῇ ἐπιστροφῇ των ὀφείλουσι νὰ ἀναφέρωσι εἰς τὴν Ἑγουμένην «τίνες αἱ πράξεις, ποταπαὶ αἱ συντυχίαι, οἱ λόγοι τίνες, ποῖα τὰ τῆς ψυχῆς διανοήματα»²⁴ διὰ τὴν πνευματικὴν ἀσφάλειαν.

ΙΣΤ) Διὰ πᾶν πρόβλημα ὑγείας αἱ ἀδελφαὶ ἀπευθύνονται εἰς τὴν ἀδελφὴν Νοσοκόμον, ἣτις ἀναφερομένη εἰς τὴν Ἑγουμένην, ἐνεργεῖ τὰ δεόντα.

ΙΖ) Ἐὰν ρασοφόρος ἀδελφὴ ἀρρωστήσῃ βαρῶς καὶ ἐπίκειται θάνατος, αἰτήσῃ δὲ τὸ Μέγα καὶ Ἀγγελικὸν Σχῆμα, δύναται νὰ λάβῃ τοῦτο, ἀποφάσῃ τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου ἐγκρίσει δὲ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

ΙΗ) Ἐὰν ἡ Ἑγουμένη μετὰ τοῦ Πνευματικοῦ –τῇ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου– κρίνῃ μίαν μοναχὴν ἐπὶ ἔτη ἀνέτοιμον διὰ νὰ λάβῃ τὴν χάριν τοῦ Μεγάλου καὶ Ἀγγελικοῦ Σχήματος, δύναται, κατόπιν ἐπανεπιλημμένων παραινέσεων νὰ προβῇ εἰς τὴν Μεγαλοσχημίαν τῶν ἀμέσως ἐπομένων. Ἡ κουρὰ καὶ τὸ Ἀγγελικὸν Σχῆμα εἶναι χάρισμα Θεοῦ καὶ οὐδέποτε δικαίωμα.

ΙΘ) Μετὰ τὴν Μοναχικὴν Κουρὰν ἅπασα ἡ τυχὸν περιουσία τῆς ἀδελφῆς περιέρχεται εἰς τὴν Ἱ. Μονήν, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ Νόμου ὀριζόμενα. Ἐπίσης ἅπασα ἡ κινητὴ ἢ ἀκίνητος περιουσία ἣτις ἤθελεν εὑρεθῆ εἰς τὴν κατοχὴν ἢ φέρεται ἐπ' ὀνόματι ἀποβιωσάσης ἀδελφῆς τῆς Ἱ. Μονῆς περιέρχεται κατὰ κυριότητα εἰς τὴν Ἱ. Μονήν κατὰ τὰς ἰσχυοῦσας διατάξεις. Ἀδελφὴ ἀπερχομένη τῆς Ἱ. Μονῆς δύναται νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτῆς ἅπαντα τὰ προσωπικὰ αὐτῆς εἶδη. Δὲν ἐπιστρέφονται ὅμως εἰς αὐτὴν περιουσιακὰ στοιχεῖα μεταβιβασθέντα ὑπ' αὐτῆς εἰς τὴν Ἱ. Μονήν.

Κ) Μοναχὴ ἀποχωρήσασα οἰκειοθελῶς τῆς Ἱ. Μονῆς δὲν γίνεται ἐκ νέου δεκτὴ εἰς αὐτήν. Εἰς ἐξαιρετικὰς μόνον περιπτώσεις καὶ ἐφ' ἅπαξ κατόπιν εἰλικρινοῦς μετανοίας καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ἤθελε ἐγκρίνει τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον. Ἐπανεληθούσα δὲ ἀπόλλυσι τὰ πρεσβεῖα ἑαυτῆς, τάσσεται δὲ ἐσχάτῃ ἐν τῇ τάξει τῶν Μοναχῶν.

ΚΑ) Ρασοφόρος ἡ Μεγαλόσχημος Μοναχὴ ἐξ ἐτέρας Ἱ. Μονῆς δὲν γίνεται δεκτὴ, εἰ μὴ μόνον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, τῇ ἀποφάσει τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου. Αἱ ἐξ ἀλλοδαπῆς ἀποκλείονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Τάξις Ἱερᾶς Μονῆς

Ἄρθρον 17

Λατρεία

Α) Κέντρον τῆς ζωῆς τῶν Μοναχῶν ἀποτελεῖ ὁ Ναός, ὅπου προσφέρεται καθαρὰ λατρεία εἰς τὸν ἐν Τριάδι προσκυνούμενον Θεόν, ὅπου ἀποκαλυπτικῶς βιοῦν ἐν τῇ λατρείᾳ τὴν Ἐκκλησίαν. Τὴν ὥραν τῆς λατρείας ἡ Μοναχὴ διδάσκεται καὶ πάσχει τὰ θεία, μορφώνει μαρτυρικὸν ἦθος κατὰ τὴν ζωὴν τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ ἀποκτᾷ νοῦν Χριστοῦ. Πρὸς τοῦτο συμβάλλει ἡ ἐκ τῆς ὁμοφώνου Πατερικῆς σκέψεως παραδεδομένη τάξις τῆς ἡμερονηκτίου Ἀκολουθίας καὶ προσευχῆς.

Περὶ τὴν 3ην ὀρθρινὴν ὥραν, βαθυτάτης οὔσης τῆς ἡσυχίας καὶ μηδενὸς ἐνοχλοῦντος, αἱ Μοναχαὶ ἐγείρονται «τὸν νοῦν ἐν τῇ καρδίᾳ συνάγουσαι»²⁵ καὶ διαλέγονται κατ' ἴδιαν τῷ κοινῷ πάντων Δεσποτῇ διὰ κομβοσχοινίου καὶ τῆς μονολογίστου εὐχῆς. Ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν κοινὴν σύναξιν ἐν τῷ Ναῷ τελοῦνται αἱ καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαι, «οἱ διατετυπωμένοι καιροὶ τῶν προσευχῶν»²⁶, τουτέστιν τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου, τῶν ὠρῶν, τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ἀποδείπνου.

Β) Εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν καὶ εἰς πάσας τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας τηρεῖται τὸ μοναστικὸν τυπικὸν ἐμπνεόμενον ἀπὸ τὸ ἐν Ἁγίῳ Ὁρει τηρούμενον, ὡς τοῦτο καθηγήσθη ἀπὸ τὴν μακραίωνα ζωὴν καὶ ἀσκησιν τῶν Ἁγίων Πατέρων.

Γ) Κατὰ τὰς Δεσποτικὰς καὶ Θεομητορικὰς ἐορτὰς ὡς καὶ κατὰ τὰς μνήμας τῶν Μεγάλων Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας τελεῖται ὁλονύκτιος ἀγρυπνία.

Δ) Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ συνεχίζεται καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἱ. Ναοῦ. «Προσευχῆς καιρὸς ἔστω ἅπας ὁ βίος»²⁷. Πρὸς τοῦτο ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ἐν ἐργασίᾳ ἢ ἡσυχίᾳ, ἐν ψαλμῶδι ἢ σιωπῇ αἱ Μοναχαὶ ἀγωνίζονται «ἀδιαλείπτως προσεύχασθαι» διὰ τῶν Χαιρετισμῶν καὶ τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἰδίᾳ δὲ διὰ τῆς ἀδιαλείπτου μονολογίστου εὐχῆς: «Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με».

Ε) Αἱ Μοναχαὶ μετέχουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τακτικῶς καὶ κατόπιν τῆς δεοῦσης προετοιμασίας ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει.

ΣΤ) Τὸ μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως τελεῖται

ὑπὸ τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Ἰ. Μονῆς. Ἄπασαι αἱ ἀδελφαὶ προσέρχονται τακτικῶς πρὸς ἐξομολόγησιν εἰς τὸν Πνευματικόν, τὸ βραδύτερον ἅπαξ τοῦ μηνός. Μετάβασις εἰς ἄλλον Πνευματικόν διὰ τὸ Μυστήριον τῆς Ἰ. Ἐξομολογήσεως πλὴν τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Ἰ. Μονῆς δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 18

Τράπεζα

Α) Ἡ Τράπεζα τῶν Μοναχῶν εὐρίσκεται ἐναντι τοῦ Καθολικοῦ, ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς ἱεράς καὶ πνευματικῆς Τραπέζης καὶ λειτουργεῖ κατὰ τὸ αὐτὸ εὐχαριστιακὸν καὶ λατρευτικὸν πνεῦμα τῆς Θ. Λειτουργίας. Διὰ τοῦτο αἱ ἀδελφαὶ προσερχόμεναι ἐν τῇ κοινῇ Τραπέζῃ συμμετέχουν ἐν σιωπῇ βαθεῖα καὶ μεταλαμβάνουν τῶν παρατιθεμένων ἐν πάσῃ εὐχαριστίᾳ.

Β) Εἰς τὴν Τράπεζαν ἐκτὸς τῆς ὑλικῆς τροφῆς, ἀφοῦ «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνον ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι ἐκ στόματος Θεοῦ ἐκπορευομένων»²⁸, παρατίθενται καὶ τὰ πνευματικὰ ἐδέσματα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Τραπέζης γίνεται ἀνάγνωσμα Πατερικῶν κειμένων ἀπὸ μίαν ἀδελφὴν ἐναλλασσομένην καθ' ἐκάστην ἑβδομάδα.

Γ) Τὰ παρατιθέμενα εἰς τὴν Τράπεζαν εἶναι ἀπίριπτα, λιτὰ καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, πάντα δὲ κοινὰ καὶ τὰ αὐτὰ δι' ὅλας τὰς ἀδελφάς, ἐκτὸς περιπτώσεως ἀσθενείας ἢ γήρατος, ὅποτε ἡ Ἠγουμένη οἰκονομεῖ μετὰ διακρίσεως τὴν ἀδυναμίαν.

Δ) Ἄπασαι αἱ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας θεοσπιζόμεναι νηστεῖαι τηροῦνται μετὰ αὐστηρότητος. Ἀποκλείεται γενικῶς ἡ κρεωφαγία ἀπὸ τῆς Τραπέζης τῶν Μοναχῶν διὰ λόγους ἀσκήσεως. Τηρεῖται δὲ ὡς ὁρος καὶ κανὼν ἐγκρατείας οὗτος: «Τὸ μῆτε πρὸς τρυφήν μῆτε πρὸς κακοπάθειαν τῆς σαρκὸς βλέπειν, ἀλλὰ φεύγειν ἐν ἐκατέρῳ τὴν ἀμετρίαν»²⁹.

Ε) Εἰς τὴν Τράπεζαν τῶν Μοναχῶν δὲν παρακάθονται λαϊκοὶ εἰμὴ μόνον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις.

ΣΤ) Ἡ ἐκτὸς Τραπέζης καὶ ἄνευ εὐλογίας μετάληψις φαγητοῦ, ἀκόμη καὶ ἐλαχίστου γεύσεως, θεωρεῖται «λαθροφαγία» καὶ ἀνατροπὴ τῆς κοινῆς εὐταξίας.

Ἄρθρον 19

Διακονήματα

Α) Πρώτιστον καὶ κύριον ἔργον τῶν Μοναχῶν εἶναι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ προσευχή. Δεύτερον ὅμοιον πρὸς αὐτὸ εἶναι ἡ ἀσκησις τῆς ἐργασίας ἐν προσευχῇ, ἥτοι τὸ διακόνημα. Αἱ ἀδελφαί, αἱ ὁποῖαι θὰ πρέπει «ἐξ ἔργου καὶ ἰδρώτος ἰδίου προσφέρειν πορισμὸν τῷ Μοναστηρίῳ»³⁰ ἐργάζονται «τὸ κατὰ

δύναμιν ἔργον»³¹ ἀναλόγως τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν δυνάμεων καὶ τῶν πνευματικῶν αὐτῶν ἀναγκῶν καὶ προϋποθέσεων. Τὰ διακονήματα ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ ἀνατίθενται εἰς τὰς ἀδελφάς ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου διὰ τῆς Ἠγουμένης.

Β) Ἐκάστη ἀδελφὴ ἀναλαμβάνει τὸ ἀνατεθὲν διακόνημα ὡς ἀπὸ Θεοῦ μετὰ ὑπακοῆς καὶ εὐχαριστίας. Γνωρίζει ὅτι ἡ διακονία ἀποτελεῖ «ἀρετῆς σπουδάσμα»³² καὶ ὅτι πρέπει «καὶ τὰ εὐτελέστερα τῶν ἔργων μετὰ πολλῆς αἰρεῖσθαι τῆς σπουδῆς καὶ προθυμίας... ὅτι πᾶν ὃ διὰ τὸν Θεὸν γίνεται οὐκ ἐστι μικρόν, ἀλλὰ μέγα καὶ πνευματικόν καὶ τῶν οὐρανῶν ἄξιον, καὶ τοὺς ἐκείθεν ἡμῖν ἔλκον μισθούς»³³.

Γ) Εἰς τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν Μοναχῶν ἀρμόζουσι «ἔργα τὰ πρόποντα, ὅσα καπηλείας ἀπάσης καὶ μακροτέρων περισπασμῶν καὶ αἰσχροκερδίας ἀπήλλακται»³⁴. Τὰ διακονήματα διακρίνονται εἰς ἐναλλασσόμενα καὶ μὴ. Τὰ ἐναλλασσόμενα: τῆς Οἰκονομίας, τῆς Βιβλιοθηκαρίου, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς, τῆς Ἀρχονταρίσεως, τῆς Μαγειρίσεως, τῆς Θυρωροῦ, τῆς ἐπὶ τῶν οἰκοσπίτων ζώων, ἐπὶ τῆς καθαριότητος, τῆς κηπουροῦ, τῆς λειψανοφύλακος κ.λπ. Μὴ ἐναλλασσόμενα εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν εἰδίκευσιν καὶ μακροχρόνιον ἀσκησιν ὅπως ἡ Ἄγιογραφία, Ὑφαντική, Κέντημα, Ἱεροραπτική, Ξυλογλυπτική. Καὶ αὐτὰ ὅμως δὲν εἶναι πάντα ὀπωσθήποτε μόνιμα.

Δ) Ἡ ἐργασία, ἀποτελοῦσα εὐχάριστον ἐναλλαγὴν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν μελέτην, ἐνισχύει τὴν ὑπακοήν, συμβάλλει εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐνότητα, ὑπηρετεῖ τὴν ἀδελφότητα καὶ προσδίδει ἀκμὴν καὶ χαρὰν εἰς τὴν καρδίαν τῶν Μοναχῶν. Κατὰ τὴν ἀσκησιν τῆς διακονίας ἐκάστη ἀδελφὴ ὀφείλει νὰ ἐξασφαλίσῃ ἑαυτὴν ἐν πάσῃ νήψει ἀναλογιζομένη ὅτι «μέγα τὸ τῆς διακονίας ἔργον καὶ Βασιλείας Οὐρανῶν πρόξενον»³⁵.

Ε) Οὐδεμία ἐπιτιμὰ ἀδελφῆν ἢ παρατηρεῖ ἢ διορθώνει ἐκτὸς τῆς Ἠγουμένης ἢ τῆς ὑπ' αὐτῆς ὀρισθείσης. Ἐάν τις δι' ὀργῆς ἢ θυμοῦ ἢ ἐπιτιμήσεως, ἀστεϊσμοῦ ἢ λοιδορίας ἢ ἀντιλογίας ἐν τῇ ἐργασίᾳ πλήξῃ ἀδελφῆς καρδίαν κατήργησεν ἤδη τὸν δεσμὸν τῆς ἀγάπης. Ἄνευ συγχωρήσεως ἢ εὐλογίας τῆς Ἠγουμένης οὐδεμία δύναται νὰ ἀλλάσῃ διακονίαν λόγῳ δυσκολίας ἢ ἀμελείας, νὰ καταλείπῃ τὸ ἔργον αὐτῆς εἰς ἑτέραν ἀδελφὴν ἢ νὰ παραιτήται τῶν βαρυτέρων. Ἐπίσης δὲν δύναται νὰ πράττῃ ἔργον ὑπὲρ ἢ παρὰ τὸ διατεταγμένον ἢ νὰ ἐργάζεται τι μετ' ἐπάρσεως ἢ γογγυσμοῦ, φοβουμένη «τὴν ἐκ περιπτου καὶ περιφρονήσεως παράχρησιν... ὡς τοῦ Θεοῦ ἐποπτεύοντος»³⁶ καὶ γνωρίζουσα ὅτι ὁ «γογγύζων ἀπηλλοτριώται τῆς ἐνώσεως τῶν ἀδελφῶν καὶ τὸ τούτου ἔργον τῆς χρήσεως αὐτῶν»³⁷.

ΣΤ) Ουδέν διακόνημα τυγχάνει μόνιμον, ισόβιον ἢ ἀναπόσπαστον καὶ οὐδεμία ἀδελφὴ ἀσκεῖ τοῦτο δικαιοματικῶς ἀλλὰ ἐν τελείᾳ ὑπακοῇ «ὡς τῷ Χριστῷ διακονοῦσα»³⁸. Ἐὰν παραστῆ ἀνάγκη νὰ διακόψῃ ἢ νὰ ἀλλάξῃ τὴν διακονίαν αὐτὸ γίνεται μὲ ἀγαθὴν διάθεσιν.

Ζ) Ὁφείλουσιν αἱ ἀδελφαὶ νὰ ἐπιμελῶνται τῶν πεπιστευμένων αὐταῖς σκευῶν (ἐργαλείων, μηχανῶν καὶ οἰουδήποτε ὑλικοῦ ἀντικειμένου) «πρῶτον μὲν ὡς Θεῷ ἐπονομασθέντων καὶ ἀνατεθέντων» ἔπειτα ὡς ἀνευ αὐτῶν μὴ δυνάμεναι τὴν ὀφειλομένην ἄσκον σπουδὴν ἐπιδείξασθαι»³⁹. Τῷ κρίματι τοῦ ἱεροσύλου ὑπόκειται ἡ ἀδελφὴ ἥτις ἐξ ἀμελείας ἢ καταφρονήσεως ἀπώλεσέ τι «τῶν ἐπονομασθέντων καὶ ἀνακειμένων τῷ Κυρίῳ»⁴⁰.

Η) Εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας ἢ ὄντως ἀδυναμίας τῆς ἀδελφῆς νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἀνατιθέμενον αὐτῇ διακόνημα, ἀναφέρει τοῦτο εἰς τὴν Ἠγουμένην, ἥτις οἰκονομεῖ τὴν δυσκολίαν κατὰ τὸ συμφέρον τὸ πνευματικὸν τῆς ἀδελφῆς καὶ τῆς ἀδελφότητος.

Θ) Ἄρνησις ἀδελφῆς εἰς ἐκτέλεσιν ἀνατιθεμένου διακονήματος, ἀδικαιολόγητος καὶ αὐθαίρετος, θεωρεῖται λύσις ὑπακοῆς, διάσπασις τῆς ἐν Χριστῷ ἐνότητος καὶ ἀπόκλισις ἀπὸ τῆς μοναστικῆς ὁδοῦ. Ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν ἄρνησιν συνεπάγεται ἐπιτίμησιν.

Ἄρθρον 20

Περὶ ἐπιτιμίων

Α) Εἰς ἀνεπιθυμήτους καὶ ἀπροσδοκίτους περιπτώσεις παρεκτροπῶν καὶ ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς ἐντοπίζεται τὸ πάθος, γίνεται διάγνωσις τῆς σοβαρότητος τῆς ἀσθενείας καὶ διὰ καταλλήλου ἀγωγῆς πνευματικῶς καὶ παιδαγωγικῶς ἐφηρμοσμένης ἐπιτελεῖται ἡ θεραπεία. Φάρμακα καὶ τρόποι καὶ μέσα θεραπείας εἶναι τὰ ἐπιτίμια, ὡς ταῦτα ἐν πλούτῳ διακρίσεως ἐθεσπίσθησαν καὶ ἐν εὐσπλαγχνῷ διαθέσει ἐφηρμόσθησαν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν.

Β) Ἐκάστη Μοναχὴ ὀφείλει νὰ ἀποδέχεται τὰ ἐπιτίμια «ἐν πληροφορίᾳ τῆς τε ἀγάπης καὶ ἐμπειρίας τοῦ ἐπιτιμῶντος καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ τῆς ἰάσεως κἂν πικρὸς καὶ ἐπώδυνος ἢ ὁ τρόπος τῆς θεραπείας»⁴¹.

Γ) Ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου καθωρίσθησαν ἀναλόγως τοῦ σφάλματος τὰ κάτωθι ἐπιτίμια:

1) Παραίνεσις, νουθεσία, ἢ καὶ ἐπιτίμησις ὑπὸ τῆς Ἠγουμένης κατ' ἴδιαν ἢ ἐνώπιον τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ἢ ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος.

2) Τὸ ἐπιτίμιον τῶν μετανοιῶν ἢ κομποσχοιῶν ἐν κελλίῳ ἢ ἐν Τραπεζῇ ἢ ἐν Ἐκκλησίᾳ.

3) Ἀποβολὴ ἀπὸ τῆς κοινῆς Τραπεζῆς ἐπὶ ὠρισμένης ἡμέρας.

4) Παῦσις ἀπὸ τοῦ διακονήματος ἐπ' ὀλίγον ἢ διὰ παντός.

5) Ἐκπτώσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος (Ἠγουμενοσυμβούλου ἢ ἐτέρου ἀξιώματος ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ) ἢ ὑπόπτωσις.

6) Τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἀπευλογίας.

7) Περιορισμὸς ἐν τῷ κελλίῳ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

8) Στέρησις τῆς Θείας Κοινωνίας ἐπὶ τινὰς ἡμέρας.

9) Ἐκτόπισις εἰς ἐτέραν Ἱερὰν Μονὴν δι' ὠρισμένον χρονικὸν διάστημα.

10) Ὅριστικὴ ἀποβολὴ ἀπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς εἰς περίπτωσιν σοβαρᾶς παρεκτροπῆς κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, ἐνημερώσεως τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἐγκρίσεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

11) Βαρυτέραν τῶν ἀνωτέρω ποινῶν δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ ὁ οἰκείος Μητροπολίτης βάσει τοῦ Νόμου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

Ἄρθρον 21

Φιλοξενία

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἀκολουθοῦσα τὴν παράδοσιν τῶν Ἁγίων Πατέρων παρέχει «μετὰ πολλῆς σπουδῆς τὴν φιλοξενίαν, ἵνα μὴ μόνον Ἀγγέλους ἀλλὰ καὶ Θεὸν ὑποδέξῃται ἡ Μονή». Ἡ φιλοξενία παρέχεται ὑπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς μετὰ συνέσεως καὶ σοβαρότητος ὑπὸ τὰς ἀκολούθους προϋποθέσεις:

Α) Οἱ προσκυνηταὶ τυγχάνουν τῆς ὑποδοχῆς καὶ διακονίας ἐκ μέρους τῶν ἀδελφῶν ὡς τῷ Κυρίῳ.

Β) Ἄγνωστα πρόσωπα δὲν διανυκτερεύουν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ. Ἡ διανυκτέρευσις τῶν ἀνδρῶν καὶ ἡ ἐν γένει φιλοξενία γίνεται ἐν εἰδικῷ τόπῳ, τῷ ξενῶνι, ἐκτὸς τῆς Ἱ. Μονῆς. Ἀποφεύγεται ἡ φιλοξενία τῶν ψυχοπαθῶν διὰ λόγους ἀσφαλείας.

Γ) Οἱ φιλοξενούμενοι δύναται νὰ παρακολουθοῦν τὰς Ἱ. Ἀκολουθίας καὶ αἱ γυναῖκες νὰ συμμετέχουν εἰς ἐργασίας τινὰς τῆς Ἀδελφότητος, ἐὰν τὸ δεύτερον τοῦτο θεωρηθῇ σκόπιμον. Παραμένουν εἰς τὸν ξενῶνα τῆς Μονῆς καὶ δὲν εἰσέρχονται εἰς ἐτέρους χώρους (Ἐργαστήριον - Κουζίνα - Τράπεζα κ.λπ.) παρὰ μόνον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, τῇ εὐλογίᾳ τῆς Ἠγουμένης. Τὰ κελλιὰ τῶν ἀδελφῶν εἶναι ἄβατα.

Δ) Ἡ φιλοξενία παρέχεται κατόπιν συνεννοήσεως καὶ διαρκεῖ ἐν εἰκοσιτετράωρον. Ἡ παραμονὴ δωρητῶν, εὐεργετῶν ἢ ἄλλων προσώπων μὲ πνευματικὰ ἐνδιαφέροντα δύναται νὰ παραταθῇ τῇ ἀδείᾳ τῆς Ἠγουμένης ἕως διάστημα τριῶν ἡμερῶν. Πέραν τούτων ἀποφαίνεται τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον.

Ε) Ἡ εἴσοδος τῆς Ἱ. Μονῆς παραμένει κλειστὴ

διὰ τοὺς προσκυνητὰς κατὰ τὰς ὥρας 1-3.30 μ.μεσ. καὶ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ πρῶτον τριήμερον τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

ΣΤ) Οἱ προσκυνηταὶ καὶ οἱ φιλοξενούμενοι ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ Ἱ. Μονὴ δὲν εἶναι καθ' ὅλου τόπος παραθερισμοῦ ἢ διασκεδάσεως ἀλλὰ τόπος κατ' ἐξοχὴν προσκυνήματος, προσευχῆς καὶ ἀγιασμοῦ. Διὰ τοῦτο ὀφείλουν νὰ εἰσέρχωνται ἐν κατανύξει καὶ σεμνότητι ἡθους καὶ ἀμφιέσεως, νὰ μὴ θορυβοῦν καὶ γελοῦν ἀπρεπῶς, νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν μουσικὰ ὄργανα καὶ ἄσματα καθὼς καὶ ἐντυπα ξένα πρὸς τὸ ἡθος καὶ τὸν σκοπὸν τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς τὸ κάπνισμα εἰς τὸν χῶρον τῆς Ἱ. Μονῆς. Εἰς περίπτωσιν παρεκτροπῆς ἢ οἰασθήποτε ἀταξίας ἀνακαλοῦνται εἰς τὴν τάξιν ὑπὸ τῆς Ἀρχονταρίσεως ἢ τῆς Ἡγουμένης καὶ εἰς περίπτωσιν μὴ συμμορφώσεως ἀπομακρύνονται τῆς Ἱ. Μονῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Οἰκονομικὴ Διαχείρισις

Ἄρθρον 22

Περιουσία

Περιουσία τῆς Ἱ. Μονῆς θεωρεῖται:

Α) Ἡ ἐγγεῖος περιοχὴ ἢ περιλαμβανομένη ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς Ἱ. Μονῆς μετὰ τῶν κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῆς.

Β) Ἡ περὶ τὴν Ἱ. Μονὴν εὐρισκομένη περιοχὴ ὡς περιγράφεται αὕτη εἰς τὸν Κώδικα τῆς Ἱ. Μονῆς ὡς καὶ πάντα τὰ κτήματα αὐτῆς ἀναφερόμενα εἰς τὸ Κτηματολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς.

Γ) Ἔτερα ἀκίνητα περιελθόντα εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν ἐξ ἀγορᾶς ἢ δωρεᾶς ὡς καὶ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰς ἀδελφὰς καὶ περιελθόντα εἰς τὴν κυριότητα τῆς Ἱ. Μονῆς συμφώνως πρὸς τὸν ἰσχύοντα νόμον. Τὰ ἀκίνητα δύνανται νὰ ἐνοικιασθοῦν, νὰ ἐκποιηθοῦν ἢ νὰ παραχωρηθοῦν κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐγκρίσεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἱ. Μονῆς.

Δ) Παρεκκλήσια Ἱ. Μονῆς 1) Ζωοδόχου Πηγῆς, 2) Ἁγίας Ἀννης, 3) Ἁγίων Ἀναργύρων.

Ἐξωκκλήσια Ἱ. Μονῆς: 1) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, 2) Ἁγίου Ἀθανασίου (Κοιμητήριον), 3) Ἁγίου Γεωργίου καὶ 4) Προφήτου Ἡλιοῦ.

Ἄρθρον 23

Πόροι τῆς Ἱ. Μονῆς

Πόροι τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι:

Α) Αἱ πρόσοδοι ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας αὐτῆς (ἐνοικιάσεις - ἐκποιήσεις).

Β) Τὰ ἔσοδα ἐκ τοῦ κηροῦ τοῦ Καθολικοῦ καὶ τῶν Ἐξωκκλησιῶν.

Γ) Ἐκ τῶν ἐργοχειρῶν τῶν ἀδελφῶν (Ἀγιογραφία, Χρυσοκέντημα, Ξυλογλυπτικὴ κ.λπ.).

Δ) Ἐκ τῆς καλλιεργείας τῆς ἀγροτικῆς ἐκτάσεως.

Ε) Ἐκ τῶν συντάξεων τῶν ἀδελφῶν.

ΣΤ) Αἱ πάσης φύσεως δωρεαί, εἰσφοραί, κληρονομίαι φυσικῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων ὡς καὶ οἱ τυχόν ἐπιχορηγήσεις.

Ζ) Πᾶσα ἄλλη ἐκ νομίμου καὶ χρηστῆς πηγῆς πρόσοδος, ὡς ἐξ ἐκδόσεως βιβλίων κ.λπ.

Ἄρθρον 24

Διάθεσις Πόρων

Αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω πηγῶν πρόσοδοι διατίθενται ὡς ἀκολουθῶς:

Α) Διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν τοῦ Κοινοβίου (διατροφή, ἐνδυμασία, ὑπόδησις, ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις κ.λπ.).

Β) Διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν, συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ τῶν Ἐξωκκλησιῶν.

Γ) Διὰ δαπάνας ζώων, μέσων μετακινήσεως, διὰ τὴν προμήθειαν διαφόρων μέσων, ὀργάνων, μηχανημάτων διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Ἱ. Μονῆς.

Δ) Διὰ μετάβασιν εἰς διάφορα προσκυνήματα.

Ε) Διὰ φιλοξενίαν τῶν προσκυνητῶν.

ΣΤ) Διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς (ἐλεημοσύνας, δωρεὰς εἰς εὐαγῆ Ἱδρύματα κ.λπ.).

Ζ) Διὰ μορφωτικοὺς σκοποὺς (ἀγορὰν βιβλίων ἢ περιοδικῶν, ἐκδοσιν βιβλίων κ.λπ.).

Η) Διὰ πᾶσαν δαπάνην μὴ προβλεπομένην ἀποφασίζει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Θ) Αἱ εἰσπράξεις ἐνεργοῦνται μόνον διὰ διπλοτύπων ἀποδείξεων εἰσπράξεως, ἡριθμημένων καὶ ὑπογραφομένων ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης καὶ τῆς Ταμίου. Αἱ πληρωμαὶ ἐνεργοῦνται ὑπὸ τῆς Ταμίου τῆ ἐντολῆ τῆς Ἡγουμένης δι' ἐντάλματων πληρωμῆς ὑπογραφομένων ὑπ' ἀμφοτέρων. Αἱ εἰσπράξεις καὶ αἱ πληρωμαὶ καταχωροῦνται εἰς τὸ βιβλίον Ταμείου. Τὰ γραμμάτια εἰσπράξεων, τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν ὡς καὶ πάντα τὰ βιβλία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'

Γενικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 25

Α) Ἡ Ἱ. Μονὴ πανηγυρίζει κατὰ τὴν 23ην Αὐγούστου, ἑορτὴν τῆς Ἀποδόσεως τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Β) Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ δὲν τελοῦνται τὰ ἱερὰ Μυστήρια τῆς Βαπτίσεως καὶ τοῦ Γάμου.

Γ) Ἡ σφραγὶς τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι κυκλικὴ φέρουσα εἰς τὸ μέσον τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου καὶ περὶ αὐτῆς τὴν ἐπιγραφὴν ἹΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ - ἹΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΝΤΖΑΡΗ.

Ἄρθρον 26

Ἰδρυσις Μετοχίου

Ἐγκρίσει καὶ εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου δύναται ἡ Ἱ. Μονὴ νὰ ἰδρῦσῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως εἰς ἡσυχαστικὸν κτῆμα τῆς Μονῆς Μετόχιον διὰ νὰ ἔχουν τὴν δυνατότητα αἱ ἀδελφαὶ κατὰ καιροὺς νὰ ἐπιδίδωνται μὲ περισσοτέραν ἡσυχίαν εἰς τὴν ἀσκησὴν τῆς προσευχῆς καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἁγιασμοῦ.

Ἄρθρον 27

Ἰσχὺς τοῦ Κανονισμοῦ

Α) Ὁ παρῶν Ἑσωτερικὸς Κανονισμὸς ἐγένετο ὁμοφώνως ἀποδεκτὸς ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος κατὰ τὴν γενικὴν Συνέλευσιν τῆς 23ῆς Φεβρουαρίου 1998. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ὑπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπίσημον περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Β) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ θεωροῦνται θεμελιώδεις καὶ ἀπαγορεύεται ἡ τροποποίησις αὐτῶν. Αἱ λοιπαὶ διατάξεις δύναται νὰ τροποποιηθῶν διὰ συμπληρώσεως ἢ καταργήσεως ἄρθρου ἢ ἄρθρων δι' ἀποφάσεως τῶν 4/5 τῆς Ὀλομελείας τῆς Ἀδελφότητος, κατὸπιν ἡτιολογημένης εἰσηγήσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Γ) Διὰ πᾶν μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ διὰ τυχόν λεπτομερείας ἀναφυησομένας κατὰ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς Ἱεράς Μονῆς ἀποφασίζει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, συμφώνως πρὸς τὴν μοναστικὴν παράδοσιν καὶ τὰ ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας θεσπισθέντα.

Διὰ τὴν Ἀδελφότητα
ΤΟ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
Ἡ Καθηγουμένη
Μοναχὴ Μακρίνα Στοφόρου
Τὰ Μέλη
Μοναχὴ Φιλοθέη Κακάτσου
Μοναχὴ Ἀντωνίνα Παπαδοπούλου

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις ΚΒ' 4, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 516.

2. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΜΓ' 2 ΕΠΕ τ. 8ος σ. 372.

3. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΜΓ' 2 ΕΠΕ τ. 8ος σ. 372.

4. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις ΚΗ' ΕΠΕ τ. 9ος σ. 530.

5. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΜΓ' 2 ΕΠΕ τ. 8ος σ. 372.

6. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΜΕ' 1 ΕΠΕ τ. 8ος σ. 376.

7. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις ΕΠΕ τ. 9ος σ. 486.

8. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος ΕΠΕ τ. 8ος σ. 244.

9. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος ΕΠΕ τ. 8ος σ. 244.

10. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 104.

11. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 100.

12. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος ΕΠΕ τ. 8ος σ. 380.

13. Ἰωάννου Σιναΐτου, Κλίμαξ Λόγος Β'.

14. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος ΕΠΕ τ. 8ος σ. 320.

15. Μ. Βασιλείου, Λόγοι ἀσκητ. Α' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 104.

16. Μ. Βασιλείου, Λόγοι ἀσκητ. Β' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 142.

17. Μ. Βασιλείου, Λόγοι ἀσκητ. Γ' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 150.

18. Ρωμ. 12,10.

19. Μ. Βασιλείου, Λόγοι ἀσκητ. Γ' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 150.

20. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 382.

21. Μ. Ἀθανασίου, Πρὸς Κάστορα ΡΓ 28, 853 C.

22. Ὑποτύψεις Ὁσίου Χριστοδοῦλου 17, Miklosich - Müller τ. 6α σ. 70.

23. Μ. Βασιλείου, Λόγοι ἀσκητ. Γ' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 148.

24. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 374.

25. Γρηγορίου Σιναΐτου, Φιλοκαλία τ. Δ' σ. 680, Ἐκδοσις «Ἀστὴρ».

26. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 346.

27. Μ. Βασιλείου, Λόγοι ἀσκητ. Β' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 136.

28. Κατὰ Ματθαῖον 4,4.

29. Μ. Βασιλείου, Λόγοι ἀσκητ. Β' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 136.

30. Μ. Ἀθανασίου, Πρὸς Κάστορα ΡΓ 28, 856 D.

31. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 344.

32. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις ΕΠΕ τ. 9ος σ. 434.

33. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις ΕΠΕ τ. 9ος σ. 518-520.

34. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις ΕΠΕ τ. 9ος σ. 446.

35. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 120.

36. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 120.

37. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομὴν ΕΠΕ τ. 9ος σ. 58.

38. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α' ΕΠΕ τ. 8ος σ. 120.

39. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομὴν ΕΠΕ τ. 9ος σ. 176.

40. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομὴν ΕΠΕ τ. 9ος σ. 176.

41. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομὴν ΕΠΕ τ. 9ος σ. 192.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΣ 83

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τās διατάξεις τών άρθρων 1 παράγρ. 4, 29 παράγρ. 2, 59 παράγρ. 2 και 67 του Ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος».

2) Τās διατάξεις του άρθρου 20 του υπ' αριθμ. 1/1969 Κανονισμού (ΦΕΚ 185/τ. Α'/11.9.1970).

3) Τās διατάξεις τών άρθρων 118 του Εισαγωγικού Νόμου του Άστικού Κώδικος ως και τών άρθρων 4 και 23 του Α.Ν. 1539/1938.

4) Τους Ίερούς Κανόνες τής Άγίας ήμών Έκκλησίας, τους εις τόν Έπίσκοπον τήν φιλανθρωπίαν επιβάλλοντας, συναισθανόμενοι δέ τās πρὸς τὸ πλήρωμα τής Ίεράς ήμών Μητροπόλεως υποχρεώσεις, ἰδία ὑπὸ τās σημερινὰς δυσκόλους κοινωνικάς συνθήκας.

5) Τήν ὑπ' αριθμ. 551/6.4.1998 πρότασιν ήμών πρὸς τήν Ίεράν Σύνοδον.

6) Τήν ἀπὸ 9.4.1998 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τής Δ.Ι.Σ.

Άποφασίζομεν

Τήν σύστασιν εις τήν Ίεράν Μητρόπολιν Δημητριάδος Έκκλησιαστικού Ίδρύματος ὑπὸ τήν ἐπωνυμίαν: «Σουρλίγκειον Ίδρυμα Καναλιών», με ἔδραν τὰ Κανάλια - Βόλου. Σκοποὶ τοῦ Ίδρύματος εἶναι: α) ἡ παροχὴ στέγης, τροφῆς, ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως ὡς και ἄλλης φροντίδος εις ἡλικιωμένους οἱ ὅποιοι στεροῦνται τών ἀναγκαίων φροντίδων και β) ἡ λειτουργία Πνευματικῆς Κέντρου. Τὸ Ίδρυμα διοικεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρὰ πόδας ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ.

Ἡ παρούσα πράξις νὰ δημοσιευθῆ εις τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Έν Βόλῳ τῇ 12.6.1998

Ὁ Τοποτηρητῆς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

**Λειτουργίας τοῦ Ίδρύματος ὑπὸ τήν ἐπωνυμίαν:
«ΣΟΥΡΛΙΓΚΕΙΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΝΑΛΙΩΝ»
τῆς Ίεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος**

Άρθρον 1

Συνιστᾶται εις τήν Ίεράν Μητρόπολιν Δημητριάδος Ίδρυμα ὑπὸ τήν ἐπωνυμίαν: «Σουρλίγκειον Ίδρυμα», με ἔδραν τὰ Κανάλια Μαγνησίας.

Τὸ Ίδρυμα στεγάζεται εις νεόδμητον κτίριον,

κείμενον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ Ίερού Ναοῦ τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου Καναλιών, τὸ ὁποῖον ἀνηγέρθη και ἐξωπλίσθη δαπάναις τής μεγάλης Δωρητριάς Μαρίας Μανέα και ἄλλων δωρητῶν τών ἀπανταχοῦ Καναλιωτῶν, τών εὐγενῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐδρεύοντος ἐν Καναλίοις Σωματείου «Φιλεκπαιδευτικῆ Έταιρεία» ὡς και διὰ τής συνδρομῆς τοῦ Έκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ίερού Ναοῦ τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου και τής Κοινότητος Καναλιών.

Άρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ Ίδρύματος εἶναι:

α) Ἡ παροχὴ στέγης, τροφῆς, ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως ὡς και πάσης ἄλλης φροντίδος εις ἡλικιωμένους, οἱ ὅποιοι στεροῦνται τών ἀναγκαίων φροντίδων.

β) Ἡ λειτουργία Πνευματικῆς Κέντρου.

Άρθρον 3

Τὸ Ίδρυμα διοικεῖται ὑπὸ ἐπταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου:

α) Έκ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Δημητριάδος ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου ὑπὸ κληρικοῦ ὀριζομένου ὑπ' αὐτοῦ.

β) Έκ τοῦ Έφημερίου τοῦ Ίερού Ναοῦ τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου Καναλιών.

γ) Έκ τοῦ ἐκάστοτε Προέδρου τής Κοινότητος τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου Καναλιών, ἀναπληρουμένου ἀπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου αὐτοῦ.

δ) Έκ δύο μελῶν τοῦ ἐδρεύοντος ἐν Καναλίοις Μαγνησίας Σωματείου «Φιλεκπαιδευτικῆ Έταιρεία», ὀριζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, μετὰ τών ἀναπληρωτῶν των.

ε) Έκ τοῦ ἐκάστοτε Προέδρου τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ και τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, ὀριζομένων ὑπὸ τὸ Δ.Σ. αὐτοῦ.

στ) Έξ ἑνός Έκκλησιαστικοῦ Συμβούλου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Δημητριάδος.

Άρθρον 4

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συγκροτεῖται διὰ ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολίτου Δημητριάδος ἐπὶ τριετῆ θητεία, τὸ δὲ ἀξίωμα τών μελῶν αὐτοῦ εἶναι τιμητικὸν και ἄμισθον.

Άρθρον 5

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου και εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτία παρόντων τουλάχιστον τεσσάρων (4) μελῶν του, ἢ τών ἀναπληρωτῶν αὐτῶν.

Αί απόφασεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και εις περίπτωσιν ίσοψηφίας, υπερισχύει ή ψήφος του Προέδρου.

Κατά την πρώτην συνεδρίασιν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὀρίζει τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμίαν αὐτοῦ.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τακτικῶς μὲν κατὰ μῆνα, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις παραστει ἀνάγκη καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ παντός θέματος ἀφορῶντος τὴν ὀργάνωσιν, τὴν διοίκησιν, τὴν καλὴν λειτουργίαν καὶ τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τοῦ Ἰδρύματος.

Συντάσσει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν αὐτοῦ κατὰ μῆνα Δεκέμβριον ἐκάστου ἔτους καὶ τὸν Ἀπολογισμὸν Ἐσόδων - Ἐξόδων τοῦ Ἰδρύματος καὶ ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

Διορίζει καὶ παύει τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος προσωπικὸν καὶ καθορίζει τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις.

Ἄρθρον 6

Τὸ Ἴδρυμα ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον πάσης διοικητικῆς καὶ δικαστικῆς Ἀρχῆς καὶ οἰουδήποτε τρίτου ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, δυναμένου, κατὰ περίπτωσιν, ἀντ' αὐτοῦ νὰ ὀρίζη ἕτερον μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 7

Οἱ πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) Τὰ χρηματικὰ ποσὰ, τὰ ὁποῖα θὰ ἀναγράφονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ἱ. Ναοῦ Κοιμησεως Θεοτόκου Καναλίων.

β) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ φιλανθρώπων καὶ ἰδιωτῶν.

γ) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ ὄσων ἐκ τῶν τροφίμων αὐτοῦ ἔχουν οἰκονομικὴν εὐχέρειαν πρὸς ἀντιμέτωπισιν τῶν ἐξόδων τοῦ Ἰδρύματος, συντάξεις ἢ ἄλλα περιουσιακὰ στοιχεῖα.

δ) Κρατικαὶ ἐπιχορηγήσεις, Δήμων καὶ Κοινοτήτων, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἢ ἄλλων Ὄργανισμῶν.

ε) Κληρονομίαι, Κληροδοσίαι καὶ γενικῶς δωρεαὶ ὑπὲρ τοῦ Ἰδρύματος, ἢ καὶ ἀφιερώματα ὑπὸ τρίτων ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν προερχόμενα ἔσοδα.

στ) Ἄλλα χρηματικὰ ποσὰ, προερχόμενα ἐκ νομίμου πηγῆς.

Ἄρθρον 8

Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τῆς περιουσίας τοῦ Ἰδρύματος ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ ἀκίνητος περιουσία τοῦ Ἰδρύματος καταγρά-

φεται εἰς τὸ Κτηματολόγιον μερίμνη τοῦ Ταμίου.

Τὸ Ἴδρυμα τηρεῖ ἐπίσης Κώδικα πράξεων τοῦ Δ.Σ., Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια Εἰσπράξεων καὶ Ἐντάλματα Πληρωμῶν, ἅπαντα ἠριθμημένα καὶ θεωρημένα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Ἰδρύματος προσδιορίζονται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ του.

Ἄρθρον 9

1) Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἰδρύματος διακρίνεται εἰς ἐθελοντικὸν καὶ ἐμμισθον. Τὸ ἐμμισθον προσωπικὸν διορίζεται καὶ παύεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑπὸ τοῦ Δ.Σ.

2) Διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἰδρύματος συνιστῶνται οἱ ἐξῆς θέσεις:

α) Μία (1) θέσις Διευθυντοῦ, μὲ ἀπαραίτητον προσὸν τὸ πτυχίον τοῦλάχιστον Ἀνωτέρας Σχολῆς. Οὗτος ὑποβοηθεῖ τὸν Γραμματέα. Τηρεῖ τὰ πάσης φύσεως βιβλία τοῦ Ἰδρύματος, καταβάλλει τοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ καὶ κανονίζει τὰς ἀργίας, συνεννοούμενος μετὰ τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἐπιμελεῖται τὰ τῶν προμηθειῶν τοῦ Ἰδρύματος. Ἐπιβλέπει τὰ τῆς ὑγείας τῶν τροφίμων, τὰ τῆς καθαριότητος καὶ τῆς διατροφῆς αὐτῶν καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ προσωπικοῦ πρὸς τὰ διάφορα ἀσφαλίστικα ταμεία.

Παρακολουθεῖ τὴν πιστὴν τήρησιν τῶν καθηκόντων τοῦ προσωπικοῦ, ἀναφερόμενος διὰ τὰ πάσης φύσεως προβλήματα εἰς τὸν Πρόεδρον Σεβ. Μητροπολίτην ἢ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ.

β) Ἐξι (6) θέσεις ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ.

3) Τὸ ἐθελοντικὸν προσωπικὸν προσφέρει βοθητικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν περιποίησιν τῶν τροφίμων καὶ οἰανδήποτε ὑπηρεσίαν τοῦ ἀναθέσει τὸ Δ.Σ.

4) Ἡ παροχὴ εἰδικῶν ἐπιστημονικῶν ὑπηρεσιῶν θὰ καλύπτεται κατὰ περίπτωσιν μὲ συμβάσεις παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 10

1) Εἰς τὸ Ἴδρυμα εἰσάγονται κατόπιν αἰτήσεως ἠλικιωμένα ἄτομα τῆς Κοινότητος Καναλίων μὲ προτεραιότητα τὰ συγγενικὰ τῆς μεγάλης Δωρήτριας ὡς καὶ κάτοικοι τῆς εὐρύτερης περιοχῆς, ἐφόσον καλύπτονται αἱ ἀνάγκαι τῶν Καναλίων. Ὡς δικαιολογητικὸν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἶναι ἡ γνωμάτευσις ὑπὸ τοῦ Ἐφημερίου τῆς Ἐνορίας ἐκ τῆς ὁποίας προέρχεται ὁ ὑποψήφιος τρόφιμος.

Προτεραιότητα εἰσαγωγῆς εἰς τὸ Ἴδρυμα θὰ ἔχουν τὰ ἄπορα καὶ ἀπροστάτευτα ἄτομα θήλεα καὶ ἄρρενα, τὰ ὁποῖα χρῆζον φροντίδας καὶ συμπαράστασεως.

2) Τὰ δικαιολογητικά, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ συνυ-

ποβάλονται μετά της αίτησεως είναι:

α) Πιστοποιητικόν οικογενειακής καταστάσεως εκ της Κοινότητος.

β) Πιστοποιητικόν υγείας διὰ τοῦ ὁποίου φαίνεται ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν πάσχει ἐκ μεταδοτικοῦ νοσήματος. Ἡ ἐκδοσίς του προτιμᾶται νὰ γίνῃ ὑπὸ Δημοσίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 11

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀνακηρύσσει εὐεργέτας τοὺς εἰσφέροντες εἰς τὸ Ἴδρυμα σημαντικὰ χρηματικὰ ποσὰ ἢ περιουσιακὰ στοιχεῖα, καθῶς καὶ τοὺς προσφέροντας ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 12

Ἐτησίᾳ ἑορτῇ τοῦ Ἰδρύματος καθορίζεται ἡ Ἐορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τὴν 15ην Αὐγούστου.

Ἄρθρον 13

1) Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ Ἰδρύματος ἀπαιτεῖται ὁμόφωνος ἠτιολογημένη ἀπόφασις καὶ τῶν ἑπτὰ (7) μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

2) Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τοῦ Ἰδρύματος ὁλόκληρος ἢ κινητὴ ἢ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καναλίων.

Ἄρθρον 14

Τὸ Ἴδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλικήν, φέρουσαν εἰς τὸ μέσον τὴν εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, πέριξ δὲ τὰς λέξεις: «Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος - Σουρλίγκειον Ἴδρυμα».

Ἄρθρον 15

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ ἐπίσημον δελτίον τῆς Ἐκκλησίας «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἄρθρον 16

Κάλυψις δαπάνης

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Καναλίων τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Βόλῳ τῇ 12.6.1998

Ὁ Τοποτηρητῆς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἄρ. Πρ. 1757 Ἐν Ἀθήναις τῇ 10ῃ Αὐγούστου 1998

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Περὶ συστάσεως Νομικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τὰ ἄρθρα 9 καὶ 29 παρ. 1 τοῦ ν.590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ Α' 146).

2. Τὴν ἀνάγκην ἀμέσου νομικῆς συνδρομῆς πρὸς τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἐξαρτώμενα Νομικὰ Πρόσωπα καὶ Ἰδρύματα

Ἀποφασίζεται

1. Ἰδρύεται Νομικὴ Ὑπηρεσία εἰς τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν.

2. Ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία τελεῖ ὑπὸ ἄμεσον ἐποπτεῖαν τοῦ ἐκάστοτε Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

3. Σκοπὸς τῆς ἀνωτέρω ὑπηρεσίας εἶναι ἡ νομικὴ καὶ δικαστηριακὴ συνδρομὴ πρὸς τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀμέσως ἐξαρτώμενα Νομικὰ Πρόσωπα καὶ Ἰδρύματα.

4. Νομικὸς Σύμβουλος εἰς τὴν Νομικὴν Ὑπηρεσίαν τοποθετεῖται ὁ ἀπὸ τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων διὰ τοῦ ὑπ' ἄρ. Φ.908/Η/4318/8.7.1998 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων διατεθειὸς Δικηγόρος παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ Γεώργιος Ι. Μποτῆς.

5. Τὰ τῆς ὁργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας θέλουν ρυθμισθῆ με ἀπόφασιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις:

1. Ἐφημερίων: α) Ἱ. Ν. Ἀγ. Ἀθανασίου Παλαιοβαρβασαίνης, β) Ἱ.Ν.Ἀγ. Δημητρίου Καλακείκων καὶ γ) Ἱ.Ν.Ἀγ. Τρύφωνος Μελίσης.

2. Διακονικῶν: α) Ἱ.Ν.Ἀγ. Σπυρίδωνος Πύργου, β) Ἱ.Ν.Εὐαγγελισμοῦ Ἀμαλιάδος καὶ γ) Ἱ.Ν.Ἀγ. Δημητρίου Λεχαινῶν.

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δη-

μοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Πύργῳ τῆ 3ῃ Αὐγούστου 1998

† Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Ἀθανασίου Λαμίας

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Λαμίᾳ τῆ 21ῃ Αὐγούστου 1998

† Ὁ Φθιώτιδος ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν. Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ

Ἁγίου Δημητρίου Συκεῶν

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νεαπόλει τῆ 24ῃ Αὐγούστου 1998

† Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 34/1998 Πράξεως ἡμῶν προκηρύσσομεν τὰς Ἐφημεριακὰς θέσεις: 1) Ἁγίας Τριάδος Κορακιῶν Κυδωνίας, 2) Ἁγίου Παντελεήμονος Μ. Τοῖχου, 3) Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Βλαχερωνιτίσσης Κυδωνίας, 4) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κεφαλᾶ Ἀποκορώνου, 5) Ἁγίας Τριάδος Προβάρατος - Στύλου Ἀποκορώνου καὶ 6) Ἁγίου Γεωργίου Ἀλικάμπου Ἀποκορώνου καὶ προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα νὰ καταλάβωσι αὐτάς, ὅπως ἐνεργήσωσι τὰ νόμιμα διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Χανίοις τῆ 26ῃ Αὐγούστου 1998

† Ὁ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

† Ὁ Γόρτυνος ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.
Τακτικὸν Μέλος τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
Ἰασιῶν 1, 11521 Ἀθήναι, Τηλ. 7210.734
Προϊστάμενος Ἐπιτελεστικῆς Μαυρογόνατος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ρόλοι «διακριτοί», ἀλλ' ἄλληλοπεριχωρούμενοι.

Μητροπ. Μεσσηνίας Χρυσοστόμου, Τὸ συγγραφικὸν ἔργον τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Ἱεζεκιὴλ Βελανδιώτου.

Ἀρχιεπ. Αὐστραλίας Στυλιανοῦ, Ἡ 8ῃ Κληρικολαϊκῆ Συνέλευση τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας.

Μητροπ. Φθιώτιδος Νικολάου, Ἱερώνυμος καὶ Σεραφεῖμ. Ὁ σχέσηεις τῶν δύο Ἀρχιεπισκόπων, ὅπως ἦσαν.

Εὐαγγέλιον Π. Λέκκου, Ἡ Χιλιετηρίδα (998-1998) τῆς Ἱεράς Μονῆς Ξενοφώντος.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Βιβλιοκρισία.

Πράξεις Ἐνοστάσεως Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων.

Παράρτημα.